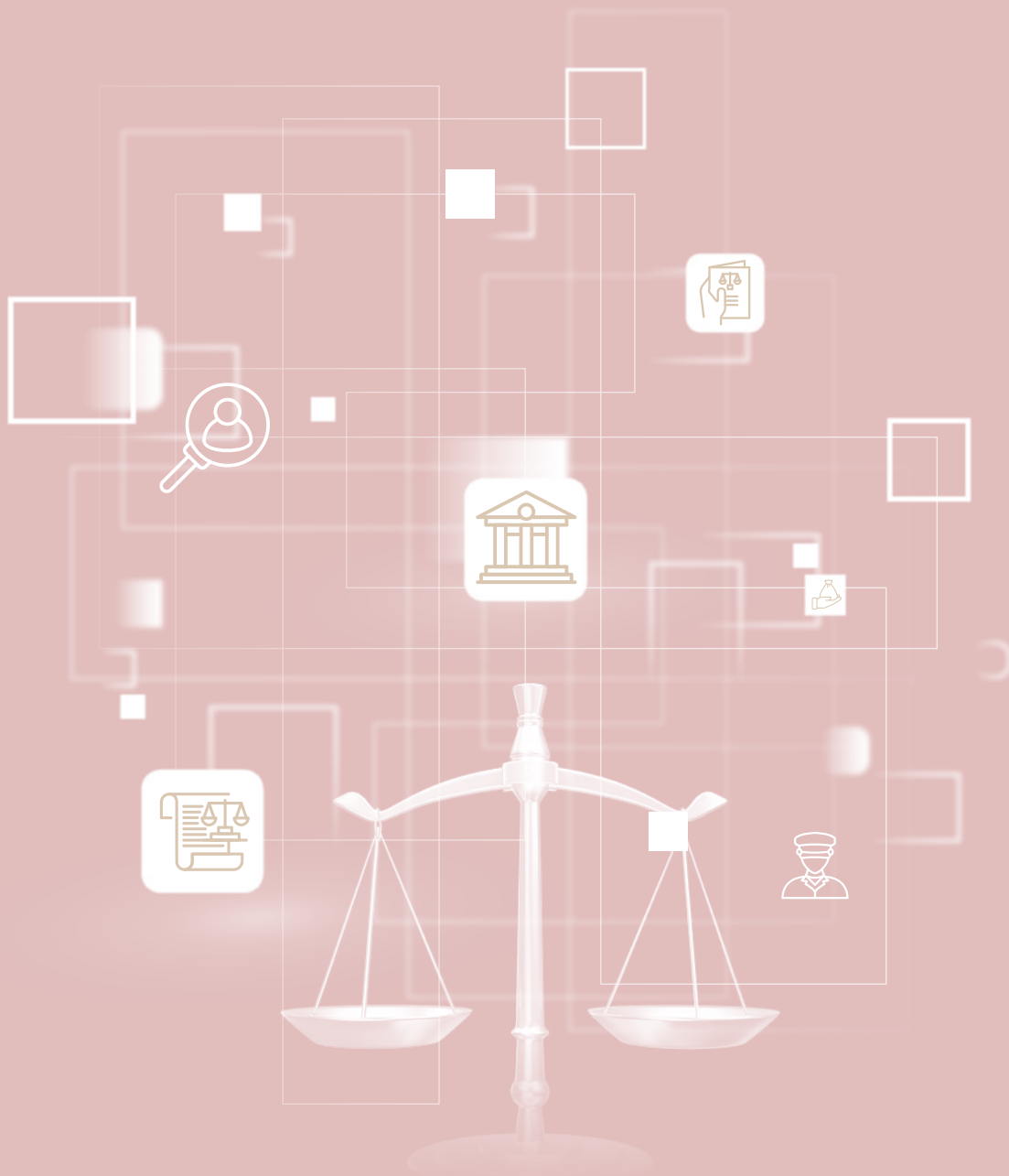

The Administrative Court
Annual Report, Fiscal Year 2022

รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

The Administrative Court
Annual Report, Fiscal Year 2022

สารบัญ

ส่วนนำ

ภาพรวมหน่วยงาน	๕
๑. สารจากประธานศาลปกครองสูงสุดและนโยบายประธานศาลปกครองสูงสุด	๖
๒. สารจากเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง	๑๐
๓. ภาพถ่าย รายนามผู้บริหารศาลปกครองสูงสุด อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น และผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง	๑๑
๔. ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคล	๑๔
๕. บทสรุปผู้บริหาร	๑๕
๖. ตราสัญลักษณ์ศาลปกครองและความหมาย	๒๑
๗. วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปี และแผนปฏิบัติการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี	๒๒
๘. อำนาจหน้าที่ โครงสร้างองค์กร และองค์การบริหารศาลปกครอง	๒๔

ส่วนที่ ๑

ภาพรวมการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๒๘
๑. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๒๙
๒. สรุปประเด็นข้อสังเกตของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาในการเสนอรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง	๓๑

ส่วนที่ ๒

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	๓๘
๑. ผลการดำเนินงานที่สำคัญของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ตามแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕))	๓๙
๑) แผนแม่บทด้านที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครอง	๔๐
๒) แผนแม่บทด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม	๔๒
๓) แผนแม่บทด้านที่ ๓ การพัฒนาศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt)	๔๔

ส่วนที่
๒

๔) แผนแม่บทด้านที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร สู่ความเป็นเลิศ	๔๗
๕) แผนแม่บทด้านที่ ๕ การยกระดับความร่วมมือทั้งในประเทศ และต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	๔๙
๒. สถิติคดีปกครอง การบังคับคดีปกครอง และวิชาการคดีปกครอง	๕๓
๑) สถิติคดีปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๕๓
๒) การบังคับคดีปกครอง	๖๐
๓) งานวิชาการคดีปกครอง : การวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง การวางหลักกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติราชการทางปกครอง และคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๗๒

ส่วนที่
๓

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน	๘๗
๑. ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๘๘
๒. ผลสัมฤทธิ์จากการประชุมที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๙๒

ส่วนที่
๔

รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๙๕

ภาค
ผนวก

- ที่ตั้งและเขตอำนาจศาลปกครอง	๑๑๗
- ผู้จัดทำ	๑๑๙

ส่วนนำ

ภาพรวมหน่วยงาน

๑. สารจากประธานศาลปกครองสูงสุด และนโยบายประธานศาลปกครองสูงสุด
๒. สารจากเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
๓. ภาพถ่าย รายนามผู้บริหารศาลปกครองสูงสุด อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น และผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง
๔. ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคล
  - อัตรากำลังบุคลากรศาลปกครอง
  - อัตรากำลังบุคลากรสำนักงานศาลปกครอง
๕. บทสรุปผู้บริหาร
๖. ตราสัญลักษณ์ศาลปกครองและความหมาย
๗. วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปี และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี
๘. อำนาจหน้าที่ โครงสร้างองค์กร และองค์กรบริหารศาลปกครอง

สารจากประธานศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองเป็นองค์กรตุลาการที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อประเทศไทยในการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองให้กับประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานทางปกครอง ซึ่งดำเนินการมาเป็นระยะเวลา ๒๑ ปี ภายใต้พันธกิจในการพิพากษาคดีและบังคับคดีด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม รวดเร็ว วางหลักปฏิบัติราชการทางปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการใช้อำนาจทางปกครอง ยกระดับการดำเนินงานของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายปกครอง รวมถึงเสริมสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือทางการศาลและทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาลปกครองได้ตระหนักถึงปัญหาในการดำเนินงานที่ผ่านมา เช่น ความล่าช้าในการอำนวยความยุติธรรมทางปกครอง และปัญหาความถกเถียงในการวินิจฉัยคดีปกครองที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน จึงได้มีนโยบายประธานศาลปกครองสูงสุดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น กำหนดให้มีการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเพิ่มมากขึ้น เพื่อวางหลักในการพิจารณาคดีสำคัญและคดีที่มีความยุ่งยาก

ซับซ้อน การกำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในการจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์กรคณะ เพื่อลดปัญหาการจ่ายสำนวนคดีประเภทเดียวกันให้แก่หลายองค์กรคณะ และเพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ได้มีการเผยแพร่ความรู้โดยการจัดเสวนา การสัมมนา และการบรรยายทางวิชาการให้แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วไป ตลอดจนการขยายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงาน หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยการผลักดันให้มี/ปรับเพิ่มเนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายปกครองเป็นวิชาบังคับในสถาบันการศึกษา เพื่อให้เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งจะช่วยลดข้อพิพาททางปกครองที่เกิดจากความไม่รู้หรือความรู้ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน และเป็นการช่วยลดข้อพิพาททางปกครองได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ได้มีการเสวนาปัญหากฎหมายปกครองสารบัญญัติและวิธีพิจารณาคดีปกครองระหว่างตุลาการศาลปกครองและบุคลากรสำนักงานศาลปกครองผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีและความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้วย

ในนามของศาลปกครอง ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานของศาลปกครองเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ซึ่งศาลปกครองจะยังคงดำเนินงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อเป็นเสาหลักในการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองให้กับประเทศชาติ และเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนต่อไป

(นายวรพจน์ วิชาญพิชญ์)
ประธานศาลปกครองสูงสุด

นโยบายประธานศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คำแถลงแนวทางการดำเนินงานของประธานศาลปกครองสูงสุด

(นายชาญชัย แสวงศักดิ์)

วันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น ๑๐ อาคารศาลปกครอง
และผ่านระบบ Cisco Webex / Video Conference รวมทั้งถ่ายทอดสด
โดยระบบ Streaming ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
ของสำนักงานศาลปกครอง

ประธานศาลปกครองสูงสุดได้โปรดแถลงแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้รับทราบแนวทางและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

สภาพปัญหาของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองที่สำคัญ

๑. ปัญหาความล่าช้าในการอำนวยความสะดวกทางปกครอง (ความล่าช้าในการพิจารณาพิพากษาคดี)

๑.๑ สถิติคดีทั้งหมดของศาลปกครองตั้งแต่เปิดทำการจนถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔

(๑) ศาลปกครองสูงสุดมีคดีรับเข้าเป็นจำนวน ๕๓,๑๙๖ คดี มีคดีที่วินิจฉัยแล้วเสร็จจำนวน ๔๑,๔๓๕ คดี (ร้อยละ ๗๗.๘๙) และมีคดีค้าง จำนวน ๑๑,๗๖๑ คดี

(๒) ศาลปกครองชั้นต้นมีคดีรับเข้าเป็นจำนวน ๑๒๗,๘๕๗ คดี มีคดีที่วินิจฉัยแล้วเสร็จจำนวน ๑๑๒,๒๑๔ คดี (ร้อยละ ๘๗.๗๖) และมีคดีค้าง จำนวน ๑๕,๖๔๓ คดี

(๓) เมื่อรวมกันทั้งสองชั้นศาล ศาลปกครองมีคดีรับเข้าเป็นจำนวน ๑๘๑,๐๕๓ คดี มีคดีที่วินิจฉัยแล้วเสร็จ จำนวน ๑๕๓,๖๔๙ คดี (ร้อยละ ๘๔.๘๖) และมีคดีค้าง จำนวน ๒๗,๔๐๐ คดี

๑.๒ จากสถิติคดีดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความล่าช้าในการอำนวยความสะดวกทางปกครอง โดยในการแถลงรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๖๒ สมาชิกวุฒิสภา มีข้อสังเกต คือ ความล่าช้าในการพิจารณาพิพากษาคดี โดยยังมีคดีที่ค้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีคดีที่ยังไม่นำเข้าสู่การวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๐๔ คดี ในส่วนของกรการกลั่นกรอง ร่างคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดมีขั้นตอนมาก โดยมีร่างคำวินิจฉัยจำนวน ๑,๘๓๔ คดี ที่องค์คณะได้เร่งรัดทำคดีเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ต้องรอการกลั่นกรองฯ ซึ่งจะพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒. ปัญหาความลักลั่นในการวินิจฉัยคดีปกครองที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน

ในการวินิจฉัยคดีปกครองที่มีลักษณะอย่างเดียวกันหรือในบางกรณี คดีปกครองที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีเดียวกัน เช่น กฎหรือคำสั่งทางปกครอง เมื่อมีการนำไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นต่างศาลกัน ศาลปกครองชั้นต้นก็มีแนวคำวินิจฉัยที่แตกต่างกัน และเมื่อมีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดโดยองค์คณะต่างองค์คณะกัน ก็มีแนวคำวินิจฉัยที่แตกต่างกัน ซึ่งกรณีนี้ควรมีระบบสารสนเทศที่สามารถตรวจสอบได้ว่า คดีที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีทำนองเดียวกันนั้น ควรต้องเข้าองค์คณะใด

๓. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

แนวทางการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง ในระยะเร่งด่วนจะได้กำหนดให้มีการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดโดยเร็ว โดยวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้รองประธานศาลปกครองสูงสุด (นายวิชญ์ วรรณัญ) รับไปพิจารณาแนวทางการดำเนินการทั้งในส่วนของข้อกฎหมาย ระเบียบ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะใช้รองรับการดำเนินการดังกล่าว และการจัดให้มีอุปกรณ์และระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานจากที่พักอาศัยหรือการปฏิบัติงานจากที่บ้าน (Work from Home) สำหรับตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น การสแกนเอกสารสำนวนคดีเข้าสู่ระบบงานคดีปกครอง อิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง อาทิ การปฏิบัติงานนอกสถานที่ทำการของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ อย่างเต็มความสามารถที่จะทำได้ มอบหมายให้รองประธานศาลปกครองสูงสุด (นายสุเมธ รอยกุลเจริญ) รับไปพิจารณาหารือร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. ทศนคติต่อบทบาทหน้าที่ของตุลาการศาลปกครอง (ตุลาการศาลปกครองทำงานอย่างอื่นที่มีใช้งานคดีมากเกินไป)

เจตนารมณ์ของการจัดตั้งศาลปกครองเพื่อเป็นที่พึ่งของประชาชนจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีตุลาการศาลปกครองเป็นผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกดังกล่าว ดังนั้น ตุลาการศาลปกครองควรลดการทำงานอย่างอื่นที่มีใช้งานคดีและกลับมาทำงานคดีให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างทัศนคติต่อบทบาทหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองในการอำนวยความสะดวกทางปกครองให้กับประชาชน รวมถึงการวางตนให้เหมาะสม ให้ความเคารพผู้อาวุโส การให้เกียรติผู้ร่วมงาน และเจ้าหน้าที่สำนักงานศาลปกครองให้ความเคารพตุลาการ

แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

๑) การประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานที่ประชุมใหญ่ฯ โดยตำแหน่ง

๒) การจ่ายสำนวนคดีให้แก่องค์คณะ โดยมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเพื่อลดปัญหาการจ่ายสำนวนคดีประเภทเดียวกันให้แก่องค์คณะหลายองค์คณะ ก่อให้เกิดปัญหาความลักลั่นในการวินิจฉัยคดีปกครองที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในการประชุมร่วมกับตุลาการในศาลปกครองสูงสุด สำหรับงานคดีจะเร่งรัดการนำคดีเข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และการบริหารจัดการคดีในส่วนที่เป็นอำนาจของประธานศาลปกครองสูงสุด

๓) การแก้ไขปัญหาแนวคำวินิจฉัยขัดแย้งกันและหลายแนว ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญจึงต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว และดำเนินการให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ภายในระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด

๔) การมอบอำนาจให้รองประธานศาลปกครองสูงสุดปฏิบัติหน้าที่แทนประธานศาลปกครองสูงสุด และให้คำปรึกษาหารือประธานศาลปกครองสูงสุดในภารกิจต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความคล่องตัว

๕) งานที่มีงานคดีโดยตรง ได้แก่ งานวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ประธานศาลปกครองสูงสุดจะขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมโดยมอบหมายรองประธานศาลปกครองสูงสุด (นายวิชาญ วรรณัญญ) ดำเนินการ และให้สำนักงานศาลปกครองสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มศักยภาพ

๖) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีคุณูปการต่อการก่อตั้งศาลปกครอง โดยจะเรียนเชิญท่านมาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อศาลปกครอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการรับมาปรับปรุงการดำเนินงาน

๗) การเผยแพร่ความรู้ การขยายความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงาน/สถาบัน/องค์กรต่าง ๆ อาทิ การผลักดันให้มี/ปรับเพิ่มเนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายปกครองเป็นวิชาบังคับในสถาบันการศึกษา เพื่อให้กฎหมายปกครองเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับผู้ที่จบไปทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งจะช่วยลดข้อพิพาททางปกครองที่เกิดจากความไม่รู้หรือความรู้ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน รวมทั้งจะช่วยลดระยะเวลาการฝึกอบรมให้กับผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาเป็นพนักงานคดีปกครองและตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ก่อนการปฏิบัติงานในอนาคต

๒

สารจากเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครองในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานของศาลปกครอง มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองและบังคับคดีปกครองตามคำสั่งหรือคำบังคับของศาลปกครอง อำนาจความสะดวก และขับเคลื่อนการดำเนินงานในการกิจต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของศาลปกครองประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นปีสิ้นสุดแผนปฏิรูปราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ในช่วงระยะเวลา ๓ ปีระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองก็ถูกบังคับโดยสถานการณ์ให้ต้องปรับวิธีการทำงานต่าง ๆ ด้วยการปรับรูปแบบการทำงานให้สามารถทำงานนอกที่ตั้งที่ทำได้ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มารับบริการ การแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง รวมทั้ง กฎและระเบียบ

ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ล้วนเป็นไปเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่กรณี เปิดช่องทางให้คู่กรณีในคดีสามารถยื่นฟ้องคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ และขอให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบประชุมทางจอภาพได้ นำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองมาเป็นทางเลือกในการยุติข้อพิพาทด้วยความเรียบง่าย รวดเร็ว และถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้ในส่วนของการเผยแพร่องค์ความรู้สู่ภาคประชาชน สำนักงานศาลปกครองยังได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อปรับปรุงรูปแบบการให้ความรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และได้จัดทำสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ที่เรียกว่า ศูนย์การเรียนรู้ “ศาลปกครองออนไลน์” (Administrative Court Life Long Learning Cloud) หรือ “ALL Cloud” รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือและเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

ในนามของสำนักงานศาลปกครอง ขอขอบคุณบุคลากรศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองทุกท่านที่ร่วมแรง ร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และพร้อมที่จะพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศาลปกครองในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองที่รวดเร็ว เป็นธรรม และทันสมัยให้กับประชาชนต่อไป

(นางสมฤดี รัญญศิริ)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

๓

ภาพถ่าย รายนามผู้บริหารศาลปกครองสูงสุด อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น และผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง

ผู้บริหารศาลปกครองสูงสุด

นายชาญชัย แสวงศักดิ์
ประธานศาลปกครองสูงสุด

นายปิยะ ปะตังทา
ผู้อำนวยการผู้ทรงคุณวุฒิ
ในศาลปกครองสูงสุด

นายวรพจน์ วิศวตพิชญ์
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายวิชณุ วรัญญู
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาก
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายพรชัย มนัสศิริเพ็ญ
ประธานแผนก
คดีสิ่งแวดล้อม
ในศาลปกครองสูงสุด

นายสมรรักษ์ วิชาลากรณ์
ประธานแผนก
คดีบริหารงานบุคคล
ในศาลปกครองสูงสุด

นายประวิตร บุญเทียม
ประธานแผนกคดีละเมิด
และความรับผิดอย่างอื่น
ในศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เอมไธ
ประธานแผนก
คดีบริหารราชการแผ่นดิน
ในศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนการุณ
ประธานแผนกคดีวินัย
การคลังและการงบประมาณ
ในศาลปกครองสูงสุด

อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น

นายสุชาติ ศรีวรรณ
อธิบดีศาลปกครองกลาง

ธนกฤต กิตติวัฒน์
อธิบดีศาลปกครองขอนแก่น

นายเมธี ชัยสิทธิ์
อธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่

นายเกียรติภูมิ แสงศิริ
อธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา

นายประเวศ รัชพลา
อธิบดีศาลปกครอง
นครศรีธรรมราช

นายอุดมศักดิ์ อังศุพิษฐ
อธิบดีศาลปกครองนครสวรรค์

นายวิจิตต์ รักถิ่น
อธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก

นายประพจน์ คล้ายสุนทร
อธิบดีศาลปกครองเพชรบุรี

นางสาวนังรอง
ประเสริฐพานิชการ
อธิบดีศาลปกครองภูเก็ต

นายสมบาศ รัฐพิทักษ์สันติ
อธิบดีศาลปกครองยะลา

นางสาวสายทิพย์
สุกติพันธ์
อธิบดีศาลปกครองระยอง

นายอาทร คุระวรรณ
อธิบดีศาลปกครองสงขลา

นายสิทธาภรณ์ สิกธิสุข
อธิบดีศาลปกครองสุพรรณบุรี

นายพิบิจ บันสืบฤทธิ์
อธิบดีศาลปกครองอุดรธานี

นายชาวิวัฒน์ ศรีแก้ว
อธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี

ผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง

นางสมฤดี ธิญญศิริ
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

นายยุทธนา ศรีตระกูล
รองเลขาธิการสำนักงาน
ศาลปกครอง

นายประพัฒน์ ดันสุวรรณบนท์
รองเลขาธิการสำนักงาน
ศาลปกครอง

นางสาวสุรางคณา
หิรัญวัฒนสุน
รองเลขาธิการสำนักงาน
ศาลปกครอง

นายจำนงค์ กาวรวีสิทธิ์
รองเลขาธิการสำนักงาน
ศาลปกครอง

นางสาวกลิ่นแก้ว
บพวงศ์ ณ ออยุธยา
ที่ปรึกษาสำนักงาน
ศาลปกครอง

นางจิตผ่อง อภัยสันติพงษ์
ที่ปรึกษาสำนักงาน
ศาลปกครอง

นายชำนาญ ภิพชฌวงศ์
ที่ปรึกษาสำนักงาน
ศาลปกครอง

นายเจตน์ สกาวรศิลป์
ที่ปรึกษาสำนักงาน
ศาลปกครอง

นางสาวจิตติมา ยอดพริ้ง
ที่ปรึกษาสำนักงาน
ศาลปกครอง

นายอนุวงศ์ ชานุตร
ที่ปรึกษาสำนักงาน
ศาลปกครอง

๕

บทสรุปผู้บริหาร

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๙๐ กำหนดให้สำนักงานศาลปกครองจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ปีละหนึ่งครั้ง สำนักงานศาลปกครองจึงได้จัดทำรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองเสนอต่อหน่วยงานดังกล่าว และเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน โดยจัดทำในรูปแบบหนังสือ แผ่นพับบรรจุ QR Code ข้อมูลรายงานประจำปี และจัดทำในรูปแบบ e-book เผยแพร่ทางเว็บไซต์ศาลปกครอง

ในการจัดทำรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ได้รวบรวมผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ตลอดทั้งปัญหา ข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน โดยมีเนื้อหาในรายงานประจำปี จำแนกเป็น ๖ ส่วน ประกอบด้วย ส่วนนำ ภาพรวมหน่วยงาน ส่วนที่ ๑ ภาพรวมการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และส่วนที่ ๕ ภาคผนวก สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑ ส่วนนำ ภาพรวมหน่วยงาน

ประกอบด้วย สารจากประธานศาลปกครองสูงสุด และนโยบายประธานศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สารจากเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ภาพถ่าย รายงานผู้บริหารศาลปกครองสูงสุด อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น และผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคล บทสรุปผู้บริหาร ตราสัญลักษณ์ศาลปกครองและความหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปี และแผนปฏิบัติการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี อำนาจหน้าที่ โครงสร้างองค์กร และองค์กรบริหารศาลปกครอง

๑ ส่วนที่ ๑ ภาพรวมการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

งบประมาณที่สำนักงานศาลปกครองได้รับจัดสรร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๕๕๑.๑๘๑๘ ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๔๗๑.๒๘๕๑ ล้านบาท และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๕๔๐.๘๙๘๑ ล้านบาท โดยงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ ของวงเงินงบประมาณของประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยงบประมาณที่ได้รับจำแนกเป็น แผนงานบุคลากรภาครัฐ ร้อยละ ๗๖.๔๗ แผนงานพื้นฐาน ร้อยละ ๒๒.๖๐ และแผนงานยุทธศาสตร์ ร้อยละ ๐.๙๓

สำนักงานศาลปกครองได้เสนอรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เช่น ๑) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน ซึ่งเป็นสิทธิของประชาชนในการได้รับการคุ้มครองและ

การเข้าถึงการฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองยังไม่มีสถานที่ทำการครบทุกจังหวัดอาจด้วยข้อจำกัดของงบประมาณ และขอทราบความคืบหน้าในการดำเนินการเปิดทำการศาลปกครองจังหวัดสกลนครและบุรีรัมย์ ๒) การดำเนินงานของศาลปกครองเพื่อเป็นศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admindcourt) อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในต่างจังหวัดที่ยังมีความยุ่งยากในการใช้งานอินเทอร์เน็ต และ ๓) ศาลปกครองกำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admindcourt)

ทั้งนี้ สำนักงานศาลปกครองได้เสนอรายงานประจำปีฯ ต่อวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๖ ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เช่น ๑) ควรเร่งการพิจารณาคดีปกครองให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะคดีที่ประชาชนให้ความสนใจและส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและต่อประโยชน์สาธารณะ ๒) ควรมีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินงานในคดีปกครองให้มีความชัดเจน ๓) ควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองและการให้บริการประชาชน และ ๔) ควรเร่งดำเนินการพัฒนาช่องทางการเข้าถึงการให้บริการของศาลปกครองผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)) สรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทด้านที่ ๑ - ๕ ดังนี้

๑. แผนแม่บทด้านที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครอง แบ่งการดำเนินงาน ดังนี้

๑) การดำเนินงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาลปกครองมีคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมด จำนวน ๔๐,๑๗๖ คดี (คดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการยกมาจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒๖,๘๘๙ คดี และเป็นคดีที่รับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๓,๒๘๗ คดี) พิจารณาพิพากษาคดีแล้วเสร็จ จำนวน ๑๓,๐๗๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๕ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๒๗,๐๙๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๔๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) จำแนกเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๑,๓๑๔ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๕,๗๘๔ คดี

๒) การยกระดับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองในด้านต่าง ๆ มีการดำเนินการพัฒนาระบบต่าง ๆ เพื่อยกระดับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองเพื่อประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง เช่น (๑) การปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณาพิพากษาคดี (๒) ลดขั้นตอนการพิจารณาคดีในชั้นการนั่งพิจารณาคดีในศาลปกครองสูงสุด (๓) นำกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้เป็นทางเลือกในการยุติข้อพิพาท

๒. แผนแม่บทด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม มีการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ๑) การสร้างบรรทัดฐานและแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีให้กับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อลดและป้องกันเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งเป็นภารกิจของสำนักงานศาลปกครองที่ดำเนินการในมิติของการป้องกันหรือบรรเทาไม่ให้เกิดข้อพิพาททางปกครอง รวมถึงการวางหลักและแนวปฏิบัติราชการที่ดีจากคำพิพากษาศาลปกครอง ซึ่งหากฝ่ายบริหารโดยเฉพาะหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐรับไปปฏิบัติก็จะช่วยลดปัญหาการใช้อำนาจตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจกระทบต่อการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ และ ๒) การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานทางปกครอง และประชาชนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง โดยการให้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ “ศาลปกครองออนไลน์” (Administrative Court Lifelong Learning Cloud) “ALL Cloud” เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับกฎหมายปกครองในระดับก่อนอุดมศึกษาและระดับอุดมศึกษา และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ

๓. แผนแม่บทด้านที่ ๓ การพัฒนาศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt) มีการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้บริการประชาชนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ที่สำคัญ เช่น ๑) การให้บริการให้คำปรึกษาแนะนำในการฟ้องคดี และจัดตั้ง “ศูนย์บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว” ณ สำนักงานศาลปกครองทุกแห่ง ๒) ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Litigation) เป็นระบบยื่นฟ้องคดีปกครองทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ครอบคลุมกระบวนการพิจารณาคดีทุกขั้นตอน เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานทางปกครอง ๓) ห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtrooms) โดยติดตั้งระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ Video Conference System ในศาลปกครองส่วนกลาง ๒ แห่ง (ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองสูงสุด) และศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๑๔ แห่ง และ ๔) การให้บริการแอปพลิเคชัน “Admincourt ศาลปกครอง” บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Application) เพื่อให้ประชาชนและคู่กรณี สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารของศาลปกครองโดยไม่ต้องเดินทางมายังศาลปกครอง

๔. แผนแม่บทด้านที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ แบ่งการพัฒนานุเคราะห์ออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑) การพัฒนาตุลาการศาลปกครอง เป็นการพัฒนาตุลาการศาลปกครองตามความก้าวหน้าในสายอาชีพและการพัฒนาต่อเนื่องระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตุลาการศาลปกครองผ่านการจัดโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาสมรรถนะของตุลาการศาลปกครองและบุคลากรศาลปกครองให้สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด โครงการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการขับเคลื่อนศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ และการเสริมสร้างศักยภาพของตุลาการศาลปกครองปกครอง (จัดโดยสถาบันภายนอก)

๒) การพัฒนาข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง เป็นการพัฒนาพนักงานคดีปกครองและบุคลากรในสายงานสนับสนุนตามแผนปฏิบัติราชการ ตลอดจนนโยบายของผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง ผ่านการจัดโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีและความเชี่ยวชาญของบุคลากรเพื่อการพิจารณาพิพากษาคดีและการบังคับคดีมีมาตรฐานและรวดเร็วยิ่งขึ้นในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองสำหรับพนักงานคดีปกครอง และโครงการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการขับเคลื่อนศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการเสริมสร้างทักษะการใช้ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาระบบงานต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบการฝึกอบรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Training) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการการฝึกอบรม การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ และจัดทำพื้นที่แห่งการเรียนรู้สำหรับบุคลากรศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง โดยใช้ชื่อ "OAC Academy" (Office of Administrative Court Academy)

๕. แผนแม่บทด้านที่ ๕ การยกระดับความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมศาลปกครอง องค์การหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ และการรับรองคณะผู้แทนจากต่างประเทศ โดยมีกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญ เช่น ๑) ความร่วมมือทางวิชาการกับมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำประเทศไทย ๒) ความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักงานคณะผู้แทนการมาธิการสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย (The Delegation EU to Thailand) ๓) ข้อเสนอโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับรัฐบาลฝรั่งเศส และ ๔) การเข้าร่วมประชุมและศึกษาดูงานกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการแห่งชาติสมาคมกฎหมายอาเซียนประจำประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ การเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ ผ่านทางระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ ณ กรุงเอเธนส์ สาธารณรัฐเฮลเลนิก และการเข้าร่วมการประชุมนานาชาติระหว่างประธานศาลทั่วโลกว่าด้วยมาตรา ๕๑ แห่งรัฐธรรมนูญอินเดีย ครั้งที่ ๒๒ ในรูปแบบออนไลน์

การบังคับคดีปกครอง หากนับตั้งแต่ศาลปกครองเปิดทำการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ มีจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมด จำนวน ๒๐,๘๔๙ คดี ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จ จำนวน ๑๗,๓๗๐ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๓.๑๑ ของคดีที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมด และมีคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๓,๕๒๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๙

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับ จำนวน ๒,๑๓๖ คดี และดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๙๕๒ คดี

การวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง การวางหลักกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติราชการทางปกครอง และคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับองค์กรวิชาชีพแพทย์ กรณีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ๒) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และ ๓) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๔๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

แนวปฏิบัติราชการทางปกครอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่ ๑) แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการเปิดสอบบรรจุพนักงานส่วนตำบล (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๓๒๙/๒๕๖๕) (ประชุมใหญ่) ๒) แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินและจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๙/๒๕๖๕) ๓) แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่น (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๒๒/๒๕๖๕) ๔) แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๖๐/๒๕๖๕) (ประชุมใหญ่) และ ๕) แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิเบิกค่าเช่าที่พักในการเดินทางไปราชการ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๙๗/๒๕๖๕)

คำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐ เรื่อง ได้แก่ ๑) คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑-๘๓/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) กรณีการขอพิจารณาคดีใหม่ ๒) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๖/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ กรณีค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ ๓) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๓๓/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การบรรจุเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ : ผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี กรณีเคยกระทำความผิดฐานผลิตยาเสพติด ๔) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๓๙-๑๔๐/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) ให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ กรณีสัญญาโครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียคลองด่าน และยกคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ ๕) คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๖-๓๐๗/๒๕๖๕ การร้องสอดเข้ามาในคดีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ๖) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๕๖/๒๕๖๕ กรณีการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ๗) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๖๔/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การมีหนังสือบอกกล่าวให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ ๘) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๖๐/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การจัดทำประกาศจัดซื้อหรือจัดจ้างกรณีหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุและผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์เป็นนิติบุคคลรายเดียวกัน ๙) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๒๔/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การเลิกสัญญาจ้างเหมาปรับปรุงสนามกีฬาโรงเรียนพร้อมอุปกรณ์ กรณีสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลซึ่งเป็นผู้สัญญา และ ๑๐) คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๕/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) สัญญาจ้างเหมาทำความสะอาดภายในอาคารโรงพยาบาลของรัฐ

ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

๓.๑ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑) ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินกิจกรรมและดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเห็นได้จากผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดงบประมาณ จำนวนทั้งหมด ๑๔ ตัวชี้วัด สามารถดำเนินการได้บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด และไม่บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ซึ่งตัวชี้วัดที่บรรลุค่าเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่าสำนักงานศาลปกครองสามารถดำเนินการได้ตอบสนองต่อภารกิจของศาลปกครอง เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกทางปกครอง เช่น **ตัวชี้วัดที่ ๒** ร้อยละของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่นำคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปใช้เป็นแนวปฏิบัติราชการ ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๗.๙๘ สูงกว่าค่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๘ และ **ตัวชี้วัดที่ ๗** ร้อยละของประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๘.๗๓ สูงกว่าค่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๓

๒) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหาอุปสรรค ตัวชี้วัดที่ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของคดีที่ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จ และ ๒) ตัวชี้วัดที่ ๖ จำนวนคดีที่ศาลปกครองพิจารณาแล้วเสร็จ เป็นตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการบังคับคดีปกครอง ซึ่งมีผลการดำเนินงานไม่บรรลุค่าเป้าหมาย อาจมีสาเหตุมาจาก ๑) ปัญหาของกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่มีหลายขั้นตอนและใช้เวลานาน เนื่องจากศาลปกครองใช้ระบบไต่สวนในการพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งในการแสวงหาข้อเท็จจริงใช้เวลาค่อนข้างนาน หน่วยงานเอกชน

อาจส่งข้อมูลล่าช้า และขอขยายระยะเวลา ๒) อัตรากำลังของตุลาการศาลปกครองไม่สอดคล้องกับปริมาณคดีปกครองที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และ ๓) ลักษณะของคดีปกครองที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น

แนวทางแก้ไข การดำเนินการแก้ไขปัญหาการพิจารณาพิพากษาคดีที่ล่าช้า ได้แก่

๑) การพัฒนาความรู้ความชำนาญของตุลาการ โดยการพัฒนาศักยภาพผ่านโครงการอบรมเสริมสร้างสมรรถนะในหลักสูตรต่าง ๆ ๒) การบริหารจัดการคดี โดยนำกลไกต่าง ๆ มาปรับใช้ในการดำเนินงาน ๓) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารศาลปกครองศึกษาแนวทางเร่งรัดการพิจารณาคดีปกครอง ๔) การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดได้ออกคำแนะนำประธานศาลปกครองสูงสุดในการทำงาน ๕) การพัฒนาด้านเทคโนโลยี และจัดทำระบบสนับสนุนการดำเนินคดี ๖) การป้องกันเชิงรุก เช่น จัดทำการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง และการวางแผนปฏิบัติราชการที่ดีจากคำพิพากษาศาลปกครอง ๗) การพัฒนาระบบต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน เช่น ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Litigation) ระบบห้องพิจารณาคดีและได้สวนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtrooms) และแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Admincourt Mobile Application) และ ๘) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้แก่ประชาชน และบริการข้อมูลข่าวสารของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองแก่ผู้มาติดต่อขอรับบริการ ณ เคาน์เตอร์ศูนย์บริการประชาชน

๓.๒ ผลสัมฤทธิ์จากการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการจัดประชุมที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๓๘ ครั้ง มีประเด็นปัญหาเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัย โดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจนแล้วเสร็จ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๘ ประเด็น แบ่งเป็น ๑) การพิจารณาคดีปกครอง ๘๗ ประเด็น (คดีแล้วเสร็จ จำนวน ๒๕๑ คดี) ๒) การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย จำนวน ๑๗ ประเด็น และด้านการบริหาร จำนวน ๔ ประเด็น จึงถือได้ว่าการดำเนินการจัดประชุมที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก สามารถลดจำนวนคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนให้แล้วเสร็จเป็นจำนวนมาก

ภายหลังจากการมีมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด สำนักงานศาลปกครองดำเนินการรวบรวมมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดโดยนำมาจัดทำเป็นแนวบรรทัดฐานของการจัดทำคำวินิจฉัยของตุลาการศาลปกครอง เผยแพร่มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้ประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านทางเว็บไซต์ศาลปกครอง (www.admincourt.go.th) โดยมีการเผยแพร่ในรูปแบบ e-Book ให้กับหน่วยงานทางปกครองปีงบประมาณละประมาณ ๙,๐๐๐ แห่ง

ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาคผนวก ประกอบด้วย เขตอำนาจศาลปกครอง ที่ตั้งศาลปกครอง และผู้จัดทำ

อ

ตราสัญลักษณ์ศาลปกครองและความหมาย

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญ “พระคทาจอมทัพ” ซึ่งเป็นพระคทาประจำพระองค์ ไปประกอบเป็นส่วนหนึ่งของการเกิดพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้สถิตสถาพรตลอดไปโดยประกอบเป็นแกนกลางดุลพาหประดิษฐานบนพานมีช่อชัยพฤกษ์อยู่ด้านล่างภายในขอบวงรี ซึ่งมีความหมายของตราสัญลักษณ์ ดังนี้

วงรี

วงรีมาจากวงกลมที่รีเป็นรูปไข่ หมายถึง วงกลมซึ่งมีการเคลื่อนไหวหมุนไปตลอดเวลา เป็นการพัฒนาการอย่างไม่หยุดนิ่ง มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

พระคทาจอมทัพ

เป็นพระคทาประจำพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นเครื่องหมายแสดงว่า ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองจัดตั้งขึ้นสำเร็จในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์กับทั้งเป็นมิ่งขวัญเครื่องเตือนใจให้ตุลาการศาลปกครองและข้าราชการฝ่ายศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเจตนารมณ์ในการจัดตั้งศาลปกครอง

พาน

ใช้สำหรับอัญเชิญสิ่งสำคัญ ซึ่งได้แก่การอัญเชิญพระคทาจอมทัพซึ่งเป็นพระคทาประจำพระองค์ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ดุลพาห

ดุลหรือตาชั่ง เป็นเครื่องหมายวัดหาความเสมอกัน หมายถึง การสมดุลเสมอภาค มีความเป็นธรรมและไม่เอนเอียงแก่ฝ่ายใด ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม เทียบตรง

ช่อชัยพฤกษ์

เป็นช่อใบไม้ใช้สวมหัวเมื่อมีชัยชนะ หมายถึง ความมีชัยชนะในการคิดและการดำเนินการแห่งสรรพกิจทั้งปวงของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

๗

วิสัยทัศน์ พันธกิจ

แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปี
และแผนปฏิบัติการของสำนักงาน
ศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี

วิสัยทัศน์ศาลปกครอง ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๘๐)

อำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว ทันสมัย เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล
ในสังคม และเป็นศาลแห่งความเป็นเลิศ หรือเป็นคติพจน์ว่า “เป็นธรรม รวดเร็ว ทันสมัย”

พันธกิจ

พันธกิจที่ ๑ พิจารณาคดีและบังคับคดีด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม รวดเร็ว และเกิดสัมฤทธิ์ผล ทุกภาคส่วน
ในสังคมเข้าถึงการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่ายและทั่วถึง

พันธกิจที่ ๒ วางหลักปฏิบัติราชการทางปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการใช้อำนาจทางปกครองที่เป็นธรรม
เพื่อป้องกันและลดการเกิดข้อพิพาททางปกครอง

พันธกิจที่ ๓ ยกระดับการดำเนินงานของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล
และมีธรรมาภิบาล เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมได้รับการบริการอย่างมีคุณภาพ

พันธกิจที่ ๔ ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายปกครองและ
หลักปฏิบัติราชการที่ดีจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

พันธกิจที่ ๕ เสริมสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือทางการศาล ทางวิชาการ และอื่นๆ
ที่จำเป็นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ศาลปกครองได้กำหนดแผนที่นำทาง หรือ Road Map เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ศาลปกครองในระยะ ๒๐ ปี
โดยกำหนดเป้าหมายสำคัญที่ต้องการบรรลุเมื่อสิ้นสุดแผนแม่บทศาลปกครองทุกระยะ ๕ ปี ดังนี้

แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศาลปกครอง จะพัฒนาการบริหารจัดการคดีและการจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาลปกครองจะเป็นศาลที่มีการบริหารจัดการคดี การพิจารณาพิพากษาคดี และการบังคับคดี เป็นไปตามกรอบเวลามาตรฐานที่กำหนด มีระบบต้นแบบระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admindcourt) และเป็นองค์กรแห่งความสุข (Happy Organization) พร้อมรับการตรวจสอบ (Accountability) จากทุกภาคส่วน

แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ศาลปกครอง จะเป็นระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (e - Admindcourt) และมีมาตรฐานการบริหารจัดการคดีที่เป็นสากล

แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๕ ศาลปกครอง จะเป็นศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admindcourt)

แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๘๐ ศาลปกครอง จะเป็นศาลแห่งความเป็นเลิศ (Court Excellence)

เป้าประสงค์หลัก/ตัวชี้วัดเป้าประสงค์หลัก ระยะ ๒๐ ปี

เป้าประสงค์หลัก

๑. ทุกภาคส่วนในสังคมมีความเชื่อมั่นในระดับสูงต่อการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง
๒. การดำเนินงานและการอำนวยความสะดวกทางปกครองเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ตัวชี้วัดระยะ ๕ ปีแรกของเป้าประสงค์หลัก

๑. ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง (ร้อยละ ๙๐)
๒. ศาลปกครองมีการดำเนินงานและการอำนวยความสะดวกทางปกครองตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (ระดับ ๔ คะแนนไม่น้อยกว่า ๔๐๐ - ๕๙๙ คะแนน)

แผนปฏิบัติการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)) ประกอบด้วย

แผนปฏิบัติการด้านที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครอง

แผนปฏิบัติการด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม

แผนปฏิบัติการด้านที่ ๓ การพัฒนาศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admindcourt)

แผนปฏิบัติการด้านที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

แผนปฏิบัติการด้านที่ ๕ การยกระดับความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม

อำนาจหน้าที่ โครงสร้างองค์กร และองค์กรบริหารศาลปกครอง

อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง

ศาลปกครองดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองและอำนวยความสะดวกทางปกครองให้กับประชาชน หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยอาศัยอำนาจในการดำเนินงานภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๙๗ กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ ได้กำหนดประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาคดีปกครอง ได้แก่

(๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากการกระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

(๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

คดีที่มีลักษณะเป็นคดีปกครองบางเรื่องกฎหมายไม่ได้กำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ได้แก่

(๑) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร

(๒) การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(๓) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลาย หรือศาลชำนาญพิเศษอื่น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ กำหนดให้ศาลปกครองแบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ

(๑) ศาลปกครองสูงสุด

(๒) ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่ ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองภูมิภาค

รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๙๐ เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองแล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีโดยตรงต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๙๓ ให้สำนักงานศาลปกครองจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและของสำนักงานศาลปกครองเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาปีละหนึ่งครั้ง

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

การพิจารณาคดีปกครองมีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่เป็นหลักสำคัญขององค์กรตุลาการ เช่น หลักการฟังความทุกฝ่าย หลักการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย หลักการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว เป็นต้น และปรัชญาพื้นฐานของการตัดสินใจพิพาททางปกครอง และลักษณะของข้อพิพาททางปกครองมีลักษณะเฉพาะบางประการแตกต่างจากเรื่องอื่นๆ การพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักเกณฑ์ทางวิธีพิจารณาที่เป็นลักษณะเด่น ได้แก่ ๑) วิธีพิจารณาระบบไต่สวน ๒) หลักความเรียบง่าย ๓) หลักการพิจารณาคดีเป็นลายลักษณ์อักษร และ ๔) หลักการถ่วงดุลการใช้อำนาจตุลาการ

ปรัชญาพื้นฐานของข้อพิพาททางปกครองและลักษณะของข้อพิพาททางปกครองมีลักษณะเฉพาะบางประการแตกต่างจากเรื่องอื่นๆ การพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักเกณฑ์ทางวิธีพิจารณาที่เป็นลักษณะเด่น ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี

ลักษณะเด่นของการพิจารณาคดีปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง

อำนาจหน้าที่สำนักงานศาลปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๗ กำหนดให้สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (๓) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครอง
- (๔) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของศาลปกครอง
- (๕) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง
- (๗) จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ของตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายมหาชน การบริหารราชการแผ่นดิน และบุคลากรด้านกฎหมายมหาชน
- (๘) ปฏิบัติการอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานศาลปกครอง

รวม ๓๖ หน่วยงาน

๑๖ สำนักงานศาล
๑๖ สำนัก ๒ วิทยาลัย
๒ กลุ่มขึ้นตรงฯ

ศาลปกครอง
ประธานศาลปกครองสูงสุด

สำนักงานศาลปกครอง
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

กลุ่มช่วยอำนวยการเลขานุการ

กลุ่มตรวจสอบภายใน

- รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
- ที่ปรึกษาสำนักงานศาลปกครอง

ภารกิจด้านสนับสนุนพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

- สำนักประธานศาลปกครองสูงสุด
- สำนักงานศาลปกครองสูงสุด
- สำนักอธิบดีศาลปกครองกลาง
- สำนักงานศาลปกครองกลาง
- สำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค (๑๔ แห่ง)
- สำนักบังคับคดีปกครอง

ภารกิจด้านวิชาการคดีปกครองและเสริมสร้างการปฏิบัติราชการที่ดี

- สำนักวิจัยและวิชาการ
- สำนักส่งเสริมงานคดีปกครอง
- สำนักหอสมุดกฎหมายมหาชน
- สำนักประชาสัมพันธ์
- สำนักการต่างประเทศ
- วิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง

ภารกิจด้านบริหารจัดการองค์การ

- สำนักบริหารยุทธศาสตร์
- สำนักบริหารงานบุคคลตุลาการศาลปกครอง
- สำนักบริหารงานบุคคลสำนักงานศาลปกครอง
- สำนักวิทยากรสารสนเทศ
- สำนักบริหารการเงินและต้นทุน
- สำนักบริหารทรัพย์สิน
- สำนักบริหารกลาง
- สำนักกฎหมาย
- วิทยาลัยตุลาการและข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

องค์กรบริหารศาลปกครอง

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองดำเนินการขับเคลื่อนและบริหารการดำเนินงาน โดยมีคณะกรรมการ ๓ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) และคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.)

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดให้คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองมีองค์ประกอบตามมาตรา ๓๕ และมีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของตุลาการศาลปกครอง

คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ได้เพิ่มหมวด ๓/๑ คณะกรรมการบริหารศาลปกครองขึ้น โดยกำหนดให้คณะกรรมการบริหารศาลปกครองมีองค์ประกอบตามมาตรา ๔๑/๒ และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๑/๔

คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองมีองค์ประกอบตามมาตรา ๔๑ และมีหน้าที่ตามมาตรา ๔๔

หมายเหตุ : สามารถอ่านรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ โครงสร้างองค์กร และองค์กรบริหารศาลปกครองได้ตาม QR Code ด้านล่าง

ส่วนที่ ๑

ภาพรวมการเปรียบเทียบ
ผลการดำเนินงาน
ระหว่างปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๑. เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕
๒. สรุปประเด็นข้อสังเกตของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในการเสนอรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

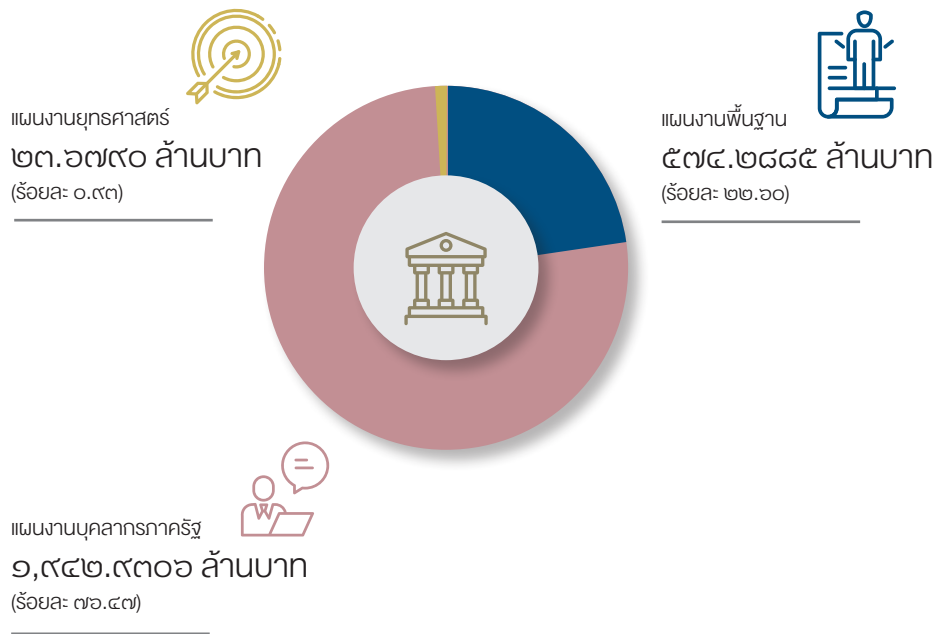
สำนักงานศาลปกครองได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ดังนี้

ปีงบประมาณ	วงเงินงบประมาณของประเทศ (ล้านบาท)	วงเงินงบประมาณที่สำนักงานศาลปกครองได้รับจัดสรร		
		จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ ... ของงบประมาณ ประเทศ	เพิ่ม (+) /ลด (-) จากปีงบประมาณ ก่อนหน้า (ร้อยละ)
พ.ศ. ๒๕๖๓	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐๐๐	๒,๕๕๑.๑๘๑๘	๐.๐๘	- ๔.๖๑
พ.ศ. ๒๕๖๔	๓,๓๐๐,๐๐๐.๐๐๐๐	๒,๔๗๑.๒๘๕๑	๐.๐๘	- ๓.๑๓
พ.ศ. ๒๕๖๕	๓,๑๐๐,๐๐๐.๐๐๐๐	๒,๕๔๐.๘๙๘๑	๐.๐๘	+๒.๘๒

- ที่มา :
๑. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (เล่มที่ ๑๕) สำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
  ๒. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (เล่มที่ ๑๕) สำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี
  ๓. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เล่มที่ ๑๕) สำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศาลปกครองได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมวงเงิน ๒,๕๔๐.๘๙๘๑ ล้านบาท จำแนกตามงบรายจ่ายของภาครัฐได้ ดังนี้

งบรายจ่าย	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	ร้อยละ
	วงเงิน (ล้านบาท)	
รวม	๒,๕๔๐.๘๙๘๑	๑๐๐.๐๐
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	๑,๙๔๒.๙๓๐๖	๗๖.๔๗
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๑,๙๔๒.๙๓๐๖	๗๖.๔๗
แผนงานพื้นฐาน	๕๗๔.๒๘๘๕	๒๒.๖๐
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๓๒๔.๗๑๑๑	๑๒.๗๘
ครุภัณฑ์ ที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง	๒๔๙.๕๗๗๔	๙.๘๒
แผนงานยุทธศาสตร์	๒๓.๖๗๙๐	๐.๙๓
ครุภัณฑ์ ที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง	๒๓.๖๗๙๐	๐.๙๓

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เล่มที่ ๑๕) สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

สรุปประเด็นข้อสังเกตของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาในการเสนอรายงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครองได้เสนอรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ดังนี้

๑. การเสนอรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การเสนอรายงานประจำปี ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ชั้น ๒ สรุปประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน ซึ่งเป็นสิทธิของประชาชนในการได้รับการคุ้มครองและการเข้าถึงการฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองยังไม่มีสถานที่ทำการครบทุกจังหวัดอาจด้วยข้อจำกัดของงบประมาณ และในการพิจารณาพิพากษาคดี ศาลปกครองใช้ระบบไต่สวน ผู้ฟ้องคดีสามารถฟ้องคดีได้เองทั้งทางไปรษณีย์หรือทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่หากมีข้อผิดพลาดในการดำเนินงาน หรือในขั้นตอนการไต่สวนก็ต้องเดินทางไปแก้ไข ณ สถานที่ทำการของศาลปกครอง ดังนั้น ควรจัดตั้งศาลปกครองให้ครบทุกจังหวัดเพื่ออำนวยความสะดวกและขอทราบความคืบหน้าในการดำเนินการเปิดทำการศาลปกครองจังหวัดสกลนครและจังหวัดบุรีรัมย์

ข้อชี้แจง

การเปิดทำการศาลปกครองจังหวัดสกลนคร สำนักงานศาลปกครองจัดหาพื้นที่สำหรับก่อสร้างได้แล้ว และได้เสนอของบประมาณเพื่อจะทำการก่อสร้างตั้งแต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการจัดเตรียมรายละเอียดเพื่อประกอบคำของบประมาณเพื่อยืนยันว่า มีความพร้อมที่จะดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองสกลนคร สำหรับการเปิดทำการศาลปกครองจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ระหว่างดำเนินการจัดหาพื้นที่ก่อสร้างเมื่อได้พื้นที่แล้วจะปรับแบบอาคารเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่และดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อไป

๒) แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๒ ที่กำหนดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ศาลปกครองจะเป็นศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) ซึ่งในทางปฏิบัติประชาชนในต่างจังหวัดยังมีความยุ่งยากในการใช้งานอินเทอร์เน็ต	ข้อชี้แจง แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปี กำหนดว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ศาลปกครองจะเป็นระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐ หรือคู่กรณีในการยื่นฟ้องคดีหรือส่งคำคู่ความผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นให้ราชการเป็นระบบดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ศาลปกครองจะมีห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtrooms) ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้สะดวกขึ้น
๓) แผนแม่บทศาลปกครองระยะที่ ๓ ที่กำหนดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ จะเป็นศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt) หมายความว่าอย่างไร	ข้อชี้แจง ในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ ศาลปกครองจะเป็นศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt) ซึ่งเป็นการพัฒนาระบบที่ให้บริการประชาชนเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ผ่าน Application จาก Smartphone และ Tablet เป็นต้น และจะพัฒนาระบบ e-Service ที่ให้บริการประชาชนเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการอำนวยความสะดวก ในขณะเดียวกันสำนักงานศาลปกครองจะพัฒนาระบบการดำเนินงานภายในให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) เพื่อความรวดเร็วในการทำงานและระบบพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบ
๔) การสำรวจความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง ซึ่งมีผลสำรวจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เท่ากับร้อยละ ๙๐.๓๗ เป็นการจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งใด	ข้อชี้แจง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานศาลปกครองได้ว่าจ้างสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง และในภาพรวมประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองคิดเป็นร้อยละ ๙๐.๓๗

๒. การเสนอรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ต่อที่ประชุมวุฒิสภา

การเสนอรายงานประจำปี ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันอังคารที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ชั้น ๒ สรุปประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๒.๑ ข้อสังเกตของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ วุฒิสภา

๑) ศาลปกครองควรหาแนวทางในการบริหารคดีให้มีประสิทธิภาพและดำเนินการพิจารณาคดีโดยเร่งด่วน เพื่อให้ทันต่อการเยียวยาและแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี ควรมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน มีความรวดเร็ว รวมทั้งนำกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองมาใช้เพื่อให้ข้อพิพาทยุติลงได้ภายในระยะเวลารวดเร็ว สามารถลดปริมาณคดีที่ค้างการพิจารณาได้

๒) การบังคับคดีของศาลปกครองนับตั้งแต่เปิดทำการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ พบว่า สามารถบังคับคดีแล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๒๐ ศาลปกครองควรรักษามาตรฐานดังกล่าวไว้ และพัฒนาในกระบวนการต่อไป

๓) การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง การให้บริการประชาชน เช่น การพัฒนาระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ ระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ ระบบสืบค้นข้อมูลอัจฉริยะ และห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ ถือว่าเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ควรที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพัฒนาต่อไป

๔) ศาลปกครองควรจะดำเนินการอย่างไรให้ตัวชี้วัด คือ “ร้อยละของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่นำคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปใช้เป็นแนวปฏิบัติราชการ” และ “จำนวนคดีที่ศาลปกครองพิจารณาแล้วเสร็จ” บรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

๕) ความล่าช้าในการพิจารณาคดีส่วนหนึ่งมาจากอัตรากำลังของตุลาการศาลปกครองไม่สอดคล้องกับปริมาณคดีปกครองที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ลักษณะของคดีปกครองมีความยุ่งยากซับซ้อน แต่จะมีแนวทางอย่างไรเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมได้อย่างแท้จริง

๖) ศาลปกครองได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ยังไม่คลี่คลายจะต้องดำเนินการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม การประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ การประชุมจึงต้องให้สอดคล้องกับงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ให้มากที่สุด

๗) ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองควรบริหารจัดการและดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเฉพาะเรื่องการเร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้างการพิจารณาให้แล้วเสร็จ ทั้งในส่วนของตุลาการศาลปกครองและข้าราชการ

๒.๒ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา

๑) ด้านการพิจารณาคดีปกครอง และการบริหารจัดการคดี จำนวน ๗ ข้อ

(๑) ควรเร่งการพิจารณาคดีปกครองให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะคดีที่ประชาชนให้ความสนใจและส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) ควรมีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินงานในคดีปกครองให้มีความชัดเจน

(๓) ควรทบทวนมาตรการในการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของตุลาการศาลปกครองในการวินิจฉัยรับฟ้องหรือไม่รับฟ้องคดี

(๔) ควรหาแนวทางการบริหารจัดการคดีให้มีความเหมาะสมกับจำนวนบุคลากรที่มีปริมาณไม่เพียงพอต่อภาระงาน

(๕) ควรเร่งแก้ไขปัญหาคอขวดในการพิจารณาคดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลและกำหนดกลไกการเยียวยาต่อผู้เสียหายให้เหมาะสม

(๖) ควรปรับปรุงกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนของกระบวนการดำเนินงาน

(๗) ควรกำหนดระยะเวลาที่สำคัญคดีอยู่ในความรับผิดชอบของตุลาการศาลปกครองเพื่อควบคุมระยะเวลาในการพิจารณาคดีให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๒) ด้านวิชาการคดีปกครองและเสริมสร้างหลักปฏิบัติราชการที่ดี จำนวน ๔ ข้อ

(๘) ควรจัดทำแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดีจากการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุดแจ้งให้คณะรัฐมนตรีและส่วนราชการนำไปปฏิบัติ และควรมีการติดตามประเมินผลภายหลังการแจ้งแนวบรรทัดฐานดังกล่าว

(๙) ควรแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทราบแนวปฏิบัติภายหลังจากมีคำพิพากษา เช่น กรณีการใช้สิทธิคำร้องขอพยาน

(๑๐) ควรเพิ่มจำนวนคดีตัวอย่างในการเผยแพร่คำพิพากษา คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจในรูปแบบ QR Code ไว้ในรายงานประจำปีฯ ให้มากยิ่งขึ้น

(๑๑) ควรพัฒนาแพลตฟอร์มด้านคดีปกครองเพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลด้านคดีปกครองและมีการอัปเดตสถานะของคดีปกครองในรูปแบบ Dashboard

๓) ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ จำนวน ๓ ข้อ

(๑๒) ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคดีปกครองโดยผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์สมัยใหม่ เช่น YouTube หรือแอปพลิเคชัน TikTok

(๑๓) ควรใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ที่มีอยู่ของศาลปกครองในภูมิภาคทุกแห่งอย่างเต็มที่ในการให้ความรู้แก่ประชาชน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามาใช้บริการ

(๑๔) ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับคดีปกครองเชิงรุกแก่ประชาชนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นอนาคตของชาติ

๔) ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน ๓ ข้อ

(๑๕) ควรเร่งดำเนินการพัฒนาช่องทางการเข้าถึงการให้บริการของศาลปกครองผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

(๑๖) ควรนำเทคโนโลยี Blockchain และ AI มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลคดีและพิจารณาคดีโดยคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางด้านดิจิทัล

(๑๗) ควรหามาตรการในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ระบบบริหารจัดการคดีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การปลอมแปลงเอกสาร การข่มขู่พยานในการให้ถ้อยคำต่อศาลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

๕) ด้านการบริหารจัดการองค์กร จำนวน ๕ ข้อ

(๑๘) ควรส่งเสริมให้มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บทของศาลปกครอง

(๑๙) ควรอธิบายเหตุผลความจำเป็นในการขอรับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ ให้มีความชัดเจนและยืนยันหนักแน่นในความเป็นองค์กรศาล ซึ่งรัฐบาลหรือสำนักงานงบประมาณจะไม่สามารถตัดหรือปรับลดการขอรับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานศาลปกครองได้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๒๐) การปรับปรุงกระบวนการในการทำงาน (Process Transformation) ให้สอดคล้องกับวิธีการทางดิจิทัล รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลและพัฒนาทักษะของบุคลากรให้พร้อมรับสู่การเปลี่ยนผ่านเป็นองค์กรแบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ

(๒๑) คดีปกครองบางประเภทควรมีต้นทุนในการฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองควรหาแนวทางหรือมาตรการในการดำเนินการในเรื่องนี้เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณแผ่นดิน

(๒๒) ควรเร่งประกาศมาตรการเพื่อรองรับการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเร็ว

๒.๓ คำชี้แจงของเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

๑) แนวทางการบริหารจัดการคดีที่มีประสิทธิภาพ การเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีและแนวทางการแก้ไขปัญหาคความล่าช้าในการพิจารณาคดีให้เป็นรูปธรรม

ประธานศาลปกครองสูงสุด (นายวรพจน์ วิชาญพิชญ์) ได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ศาลปกครองได้ก้าวเข้าสู่การพัฒนาในช่วงแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาว่า “เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ศาลปกครองเป็นระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) และมีมาตรฐานการบริหารจัดการคดีที่เป็นสากล” ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาศาลปกครองขับเคลื่อนไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายดังกล่าว จึงได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการคดี ดังนี้

(๑) เร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีที่ยังคงค้างการพิจารณาในศาลปกครอง (คดีค้างเก่า ได้แก่ คดีที่ค้างการพิจารณาเกินกว่า ๓ ปี และคดีค้างนาน ได้แก่ คดีที่ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ฟังแล้วเสร็จแต่ไม่เกิน ๓ ปี) โดยให้มีการสำรวจข้อมูลในแต่ละคดีว่ามีข้อขัดข้องอยู่ในขั้นตอนใด เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขร่วมกันระหว่างประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด และองค์คณะให้สามารถพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๒) บริหารจัดการคดีรับเข้าใหม่ให้แล้วเสร็จในรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้สามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้แล้วเสร็จในเวลาอันสมควรและมีคุณภาพ

(๓) ส่งเสริมให้นำกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองมาเป็นทางเลือกในการยุติข้อพิพาท

(๔) พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองให้ครบวงจร

(๕) ปรับปรุงกฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องของศาลปกครองให้อนุวัติการตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประธานศาลปกครองสูงสุดในขณะนั้น (นายชาญชัย แสวงศักดิ์) มีนโยบายเร่งรัดคดีที่เข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และมีการนำปัญหาข้อกฎหมายที่ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยเป็นหลายแนวทางเข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ฯ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น ที่ประชุมใหญ่ฯ จึงได้มีการประชุมเกือบทุกสัปดาห์หรือมากกว่า ๒ ครั้งต่อเดือน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สามารถดำเนินการประชุมได้ รวม ๓๘ ครั้ง มีเรื่องเข้าสู่การพิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐๘ ประเด็น จำแนกเป็นการพิจารณาคดีปกครอง จำนวน ๘๗ ประเด็น และการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย จำนวน ๑๗ ประเด็น และการบริหารงานศาลปกครอง จำนวน ๔ ประเด็น (เช่น การเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลการแก้ไขเพิ่มเติมและร่างระเบียบ ก.ศป.)

๒) การเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการของสำนักงานศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กับการดำเนินงานของคณะกรรมการของศาลปกครองทั้ง ๓ ชุด ได้แก่ คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) และคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ข.ป.) สำนักงานศาลปกครองจะขอเสนอข้อสังเกตของคณะกรรมการการกฎหมายฯ นำเรียนต่อผู้บริหารศาลปกครอง และขอเรียนว่าในการจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทั้ง ๓ ชุด ได้แก่ ก.ศป. ก.บ.ศป. และ ก.ข.ป. มาประกอบการจัดทำแผนฯ เช่น การกำหนดจำนวนคดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ การกำหนดกรอบอัตราค่าจ้างตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง และข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ฯลฯ รวมทั้งได้รับฟังความคิดเห็นจากตุลาการศาลปกครองทั่วทั้งองค์กรด้วยแล้ว

๓) การเสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง ศาลปกครองมีแผนดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองในภูมิภาคเพิ่มเติมอีก ๒ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองแพร่ และศาลปกครองสกลนคร โดยได้เสนอคำของบประมาณรายจ่ายเพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองสกลนคร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แต่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ และได้จัดทำคำของบประมาณรายการนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้วยแล้ว สำหรับการก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองแพร่จะได้เสนอคำของบประมาณฯ ต่อไปเมื่อมีความพร้อมด้านพื้นที่ก่อสร้างและความเหมาะสมของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ปริมาณคดีในเขตอำนาจศาลที่จะเปิดทำการ อัตราค่าจ้างตุลาการและข้าราชการ และความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน

๔) การปรับปรุงตัวชี้วัดด้านงบประมาณให้บรรลุค่าเป้าหมาย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่นำคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปใช้เป็นแนวปฏิบัติราชการ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๘ (ค่าเป้าหมายร้อยละ ๘๐) เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๒.๗๑ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๘๕.๒๗)

๕) การดำเนินงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) ได้พิจารณาเห็นชอบกรอบระยะเวลาการดำเนินคดีปกครองแล้ว โดยศาลปกครองได้ประกาศใช้กรอบระยะเวลาในการดำเนินคดีปกครองดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖

๖) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานศาลปกครองอยู่ระหว่างการศึกษาการนำ AI และเทคโนโลยี Blockchain มาใช้ในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ โดยมีการศึกษาการนำระบบ AI มาใช้ในการสืบค้นข้อมูลกฎหมาย บทความทางวิชาการที่จะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนการพิจารณาคดี รวมถึงแนวคำพิพากษาที่มีข้อเท็จจริงในข้อพิพาทที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งจะจัดทำในรูปแบบของระบบสืบค้นอัจฉริยะ AI Smart Search สำหรับเทคโนโลยี Blockchain ยังอยู่ระหว่างการศึกษา เพื่อให้ในระบบบริการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

๗) การเผยแพร่หลักปฏิบัติราชการที่ดี

การดำเนินการเผยแพร่แนวปฏิบัติราชการที่ดีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานราชการนำไปใช้และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เพื่อลดจำนวนคดีไม่ให้ประชาชนมายื่นฟ้องคดีต่อศาล โดยพยายามขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงการสรุปแนวปฏิบัติราชการที่ดีให้เข้าใจง่าย รวมถึงปรับปรุงวิธีการสื่อสารให้กับทุกหน่วยงานให้ทั่วถึง ปัจจุบันได้จัดทำแนวปฏิบัติราชการที่ดีในรูปแบบ e-Book และ QR Code และเผยแพร่ในเว็บไซต์ศาลปกครอง นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะของที่ประชุมวุฒิสภาได้เสนอให้สำนักงานศาลปกครองเสนอแนวปฏิบัติราชการที่ดีต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตาม ซึ่งได้พยายามดำเนินการมา ๒ ปี จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ให้นำหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติราชการที่ดีของศาลปกครอง จึงขอขอบพระคุณที่ประชุมวุฒิสภาที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนในเรื่องนี้ตลอดมา

๘) การเผยแพร่ความรู้ทางปกครองให้กับเด็กและเยาวชน

สำนักงานศาลปกครองให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและกฎหมายปกครองให้แก่ประชาชน รวมถึงเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศาลปกครองได้จัดทำ MOU กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และกรุงเทพมหานคร (กทม.) โดยมีเป้าหมายหลักในการให้ความรู้กับเด็กนักเรียนในสังกัด สพฐ. ทั่วประเทศ และ กทม. เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายปกครองที่จะรู้สิทธิและปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานเบื้องต้นของตนเองได้

ทั้งนี้ ผู้บริหารศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับประเด็นข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา ภายหลังจากการเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงต่อวุฒิสภาในการเสนอรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง โดยได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นข้อสังเกต แบ่งเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๑ การพิจารณาคดีปกครองและการบริหารจัดการคดี ด้านที่ ๒ ด้านวิชาการคดีปกครองและเสริมสร้างหลักปฏิบัติราชการที่ดี ด้านที่ ๓ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ด้านที่ ๔ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการองค์กร รายละเอียดปรากฏตาม QR Code

<https://bit.ly/42mH56B>

“สรุปผล
การดำเนินงานฯ”

ส่วนที่ ๒

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑. ผลการดำเนินงานที่สำคัญของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ตามแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕))
  - ๑) แผนแม่บทด้านที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครอง
  - ๒) แผนแม่บทด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม
  - ๓) แผนแม่บทด้านที่ ๓ การพัฒนาศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt)
  - ๔) แผนแม่บทด้านที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ
  - ๕) แผนแม่บทด้านที่ ๕ การยกระดับความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
๒. สถิติคดีปกครอง การบังคับคดีปกครอง และงานวิชาการคดีปกครอง
  - ๑) สถิติคดีปกครอง : ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
  - ๒) การบังคับคดีปกครอง
  - ๓) งานวิชาการคดีปกครอง : การวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง การวางหลักกฎหมาย และแนวทางการปฏิบัติราชการทางปกครอง และคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี ๒๕๖๕

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของศาลปกครองและ สำนักงานศาลปกครอง ตามแผนแม่บท ศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงาน ศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕))

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) เป็นแผนสำหรับวางกรอบแนวทางการดำเนินงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองอย่างครอบคลุมรอบด้านในระยะ ๕ ปี โดยมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และได้กำหนดแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง จำนวน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครอง ด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม ด้านที่ ๓ การพัฒนาศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt) ด้านที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ และด้านที่ ๕ การยกระดับความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) โดยแต่ละด้านประกอบด้วย เป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญในช่วงระยะเวลา ๕ ปี แนวทางการพัฒนา ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย รวมทั้งระบุโครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัดระดับโครงการ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหลักและผู้รับผิดชอบร่วม เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด สรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ในแต่ละด้าน ดังนี้

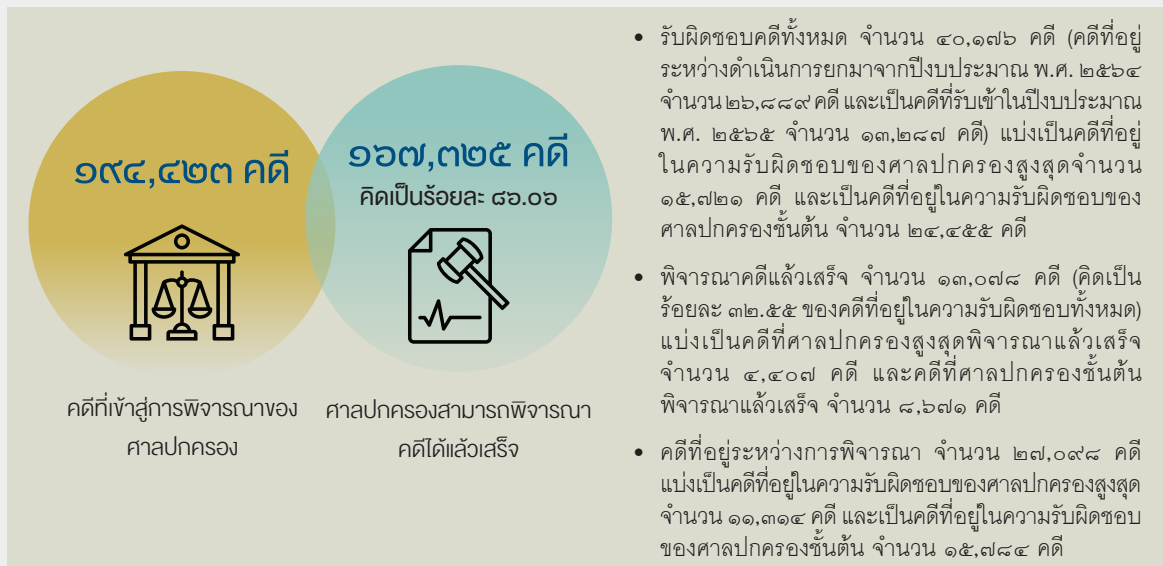
๑) แผนแม่บทด้านที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครอง

แผนแม่บทด้านที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครอง มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การเสริมสร้างและพัฒนามาตรฐานการพิจารณาคดีให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างทั่วถึง การพัฒนาระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนและเป็นธรรม และการบังคับคดีปกครองที่มีประสิทธิภาพ

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองมีการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีปกครองในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดี และ ๒) การยกระดับการอำนวยความสะดวกทางปกครองในด้านต่าง ๆ

๑) การดำเนินงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง นับตั้งแต่ศาลปกครองเปิดทำการ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ มีคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครอง จำนวน ๑๙๔,๔๒๓ คดี โดยศาลปกครองสามารถพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จ จำนวน ๑๖๗,๓๒๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๖ ของคดีรับเข้า

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาลปกครองมีการดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดี ดังนี้

๒) การยกระดับการอำนวยความสะดวกทางปกครองในด้านต่าง ๆ มีการดำเนินการพัฒนาระบบต่าง ๆ เพื่อยกระดับการอำนวยความสะดวกทางปกครองเพื่อประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง เช่น (๑) การปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณาพิพากษาคดี (๒) ลดขั้นตอนการพิจารณาคดีในชั้นการนั่งพิจารณาคดีในศาลปกครองสูงสุด (๓) นำกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาใช้เป็นทางเลือกในการยุติข้อพิพาท (๔) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น (๕) การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีบทบาทสำคัญแวดวงกฎหมายปกครอง กฎหมายมหาชน และผู้ที่มีคุณูปการต่อการก่อตั้งศาลปกครอง เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานของศาลปกครองให้ดียิ่งขึ้น (๖) การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนิน

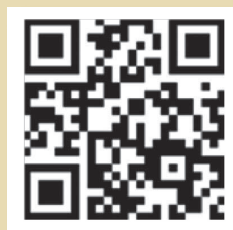
กระบวนการพิจารณาดี โดยเชิญชนหน่วยงานให้ความร่วมมือเข้าใช้ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (๗) การนำแนวทางการบริหารจัดการคดีค้างสะสม การบริหารจัดการคดีในศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้นมาใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการพิจารณาดีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (๘) การวิเคราะห์และจัดทำแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้มีแนวคำวินิจฉัยที่เป็นแนวทางเดียวกัน (๙) การยกระดับคุณภาพของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตุลาการศาลปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ารับการคัดเลือกเป็นตุลาการศาลปกครองให้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม การวางระบบสรรหาตุลาการศาลปกครองให้มีความเหมาะสม การพัฒนาสมรรถนะของตุลาการศาลปกครอง การพัฒนาสมรรถนะพนักงานคดีปกครอง การเสริมสร้างศักยภาพและการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทศาลปกครอง และเพื่อให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตมากยิ่งขึ้น

โดยมีโครงการสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงาน เช่น โครงการความร่วมมือบริหารจัดการคดีค้างสะสมของศาลปกครองชั้นต้น เพื่อลดปัญหาคดีค้าง ซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารงานยุติธรรมทางปกครอง ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการออกพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ และโครงการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องคดีมาใช้ในศาลปกครองตามบริบทในปัจจุบัน

เกร็ดความรู้ : การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง เป็นวิธีการยุติข้อพิพาทอีกหนึ่งวิธี โดยคู่ความสามารถยุติข้อพิพาทได้ด้วยความพึงพอใจร่วมกัน ไม่มีฝ่ายใดแพ้หรือฝ่ายใดเป็นผู้ชนะ แต่ถือว่าคู่ความทั้งสองฝ่ายชนะด้วยกันทั้งคู่ และทั้งสองฝ่ายยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันต่อไป

“ยุติด้วยดี ถูกกฎหมาย เรียบง่าย ได้ผลเร็ว”

<https://bit.ly/2SXkyKY>

๒) แผนแม่บทด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม

แผนแม่บทด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม การดำเนินงานที่สำคัญ คือ นำหลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปเผยแพร่ให้แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ อย่างเป็นระบบและทั่วถึง

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยดำเนินการในด้านต่าง ๆ ได้แก่

๑) การสร้างบรรทัดฐานและแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีให้กับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อลดและป้องกันเหตุแห่งการฟ้องคดี เป็นภารกิจของสำนักงานศาลปกครองที่ดำเนินการในมิติของการป้องกันหรือบรรเทาไม่ให้เกิดข้อพิพาททางปกครอง ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง จะนำไปสู่การค้นพบหลักปฏิบัติราชการที่ดีซึ่งได้มาจากคำพิพากษาที่วางบรรทัดฐานของศาลปกครองไปในคราวเดียวกัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งก็คือ การวางหลักและแนวปฏิบัติราชการที่ดีจากคำพิพากษาศาลปกครอง ซึ่งหากฝ่ายบริหารโดยเฉพาะหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวก็เชื่อได้ว่า จะช่วยลดปัญหาการใช้อำนาจตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจกระทบต่อการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้ลดลงได้มาก

๒) การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานทางปกครอง และประชาชนเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ และการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง เพื่อเป็นกลไกเชิงป้องกันในการลดข้อพิพาทและเป็นคดีเข้าสู่ศาลปกครอง โดยดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น (๑) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักเรียน นักศึกษา และให้กับประชาชนผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และสะดวกในทุกที่ ทุกเวลา และทั่วถึงในทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ “ศาลปกครองออนไลน์” (Administrative Court Life long Learning Cloud: ALL Cloud) เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง การอำนวยความสะดวกทางปกครอง กระบวนพิจารณาพิพากษาคดี หลักกฎหมายปกครอง และแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ฯลฯ ประกอบด้วย การเรียนออนไลน์ การถ่ายทอดสด สื่อการเรียนรู้ และค้นหาหนังสือ ซึ่งศูนย์การเรียนรู้ฯ สามารถรองรับการใช้งานได้หลากหลาย อุปกรณ์ทั้งบนเครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และแท็บเล็ต ทั้งระบบปฏิบัติการ iOS และ Android (๒) การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับกฎหมายปกครองในระดับก่อนอุดมศึกษาและระดับอุดมศึกษา โดยเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานที่มีภารกิจส่งเสริมการศึกษาและสถาบันการศึกษา เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนคณะนิติศาสตร์ในพื้นที่กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เพื่อร่วมมือกันในการจัดอบรมหรือจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา เพิ่มขึ้น และ (๓) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของศาลปกครองแก่ทุกภาคส่วนในสังคม โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสาร ๘ ช่องทาง ได้แก่ (๑) สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ (๒) Facebook สำนักงานศาลปกครอง (๓) Application Line (๔) เว็บไซต์ศาลปกครอง (๕) YouTube (๖) Twitter (๗) Instagram และ (๘) Podcast รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านเครือข่ายสื่อมวลชน การประสานความร่วมมือกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น

โดยมีโครงการสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงาน เช่น โครงการเสริมสร้างหลักปฏิบัติราชการที่ดีจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ และโครงการสัมมนา เรื่อง ศาลปกครองกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม โดยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดอบรม/สัมมนาวิชาการเกี่ยวกับหลักปฏิบัติราชการทางปกครองและวิธีปฏิบัติราชการที่ดีร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกและสถานศึกษาเข้ามาศึกษาดูงาน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ มีผู้ได้รับความรู้จากโครงการดังกล่าว จำนวน ๔,๖๔๔ คน (๖๓ ครั้ง) ๑๑,๘๐๘ คน (๔๙ ครั้ง) และ ๑๑๑,๒๓๓ คน (จำนวน ๑๐๔ ครั้ง) ตามลำดับ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้ได้รับความรู้จำนวนค่อนข้างน้อย เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการจัดการอบรม/สัมมนาให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอกสถานที่ได้ จึงได้มีการปรับรูปแบบการดำเนินงานโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เช่น การจัดอบรม/สัมมนาในรูปแบบ Online ทำให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ มีผู้ได้รับความรู้จำนวนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองให้แก่ประชาชน โดยดำเนินการผลิตสื่อและประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของศาลปกครองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ และการพัฒนาช่องทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

โครงการเสริมสร้างหลักปฏิบัติราชการที่ดี
จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้แก่ประชาชน
หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

วันพุธที่ 22 ธันวาคม 2564
เวลา 09.00 - 16.15 น.
ผ่านระบบออนไลน์ (Webex)

หัวข้อ
**“คดีปกครองเกี่ยวกับ
การบริหารงานบุคคลภาครัฐ”**

สปิง พงศ์ศักดิ์จุม
อธิบดีตุลาการศาลปกครองสูงสุด
วิทยาการ

ลงทะเบียนเข้าร่วมการอบรมผ่าน QR-code
หรือพิมพ์ shortlink

<https://rb.gy/hnqybs>

QR Code ฐานอบรมคดีปกครอง

สำนักงานศาลปกครองสุพรรณบุรี
0 3543 2133
ศ. 2563 ๒๕๖๔
0๒62 0๒๕ ๒๒๑๒๗
0๒62 0๒๕ ๒๒๑๒๔
supharnburi_r@adminrcourt.go.th

วิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง
ยินดีต้อนรับบุคลากรสำนักงานศาลปกครอง
เข้าสู่กิจกรรมเสวนาโต๊ะกลม

หัวข้อ
**“ฟังค์เก่าเล่าเรื่องใหม่ : เปิดมุมมองเพื่อก้าวต่อไป
ของสำนักงานศาลปกครอง”**

รับฟังแบบองค์รวม
ที่ผ่านสวิตซ์จอ

นางสาวสุจิตต์ สิริจิตต์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง

นางสาวสุจิตต์ สิริจิตต์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง

วันจันทร์ที่ 11 ตุลาคม 2564 เวลา 14.00 - 17.00 น.

“ศูนย์การเรียนรู้ศาลปกครองออนไลน์”
(Administrative Court Life Long Learning Cloud : ALL Cloud)

๓) แผนแม่บทด้านที่ ๓ การพัฒนาศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt)

แผนแม่บทด้านที่ ๓ การพัฒนาศาลปกครองอัจฉริยะ (Smart Admincourt) การดำเนินงานที่สำคัญ คือ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง ผู้ศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์ เพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย ผู้การเป็นศาลปกครองอัจฉริยะ อย่างเต็มรูปแบบ

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองดำเนินการสนับสนุนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลโดยการให้บริการแก่คู่กรณีในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง ด้วยการพัฒนาศาลปกครองให้เป็นศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพร้อมทั้งพัฒนาระบบสารสนเทศต่าง ๆ สำหรับสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีและอำนวยความสะดวกให้แก่คู่กรณี เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองที่สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้ศาลปกครองต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เข้าสู่ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 รวมทั้งการให้บริการภาครัฐที่เป็นดิจิทัล (Digital Government) โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้บริการประชาชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ที่สำคัญ ดังนี้

๑) การให้บริการให้คำปรึกษาแนะนำในการฟ้องคดี และจัดตั้ง “ศูนย์บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว” ณ สำนักงานศาลปกครองทุกแห่ง รวมทั้งให้บริการผ่านโทรศัพท์ Call Center (สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และโทรศัพท์พื้นฐาน ๐ ๒๑๔๑ ๑๑๑๑) ตลอดจนระบบปรึกษาคดีปกครองออนไลน์ ซึ่งสามารถจองคิวนัดหมายในการขอรับคำปรึกษาแนะนำล่วงหน้าได้ รวมทั้งการให้บริการข้อมูลติดต่อสอบถามผ่านสื่อออนไลน์และสื่อดิจิทัลในช่องทางอื่นที่สามารถให้บริการได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมงของทุกวัน ผ่านระบบ LINE, AI, Chat Bot, เว็บไซต์ของศาลปกครอง และเฟชบุ๊กสำนักงานศาลปกครอง

๒) ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Litigation) เป็นระบบยื่นฟ้องคดีปกครองทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ครอบคลุมกระบวนการพิจารณาคดีทุกขั้นตอน เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานทางปกครองโดยสามารถใช้งานได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา ด้วยขั้นตอนง่าย ๆ เริ่มเปิดใช้งานตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ปรับปรุงระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ ให้ตอบสนองตรงตามความต้องการใช้งานของสำนักงานอัยการสูงสุดและคู่กรณีในคดีปกครองแล้วเสร็จ ระบบสามารถ Upload เอกสารเข้าในระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ ได้ทั้งรูปแบบเอกสารที่เป็น PDF และ PDF/A โดยระบบจะแปลงเอกสารที่ถูก Upload ขึ้นในระบบให้เป็นรูปแบบเอกสาร PDF/A โดยอัตโนมัติ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ Upload ก่อนยื่นยื่นการส่งทางอิเล็กทรอนิกส์ ปรับปรุงระบบให้รองรับการใช้งานได้มากกว่า ๑ อีเมลสำหรับผู้ใช้งานระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ ได้ทั้งอีเมลส่วนตัวและอีเมลของหน่วยงานเพื่อใช้สำหรับรับการแจ้งเตือนจากระบบ ปรับปรุงระบบรับการแจ้งเตือนจากระบบ ปรับปรุงระบบให้รองรับคู่กรณีในกรณียื่นคำร้อง/คำขอในฐานะผู้มีส่วนได้เสีย และผู้รับมอบอำนาจ/ผู้แทน/ผู้รับมอบอำนาจช่วง

๓) ห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtrooms) โดยติดตั้งระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ Video Conference System ที่ผ่านมาได้พัฒนาระบบยื่นฟ้องทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) เพื่อให้บริการประชาชนสามารถยื่นฟ้องคดีปกครองและส่งเอกสารคำคู่ความต่าง ๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ จากเดิมที่ต้องเดินทางมายื่นด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการแทน เปลี่ยนเป็นการดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยได้มาตรฐานสากล รวมทั้งมีการพัฒนาห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์

(e-Courtrooms) ในศาลปกครองส่วนกลาง ๒ แห่ง (ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองสูงสุด) และศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๑๔ แห่ง เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วของคู่กรณีในคดีปกครองที่มีการพิจารณาคดีโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกหรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่กรณี โดยคู่กรณีสามารถร้องขอให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และพิจารณาคดีโดยระบบการประชุมทางจอภาพ ทั้งการนั่งพิจารณาคดี การไต่สวน การนัดประชุมไกล่เกลี่ย และการฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล ณ ที่ทำการศาลปกครองทุกแห่งทั่วประเทศที่สามารถเดินทางไปได้โดยสะดวก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการติดตั้งและใช้งานห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtrooms) ศาลปกครองในส่วนกลาง ๒ แห่ง (ศาลปกครองสูงสุด/ศาลปกครองกลาง) และศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองอุดรธานี ศาลปกครองอุบลราชธานี และศาลปกครองยะลา

๔) พัฒนาระบบคัดถ่ายเอกสารในระบบสำนวนคดีอิเล็กทรอนิกส์และสำนวนคดีกระดาษ รวมทั้งการเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งพร้อมคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี โดยผู้ขอไม่ต้องเดินทางมาศาล

๕) ระบบการบังคับคดีปกครอง เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ดำเนินการพัฒนาระบบยื่นคำร้องเกี่ยวกับการบังคับคดีปกครองผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ในส่วนของการยื่นคำร้อง/คำขอทั่วไป และการยื่นเอกสารเพิ่มเติม

๖) การให้บริการแอปพลิเคชัน “Admincourt ศาลปกครอง” บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Application) เพื่อให้ประชาชนและคู่กรณี สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารของศาลปกครอง ข้อมูลของบัญชีนัดของศาลปกครองแต่ละแห่ง การสืบค้นคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครอง รวมถึงการขอคัดสำเนาคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองผ่านแอปพลิเคชัน โดยไม่ต้องเดินทางมายังศาลปกครอง

๗) **ระบบของนิติศึกษาดูงานศาลปกครอง** เป็นระบบที่จัดทำขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพในการให้บริการศึกษาดูงาน ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงานและเป็นมาตรฐาน โดยระบบนี้จะอำนวยความสะดวกในการแจ้งความประสงค์เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานที่อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยผู้ประสงค์ขอศึกษาดูงานสามารถตรวจสอบช่วงเวลาศาลปกครองพร้อมให้บริการศึกษาดูงานได้จากปฏิทินการศึกษาดูงานที่เมนู ศึกษาดูงานศาลปกครอง ในเว็บไซต์ศาลปกครอง (www.admincourt.go.th) และสามารถเลือกวันเวลาที่สนใจจะเข้าดูงานและจองคิวผ่านระบบได้ทันที โดยวิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครองจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลการจองคิวมาดำเนินการในส่วนการจองวิทยากรและสถานที่เข้าเยี่ยมชมที่เกี่ยวข้องต่อไป

๘) **สร้างความร่วมมือการขับเคลื่อนการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองด้วยระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt)** ดำเนินการจัดประชุมภายใต้หัวข้อ “ระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อประชาชน คู่กรณี หน่วยงานภาครัฐ และร่วมขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล Digital Government”

สำนักงานศาลปกครองร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนแรงค้ำให้หน่วยงานรัฐที่เป็นคู่กรณีมีการใช้งานระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) โดยเริ่มจากหน่วยงานนำร่องตามที่คณะทำงานมีมติเห็นชอบการรณรงค์กับหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๑๑ หน่วยงาน ได้แก่ กรมที่ดิน กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร กรุงเทพมหานคร การไฟฟ้านครหลวง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และสำนักงานอัยการสูงสุด

โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความรับรู้และเชิญชวนให้หน่วยงานภาครัฐนำร่อง จำนวน ๑๑ หน่วยงาน มีการใช้งานระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) และเพื่อให้หน่วยงานที่ใช้งานระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) ร่วมสนับสนุนการให้บริการในกระบวนการทางยุติธรรมทางปกครองแก่ประชาชน ให้มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการภายในองค์กร เช่น ระบบบริหารจัดการคดี (Admcase) เป็นระบบสำหรับการบริหารจัดการคดีปกครอง ระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีปกครอง ระบบการบังคับคดีปกครอง เพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ในส่วนของการออกเลขรับของเจ้าหน้าที่บังคับคดี และระบบรายงานสถิติคดีของศาลปกครองกลางและตุลาการศาลปกครอง

นอกจากนี้ ยังมีโครงการสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงาน เช่น โครงการสร้างความร่วมมือในการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาคดีของศาลปกครองด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย โครงการพัฒนาระบบการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองและบริการประชาชนผ่านช่องทางศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court) ระยะที่ ๒ และระยะที่ ๓ โครงการจัดหา/ปรับปรุงคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครือข่าย และระบบมั่นคงปลอดภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และโครงการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อพัฒนาระบบงานที่สนับสนุนกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง

๔) แผนแม่บทด้านที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

แผนแม่บทด้านที่ ๔ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ การดำเนินงานที่สำคัญคือ ยกระดับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลสู่ความเป็นเลิศ และพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีมาตรฐานในระดับสากล เพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวกทางปกครองให้ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างมีคุณภาพ

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรศาลปกครองอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยแบ่งการพัฒนาบุคลากรออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๑) การพัฒนาบุคลากรศาลปกครอง เป็นการพัฒนาศักยภาพศาลปกครองตามความก้าวหน้าในสายอาชีพและการพัฒนาต่อเนื่องระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตุลาการศาลปกครองผ่านการจัดโครงการต่างๆ จัดโดยสำนักงานศาลปกครองและสถาบันภายนอก สำหรับโครงการที่จัดโดยสำนักงานศาลปกครอง เช่น โครงการพัฒนาสมรรถนะของตุลาการศาลปกครองและบุคลากรศาลปกครองให้สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด โครงการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงและการขับเคลื่อนศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีและความเชี่ยวชาญของบุคลากรเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีและการบังคับคดีมีมาตรฐานและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการบรรยาย/อภิปรายทางวิชาการ และการเสวนาปัญหากฎหมายปกครองสารบัญญัติและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และการเสริมสร้างศักยภาพของตุลาการศาลปกครอง (จัดโดยสถาบันภายนอก) เช่น หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) หลักสูตรหลักนิเทศเพื่อประชาธิปไตย (นธป.) หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บยส.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปรป.)

๒) การพัฒนาข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง เป็นการพัฒนางานศึกษาคดีปกครองและบุคลากรในสายงานสนับสนุน ตามแผนปฏิรูปราชการ ตลอดจนนโยบายของผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศาลปกครองตามความก้าวหน้าในสายอาชีพ การเสริมสร้างศักยภาพและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติงาน คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) รวมทั้งการส่งบุคลากรไปศึกษาอบรมในหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรของสำนักงานศาลปกครองให้มีความเชี่ยวชาญและสมรรถนะสูงขึ้น ผ่านการจัดโครงการต่าง ๆ ได้แก่ ๑) โครงการพัฒนาสมรรถนะของตุลาการศาลปกครองและบุคลากรศาลปกครองให้สอดคล้องกับตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรพนักงานคดีปกครองระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง หลักสูตรปฐมนิเทศข้าราชการบรรจุใหม่ และหลักสูตรพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสายงานสนับสนุนก่อนเลื่อนระดับชำนาญการ ๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดีและความเชี่ยวชาญของบุคลากรเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีและการบังคับคดีมีมาตรฐานและรวดเร็วยิ่งขึ้นในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองสำหรับพนักงานคดีปกครอง และหลักสูตรเสริมสร้างทักษะพนักงานคดีปกครองในการวิเคราะห์และกำหนดประเด็น และ ๓) โครงการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงและการขับเคลื่อนศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรการเสริมสร้างทักษะการใช้ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านนโยบายและวิชาการ และหลักสูตรการเสริมสร้างทักษะการเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครอง

นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาระบบงานต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่

๑) การพัฒนาระบบการฝึกอบรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Training) สำนักงานศาลปกครองได้กำหนดให้มีโครงการพัฒนาระบบการฝึกอบรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Training) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการการฝึกอบรม และสามารถติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒) การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Plan: IDP) ของบุคลากรสำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลปกครองได้นำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ในระยะแรกกำหนดให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลปกครอง จำนวน ๕ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานนำร่องในการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล กำหนดจำนวนชั่วโมงการพัฒนา ๑๘ ชั่วโมงต่อคนต่อปี ซึ่งบุคลากรทั้ง ๕ หน่วยงานสามารถผ่านการพัฒนาตนเองได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และได้ขยายผลการจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน โดยให้บุคลากรสำนักงานศาลปกครองทุกคน ยกเว้น ผู้ดำรงตำแหน่งระดับผู้อำนวยการสำนัก จัดทำแผนพัฒนารายบุคคล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนชั่วโมงในการพัฒนา ๓๐ ชั่วโมงต่อคนต่อปี และจำนวน ๖๐ ชั่วโมงต่อคนต่อปี ภายใน ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗)

๓) งานพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ OAC Academy สำนักงานศาลปกครองได้จัดทำพื้นที่แห่งการเรียนรู้สำหรับบุคลากรศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง โดยใช้ชื่อ “OAC Academy” (Office of Administrative Court Academy) โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะให้กับบุคลากรทุกระดับให้มุ่งสู่วัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบออนไลน์ สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ตามความสนใจในรูปแบบ MOOC (Massive Open Online Course) นำเสนอบทเรียนต่าง ๆ ผ่าน Internet และให้ผู้เรียนลงทะเบียนเข้าเรียน

โดยมีโครงการสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงาน เช่น โครงการปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง โครงการเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในการพิจารณาคดีและบังคับคดีปกครองให้แก่ตุลาการศาลปกครอง โครงการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญของพนักงานคดีปกครอง และโครงการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญของบุคลากรในสายงานสนับสนุน ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ดำเนินการจัดทำอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของบุคลากรศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมีโครงการเสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งเป็นโครงการที่สำนักงานศาลปกครองจัดให้มีขึ้นเพื่อรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รับคะแนนการประเมิน ITA เท่ากับ ๙๑.๗๖ คะแนน อยู่ในระดับ A ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้คะแนนเท่ากับ ๙๕.๕๔ อยู่ในระดับ AA หมายถึง หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมิน ITA โดยสามารถบรรลุความสำเร็จในการเป็นหน่วยงานต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใสให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ ได้ ทำให้สำนักงานศาลปกครองได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณเชิดชูเกียรติ (หน่วยงานที่มีคะแนนมากกว่า ๙๕ คะแนนขึ้นไป) และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับคะแนนเท่ากับ ๙๒.๓๗ คะแนน อยู่ในระดับ A โดยเป็นหน่วยงานที่มีคะแนนสูงสุดอันดับ ๑ ประเภทองค์กรศาล

๕) แผนแม่บทด้านที่ ๕ การยกระดับความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนแม่บทด้านที่ ๕ การยกระดับความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การดำเนินงานที่สำคัญ คือ การขยายและยกระดับความร่วมมือทางการศาล ทางวิชาการ และสร้างการยอมรับระหว่างประเทศ การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการพัฒนาระบบบริหารงานศาลและกระบวนการยุติธรรมทางปกครองสู่ความเป็นเลิศ

ศาลปกครองได้ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมศาลปกครอง องค์การหรือหน่วยงานระหว่างประเทศและการรับรองคณะผู้แทนจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ มีกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่

๑) การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ได้ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศกับองค์กรต่าง ๆ โดยมีองค์กรต่างประเทศที่มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำ เช่น

(๑) **ความร่วมมือทางวิชาการกับมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำประเทศไทย** ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำประเทศไทย มีนโยบายสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้บุคลากรดังกล่าวสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เพื่อพัฒนาองค์กรศาลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ตลอดจนพัฒนาหลักกฎหมายและกระบวนการวิธีพิจารณาคดีให้ทันสมัย เช่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการดำเนินการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ หมวด ได้แก่ (๑) หมวด Education Measures ซึ่งครอบคลุมการอบรมสัมมนาและอบรมภาษาเยอรมัน และ (๒) หมวด Information and Counseling Services ซึ่งครอบคลุมการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับมูลนิธิคอนราดฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ กิจกรรม เช่น โครงการแลกเปลี่ยนและพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง กิจกรรมอบรมภาษาเยอรมัน ณ สถาบันเกอเธ่ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีปกครอง กิจกรรมสัมมนานักวิชาการที่ปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีปกครองเกี่ยวกับปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบที่แก้ไขใหม่ รุ่นที่ ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมสัมมนาปัญหาในการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาคดีปกครองของสำนักงานศาลปกครองในส่วนกลางและภูมิภาค กิจกรรมฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสร้างความเชี่ยวชาญด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และโครงการฝึกอบรมหลักสูตรสัมมนาการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงินและการคลังภาครัฐของสำนักงานศาลปกครอง

(๒) **ความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักงานคณะผู้แทนกรมการสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย (The Delegation EU to Thailand)** ใน พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖ สหภาพยุโรปดำเนินโครงการความร่วมมือกับประเทศไทยในกรอบงานต่าง ๆ ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งหนึ่งในกรอบงานดังกล่าวคือ “โครงการความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคม (Civil Society Organizations Programme)” เช่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินการจัดโครงการเสวนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และมีมหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งเป็นหน่วยงานคู่ความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานศาลปกครองเข้ามาเป็นผู้ร่วมจัดโครงการดังกล่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการจัดเวทีส่งเสริมภาคประชาสังคมขับเคลื่อนวาระเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในหัวข้อ “การจัดการสิ่งแวดล้อมกับการระงับข้อพิพาทเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

(๓) **ข้อเสนอโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับรัฐบาลฝรั่งเศส** ศาลปกครองมีความร่วมมือทางวิชาการกับรัฐบาลฝรั่งเศส ผ่านสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย (สอท. ฝรั่งเศส) นับตั้งแต่เปิดทำการศาลปกครองเป็นต้นมา โดยสำนักงานศาลปกครองได้จัดทำข้อเสนอโครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อขอรับการสนับสนุนจาก สอท. ฝรั่งเศส และรับการสนับสนุนงบประมาณให้แก่สำนักงานศาลปกครองเพื่อดำเนินงานกิจกรรมภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานศาลปกครองได้ส่งข้อเสนอโครงการความร่วมมือทางวิชาการ และได้แจ้งผลการพิจารณาสนับสนุนกิจกรรม เช่น ทุนการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขากฎหมายมหาชน ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส จำนวน ๑ ทุน การบรรยายพิเศษทางวิชาการ โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากสาธารณรัฐฝรั่งเศส ทุนการศึกษาวิจัยร่วมกันระหว่างสภาแห่งรัฐฝรั่งเศสและศาลปกครองไทย จำนวน ๑ - ๒ ทุน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย ได้สนับสนุนทุนปริญญาเอก สาขากฎหมายมหาชน ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส ให้บุคลากรสำนักงานศาลปกครอง จำนวน ๑ ทุน แบบเต็มจำนวน ระยะเวลาการให้ทุน ๓ ปี และสนับสนุนการจัดการบรรยาย

พิเศษทางวิชาการโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากสาธารณรัฐฝรั่งเศส ในหัวข้อ “วิวัฒนาการในปัจจุบันของกฎหมายและคดีปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในฝรั่งเศส”

นอกจากองค์กรต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น ยังมีองค์กรต่างประเทศที่ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินกิจกรรมวิชาการร่วมกัน เช่น ความร่วมมือทางวิชาการกับศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ตามโครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อเตรียมการจัดตั้งคณะศาลปกครองในศาลประชาชนสูงสุดแห่ง สปป. ลาว ความร่วมมือทางวิชาการกับ State Courts ของสิงคโปร์ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันในการดำเนินงานตามกรอบสากลเพื่อความเป็นเลิศของศาล (IFCE) และความร่วมมือทางวิชาการกับสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ (IASAJ) ตามโครงการแลกเปลี่ยนตุลาการศาลสูงระหว่างประเทศ

๒) การประชุมสัมมนาระหว่างประเทศและศึกษาดูงาน ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง มีการเข้าร่วมประชุมและศึกษาดูงานกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการแห่งชาติสมาคมกฎหมายอาเซียนประจำประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เพื่อร่วมพิจารณาร่างระเบียบการดำเนินงานของคณะกรรมการแห่งชาติสมาคมกฎหมายอาเซียนประจำประเทศไทย การเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ ผ่านทางระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ ณ กรุงเฮเธลส์ สาธารณรัฐเฮลเลนิก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ การสัมมนาทางไกลผ่านจอภาพในหัวข้อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการระบอบการยุติธรรม สำนักงานศาลปกครองร่วมกับวิทยาลัยตุลาการแห่งชาติของศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการเข้าร่วมการประชุมนานาชาติระหว่างประธานศาลทั่วโลกว่าด้วยมาตรา ๕๑ แห่งรัฐธรรมนูญอินเดียนครั้งที่ ๒๒ ในรูปแบบออนไลน์ และการเข้าร่วมประชุมใหญ่ทางวิชาการสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ ในรูปแบบออนไลน์

นอกจากนี้ยังมีโครงการสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงาน เช่น โครงการแลกเปลี่ยนและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายปกครองสมัยใหม่และการบริหารงานศาลที่เป็นเลิศ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายปกครองและสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองและบังคับคดีปกครอง และโครงการยกระดับความร่วมมือทางศาลและวิชาการกับต่างประเทศ ซึ่งเป็นโครงการที่ได้ดำเนินการกับองค์กรต่างประเทศ รวมทั้งมีการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในเรื่องที่สำคัญต่าง ๆ เช่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่องระบบได้ส่วนกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลในประเทศไทย : แนวคิดที่มาของต่างประเทศและทิศทางการใช้ในศาลไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง รายงานการศึกษา : กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิธีพิจารณาคดีปกครองสิ่งแวดล้อมในระบบกฎหมายไทย และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง รายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ : กรณีศึกษากรมบัญชีกลาง

จากการผลดำเนินงานข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง - สูง โดยมีผลคะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ ๖๐ - ๗๕ และมีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปีฯ ซึ่งกำหนดว่า เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ศาลปกครองจะเป็นศาลที่มีระบบการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีระบบต้นแบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) เป็นองค์กรแห่งความสุข (Happy Organization) และพร้อมรับการตรวจสอบ (Accountability) จากทุกภาคส่วน โดยศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองมีผลการดำเนินงานที่สำคัญและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เช่น มีการดำเนินการอำนวยความสะดวกทางปกครองให้กับทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม มีนโยบายของผู้บริหารศาลปกครองในการเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีให้รวดเร็วอย่างเป็นรูปธรรม มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการประชาชน ยกตัวอย่างเช่น ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประชาชน (e-Litigation Portal System) การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์และพิจารณาคดีโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (Video Conferencing System) และการเปิดให้ประชาชนสามารถตรวจสอบความคืบหน้าคดีได้มีการดำเนินโครงการเสริมสร้างศาลปกครองให้เป็นองค์กรแห่งความสุข ซึ่งมีผลการดำเนินงานในระดับสูงมาก และมีโครงการเสริมสร้างคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งมีผลคะแนนอยู่ในระดับสูงมาก จากผลการดำเนินงานดังกล่าวสามารถนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ศาลปกครอง “อำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว ทันสมัย เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม และเป็นศาลแห่งความเป็นเลิศ” หรือเป็นคติพจน์ว่า “เป็นธรรม รวดเร็ว ทันสมัย”

๒

สถิติคดีปกครอง การบังคับคดีปกครอง และวิชาการคดีปกครอง

สถิติคดีปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองในภาพรวม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคดีที่รับผิดชอบคดีทั้งหมด จำนวน ๔๐,๑๗๖ คดี โดยเร่งรัดพิจารณาพิพากษาคดีได้แล้วเสร็จ จำนวน ๑๓,๐๗๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๕ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๒๗,๐๙๘ คดี โดยแบ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๑,๓๑๔ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๕,๗๘๔ คดี

การพิจารณาพิพากษาคดีปกครองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คดีในความรับผิดชอบทั้งหมด
๔๐,๑๗๖ คดี

คดีแล้วเสร็จ
๑๓,๐๗๘ คดี

๒) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองของศาลปกครองสูงสุด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคดีที่รับผิดชอบในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมด จำนวน ๑๕,๗๒๑ คดี โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔,๒๒๒ คดี และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑,๔๙๙ คดี สามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมด จำนวน ๔,๔๐๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๓ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑๑,๓๑๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๙๗ ของคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของศาลปกครองสูงสุด ซึ่งคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำแนกเป็นคดีฟ้องตรง จำนวน ๒๘๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐ คดีอุทธรณ์คำพิพากษา จำนวน ๙,๘๐๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๖๔ และเป็นคดีคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง จำนวน ๑,๒๒๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๖ ของคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ในจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองสูงสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔,๔๐๗ คดี ศาลปกครองสูงสุดสามารถพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี จำนวน ๑,๒๕๑ คดี คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้ เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี จำนวน ๔๖๖ คดี คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลามากกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี จำนวน ๓๖๖ คดี คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี จำนวน ๔๖๑ คดี และคดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๔ ปี จำนวน ๑,๘๖๓ คดี

สถิติคดีของศาลปกครองสูงสุด จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคดี และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำแนกตาม ปี พ.ศ. ที่รับเข้า ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑๑,๓๑๔ คดี จำแนกตามปี พ.ศ. ที่รับเข้า ดังนี้

ปี พ.ศ.	ประเภทคำฟ้อง			รวม
	ฟ้องตรง	อุทธรณ์ คำพิพากษา	คำร้อง อุทธรณ์คำสั่ง	
๒๕๕๔		๔		๔
๒๕๕๕	๑	๑๘		๑๙
๒๕๕๖	๙	๔๕		๕๔
๒๕๕๗	๖	๗๒	๑	๗๙
๒๕๕๘	๕	๓๖๔		๓๖๙
๒๕๕๙	๒	๔๐๖	๑	๔๐๙
๒๕๖๐	๑๕	๘๐๘	๓	๘๒๖
๒๕๖๑	๓๖	๑,๒๘๑	๘	๑,๓๒๕
๒๕๖๒	๔๙	๑,๓๔๒	๑๖	๑,๔๐๗
๒๕๖๓	๕๑	๑,๗๙๓	๔๗	๑,๘๙๑
๒๕๖๔	๕๗	๑,๙๔๗	๑๙๙	๒,๒๐๓
๒๕๖๕	๕๒	๑,๗๒๓	๙๕๓	๒,๗๒๘
รวม	๒๘๓	๙,๘๐๓	๑,๒๒๘	๑๑,๓๑๔

๓) ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองชั้นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคดีที่รับพิชิตขอในศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมด จำนวน ๒๔,๔๕๕ คดี โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๙,๐๖๕ คดี และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๕,๓๙๐ คดี สามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมด จำนวน ๘,๖๗๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๖ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑๕,๗๔๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๔ ของคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง จำนวน ๖,๕๘๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗๓ และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๙,๑๕๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒๗ ของคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมด

ในจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๘,๖๗๑ คดี ศาลปกครองชั้นต้นสามารถพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี จำนวน ๓,๙๖๘ คดี คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี จำนวน ๑,๓๕๑ คดี คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลามากกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี จำนวน ๑,๓๖๒ คดี คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี จำนวน ๑,๐๐๗ คดี และคดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๔ ปี จำนวน ๙๘๓ คดี

สถิติคดีของศาลปกครองชั้นต้น จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคดี และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำแนกตาม ปี พ.ศ. ที่รับเข้า ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑๕,๗๘๔ คดี จำแนกตามปี พ.ศ. ที่รับเข้า ดังนี้

ศาล	ปี พ.ศ.										รวม
	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	
ศป. กลาง	๑	๑	๙	๑๙	๑๔๑	๔๒๖	๑,๑๔๓	๑,๔๒๕	๑,๗๑๔	๑,๗๐๘	๖,๕๘๗
ศป. ในภูมิภาค			๒	๖	๒๔๑	๕๖๖	๑,๑๘๙	๑,๖๗๗	๒,๔๘๑	๓,๐๓๕	๙,๑๙๗
ศป. ชม.				๑	๑๑	๑๕๒	๒๔๗	๒๘๑	๓๒๙	๔๑๐	๑,๔๓๑
ศป. สข.						๓	๒๗	๘๗	๑๓๗	๑๓๘	๓๙๒
ศป. นม.						๒๘	๒๐๑	๑๙๑	๒๑๙	๒๗๘	๙๑๗
ศป. ขก.			๑		๑๙๗	๑๖๔	๑๓๓	๒๓๓	๑๘๒	๒๕๓	๑,๑๖๓
ศป. พล.			๑	๒	๑๑	๒๘	๑๐๑	๑๓๒	๑๗๙	๑๘๘	๖๔๒
ศป. รย.				๑	๑๗	๑๒๑	๑๙๘	๒๕๑	๒๐๐	๒๒๘	๑,๐๑๖
ศป. นศ.				๑	๒	๑๕	๘๓	๑๘๖	๑๘๕	๒๐๒	๖๗๔
ศป. อด.						๕	๒๓	๖๕	๑๙๗	๒๑๐	๕๐๐
ศป. อบ.				๑	๓	๔๐	๑๐๕	๑๓๒	๒๕๒	๒๘๓	๘๑๖
ศป. พบ.								๖	๙๙	๑๕๖	๒๖๑
ศป. นว.							๑๓	๔๖	๑๐๔	๙๖	๒๕๙
ศป. สพ.								๔	๓๐๔	๔๓๗	๗๔๕
ศป. ภก.						๑๐	๕๕	๕๑	๖๘	๑๐๒	๒๘๖
ศป. ยล.							๓	๑๒	๒๖	๕๔	๙๕
รวม	๑	๑	๑๑	๒๕	๓๘๒	๙๙๒	๒,๓๓๒	๓,๑๐๒	๔,๑๙๕	๔,๗๔๓	๑๕,๗๘๔

จำนวนคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้อง

จำนวนคดีที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรากฏว่า ประเภทเรื่องที่มีผู้นำมายื่นฟ้องมากที่สุด ๕ ลำดับแรก คือ การบริหารงานบุคคล วินัยฯ จำนวน ๒,๒๘๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๗ รองลงมาคือ การพัสดุ สัญญาทางปกครอง จำนวน ๑,๕๙๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๔ การคมนาคม พาณิชย อุตสาหกรรม จำนวน ๑,๐๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๗ ละเมิด ความรับผิดอย่างอื่น จำนวน ๑,๐๐๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๙ และการปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน จำนวน ๕๐๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๘

สถิติคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้น จำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้อง

การบริหารงานบุคคล วินัยฯ จำนวน ๒,๒๘๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๗

การพัสดุ สัญญาทางปกครอง จำนวน ๑,๕๙๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๔

การคมนาคม พาณิชย อุตสาหกรรม จำนวน ๑,๐๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๗

ละเมิด ความรับผิดอย่างอื่น จำนวน ๑,๐๐๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๙

การปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน จำนวน ๕๐๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๘

ประเภทเรื่องที่ฟ้อง	คดีรับเข้า	
	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารงานบุคคล วินัยฯ	๒,๒๘๔	๒๔.๙๗
การพัสดุ สัญญาทางปกครอง	๑,๕๙๕	๑๗.๔๔
การคมนาคม พาณิชย อุตสาหกรรม	๑,๐๓๑	๑๑.๒๗
ละเมิด ความรับผิดอย่างอื่น	๑,๐๐๕	๑๐.๙๙
การปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน	๕๐๑	๕.๔๘
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๔๓๑	๔.๗๑
การควบคุมอาคารและเหตุเดือดร้อนรำคาญ	๓๘๔	๔.๒๐
ที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน	๒๖๐	๒.๘๔
การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม	๒๕๒	๒.๗๕
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	๒๓๔	๒.๕๖
อื่น ๆ	๑,๑๗๑	๑๒.๘๐
รวม	๙,๑๔๘	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : ในแต่ละคดีอาจจำแนกประเภทเรื่องที่ฟ้องได้มากกว่า ๑ เรื่อง ดังนั้น ผลรวมของจำนวนคดีจำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้องจะมีจำนวนมากกว่าจำนวนคดีรับเข้าจริง

**จำนวนคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
จำแนกตามหน่วยงานระดับกระทรวงที่ถูกฟ้องคดีมากที่สุด ๕ ลำดับแรก
และหน่วยงานในสังกัดระดับกรม ๓ ลำดับแรก**

หน่วยงานระดับกระทรวง และหน่วยงานในสังกัดระดับกรม ๓ ลำดับแรก	จำนวนคดี
๑. กระทรวงมหาดไทย * ๑.๑ กรมที่ดิน (๕๓๗ คดี) ๑.๒ กรมการปกครอง (๓๑๑ คดี) ๑.๓ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (๒๑๑ คดี) * คดีของกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑,๖๐๙ คดี มีกรณีที่ฟ้องผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน ๖๔๗ คดี	๑,๖๐๙
๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒.๑ กรมชลประทาน (๖๔๑ คดี) ๒.๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (๖๘ คดี) ๒.๓ กรมปศุสัตว์ (๔๕ คดี)	๘๔๐
๓. กระทรวงการคลัง ๓.๑ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (๒๙๐ คดี) ๓.๒ กรมบัญชีกลาง (๑๙๔ คดี) ๓.๓ กรมสรรพากร (๓๐ คดี)	๕๑๗

หน่วยงานระดับกระทรวง และหน่วยงานในสังกัดระดับกรม ๓ ลำดับแรก	จำนวนคดี
๔. กระทรวงศึกษาธิการ ๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (๓๐๔ คดี) ๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๘๘ คดี) ๔.๓ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (๑๙ คดี)	๕๔๙
๕. กระทรวงคมนาคม ๕.๑ กรมทางหลวง (๒๘๗ คดี) ๕.๒ กรมทางหลวงชนบท (๖๑ คดี) ๕.๓ กรมการขนส่งทางบก (๔๓ คดี)	๔๖๒

หมายเหตุ : ๑. จำนวนคดีที่ฟ้อง “หน่วยงานในสังกัดระดับกรม” รวมถึงหน่วยงานในสังกัดหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับ และบุคลากรของหน่วยงาน
 ๒. ในแต่ละคดีอาจมีหน่วยงานถูกฟ้องคดีมากกว่า ๑ หน่วยงาน ดังนั้น ผลรวมของจำนวนคดีของ “หน่วยงานในสังกัดระดับกรม” จึงมีจำนวนมากกว่าจำนวนคดีของ “หน่วยงานระดับกระทรวง”

จำนวนคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำแนกตามหน่วยงานระดับกระทรวงที่ถูกฟ้องคดีมากที่สุด ลำดับที่ ๖ - ๒๐

หน่วยงานระดับกระทรวง	จำนวนคดี
๖. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๓๖๙
๗. สำนักนายกรัฐมนตรี/หน่วยงานในบังคับบัญชานายกรัฐมนตรี	๓๔๘
๘. กระทรวงสาธารณสุข	๑๙๑
๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๑๕
๑๐. กระทรวงยุติธรรม	๑๐๑
๑๑. กระทรวงพาณิชย์	๔๖
๑๒. กระทรวงกลาโหม	๔๒
๑๓. กระทรวงอุตสาหกรรม	๔๑
๑๔. กระทรวงแรงงาน	๓๖
๑๕. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑๘
๑๖. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑๔
๑๗. กระทรวงพลังงาน	๙
๑๘. กระทรวงวัฒนธรรม	๗
๑๙. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๕
๒๐. กระทรวงการต่างประเทศ	๒

จำนวนคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
จำแนกตามหน่วยงานระดับกรมที่ถูกฟ้องคดีมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรก

หน่วยงานระดับกรม	จำนวนคดี
๑. กรมชลประทาน	๖๔๑
๒. กรมที่ดิน	๕๓๗
๓. กรมการปกครอง	๓๑๑
๔. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๓๐๔
๕. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	๒๙๐
๖. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒๘๘
๗. กรมทางหลวง	๒๘๗
๘. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๒๒๘
๙. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	๒๑๑
๑๐. กรมบัญชีกลาง	๑๙๕

หมายเหตุ : จำนวนคดีที่ฟ้อง “หน่วยงานระดับกรม” รวมถึงหน่วยงานในสังกัดหน่วยงาน
ที่อยู่ภายใต้การกำกับ และบุคลากรของหน่วยงาน

จำนวนคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
กรณีที่ยื่นฟ้ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานระดับกรม	จำนวนคดี
๑. เทศบาล	๑,๔๑๖
๒. องค์การบริหารส่วนตำบล	๖๑๗
๓. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๒๕๖
๔. กรุงเทพมหานคร	๒๑๙
๕. เมืองพัทยา	๘

ทั้งนี้ จำนวนคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้น จำแนกรายศาล และช่องทางการฟ้อง และจำแนกตามพื้นที่มูลคดีเกิด สถิติคดีรับเข้า คดีแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของแต่ละแผนกคดี นับตั้งแต่ เปิดทำการจนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ (จำแนกตามชั้นศาล) และ ผลการดำเนินงานด้านการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลปกครองชั้นต้น และ ผลการดำเนินงานด้านการยื่นฟ้องคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court) ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทาง QR Code

<https://bit.ly/41pm3TB>
“สถิติคดีปกครอง”

การบังคับคดีปกครอง

๑. การบังคับคดีปกครอง

การบังคับคดีปกครองเป็นการดำเนินการโดยศาล และสำนักงานหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีตามคำสั่งของศาล โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และระเบียบสำนักงานศาลปกครอง ว่าด้วยการดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการดำเนินการบังคับคดีปกครองดังกล่าว สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครองตามนัยมาตรา ๗๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับคดี คือ สำนักงานบังคับคดีปกครองและสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค ทั้งนี้ วิธีดำเนินการบังคับคดีปกครองสามารถจำแนกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

ประเภทที่หนึ่ง การบังคับคดีตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเภทที่สอง การบังคับคดีตามคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี

สำหรับวิธีการบังคับคดีมี ๓ วิธี ดังนี้

๑. การบังคับคดีโดยศาลมีคำสั่งไปยังสำนักงานเพื่อให้สำนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบังคับคดีดำเนินการให้เป็นไปตามคำบังคับหรือตามอำนาจหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.๑ การบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำบังคับตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑)

๑.๒ การบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒)

๑.๓ การบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงิน หรือให้ส่งมอบทรัพย์สิน หรือให้กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓)

๑.๔ การบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดคำบังคับให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๔)

๑.๕ การบังคับคดีตามคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง

๑.๖ การบังคับคดีตามคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวในกรณีที่ไม่ต้องออกหมายบังคับคดี

๒. การบังคับคดีโดยการออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีไปดำเนินการ (ต.๔๕) การบังคับคดีในกรณีนี้จะมีลักษณะเช่นเดียวกับการบังคับคดีแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กล่าวคือการบังคับคดีจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษายื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการบังคับคดี โดยวิธียึดทรัพย์สิน หรืออายัดสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้แก่ การบังคับคดีในเรื่องต่อไปนี้

๒.๑ การบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาใช้เงิน หรือให้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง หรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ โดยให้ออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง (ขับไล่) ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการโดยให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษา รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ไม้ยืนต้น ไม้ล้มลุกหรือธัญชาติ หรือขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง (รื้อถอน) ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓)

๒.๒ การบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำ อย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๕)

๒.๓ การบังคับคดีตามคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาในกรณีที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

๓. การบังคับคดีโดยการให้อำนาจศาลกำหนดวิธีการบังคับคดีเพื่อให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือ คำสั่งของศาลบรรลุผล การบังคับคดีในกรณีนี้เป็นการให้อำนาจศาลในการกำหนดวิธีการบังคับคดีที่เหมาะสมกับ การบังคับคดีในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งได้แก่เรื่องต่อไปนี้

๓.๑ ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่จงใจขัดขืนไม่ปฏิบัติตามค่าบังคับและไม่มี วิธีการบังคับอื่นใดที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะใช้บังคับได้ตามที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาร้องขอ

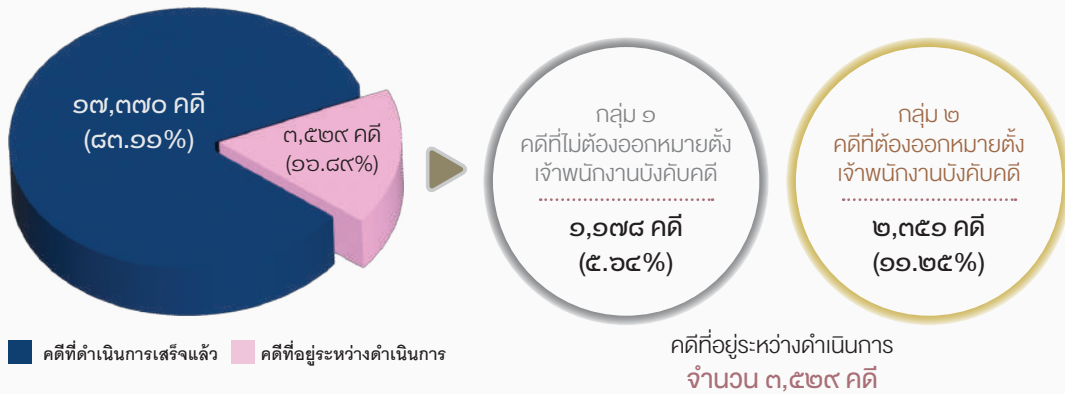
๓.๒ ศาลมีคำสั่งปรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๗๕/๔

๓.๓ ศาลกำหนดวิธีการบังคับคดีตามที่เห็นสมควรเท่าที่สภาพแห่งการบังคับคดีจะเปิดช่องให้ กระทำได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาและกำหนดค่าบังคับให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ หรืองดเว้นกระทำการตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓)

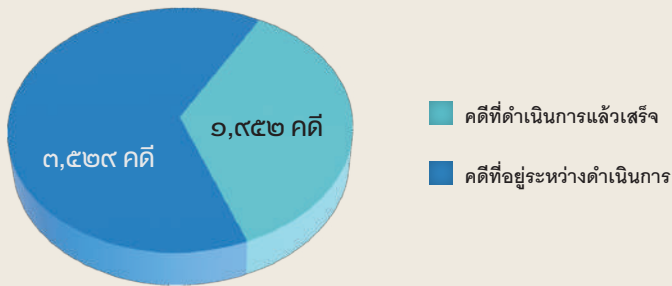

๒. สถิติการบังคับคดีปกครองในภาพรวม ตั้งแต่เปิดทำการ - วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

สถิติการบังคับคดีปกครองทั้งหมด (ส่วนกลาง + ส่วนภูมิภาค) ตั้งแต่เปิดทำการ - วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

สถิติการบังคับคดีปกครอง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ทั้งนี้ หากนับตั้งแต่ศาลปกครองเปิดทำการจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ มีจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมด จำนวน ๒๐,๘๙๔ คดี โดยแบ่งเป็น

๑. คดีที่ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จ จำนวน ๑๗,๓๗๐ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๓.๑๑ ของคดีที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมด

๒. คดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๓,๕๒๔ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๙ โดยแบ่งเป็น

๒.๑ คดีที่ไม่ต้องออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี จำนวน ๑,๑๗๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๕.๖๔

๒.๒ คดีที่จะต้องออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี จำนวน ๒,๓๕๑ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๕

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับ จำนวน ๒,๑๓๖ คดี และดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๙๕๒ คดี

๓. การดำเนินการบังคับคดี ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

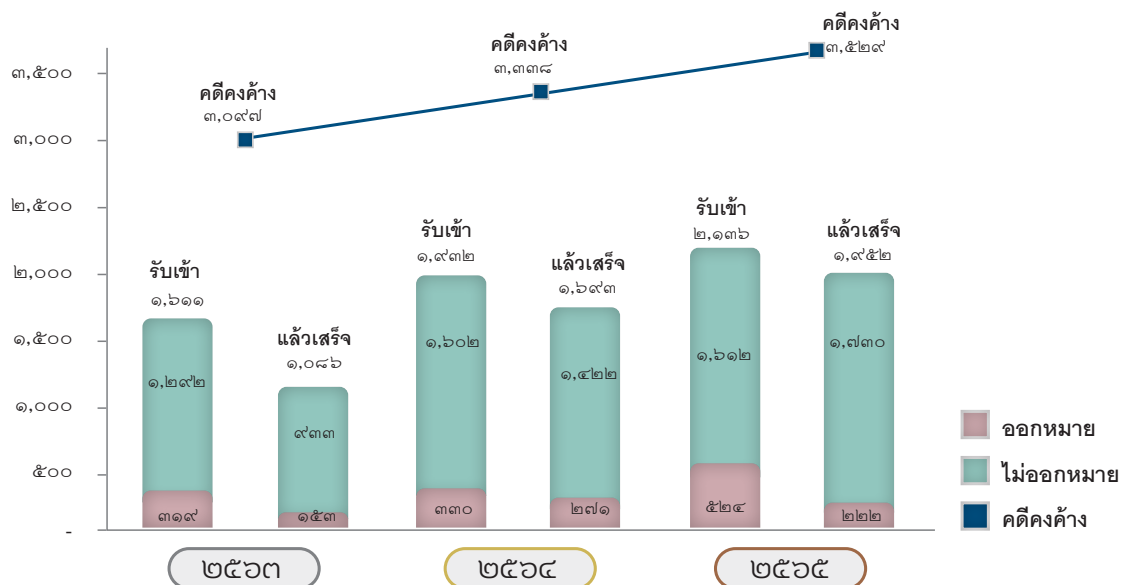
๑) การดำเนินการบังคับคดี

(๑) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีคดีรับเข้าจำนวน ๑,๙๓๒ คดี ดำเนินการได้แล้วเสร็จจำนวน ๑,๖๙๓ คดี สำนักบังคับคดีปกครองมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการบังคับคดี รวมจำนวน ๔๒ คน (เจ้าหน้าที่ ๑ คน ดำเนินการบังคับคดีโดยเฉลี่ยแล้วเสร็จ จำนวน ๔๐ คดี)

(๒) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคดีรับเข้าจำนวน ๒,๑๓๖ คดี ดำเนินการได้แล้วเสร็จจำนวน ๑,๙๕๒ คดี สำนักบังคับคดีปกครองมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการบังคับคดี รวมจำนวน ๓๘ คน (เจ้าหน้าที่ ๑ คน ดำเนินการบังคับคดีโดยเฉลี่ยแล้วเสร็จ จำนวน ๕๑ คดี)

เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินการดังกล่าว ปรากฏว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สามารถบังคับคดีได้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒๕๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๐

สถิติการบังคับคดีปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คดีรับเข้าทั้งหมด ๑,๙๓๒ คดี คดีแล้วเสร็จทั้งหมด ๑,๖๙๓ คดี
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คดีรับเข้าทั้งหมด ๒,๑๓๖ คดี คดีแล้วเสร็จทั้งหมด ๑,๙๕๒ คดี

๒) ปัญหาอุปสรรคในการบังคับคดี

๒.๑ กรณีที่ไม่ต้องออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี

๒.๑.๑ กรณีศาลมีคำบังคับให้หน่วยงานทางปกครองดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งขั้นตอนทางกฎหมายดังกล่าวบางขั้นตอนจะต้องผ่านการพิจารณาของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งไม่ใช่คู่กรณีในคดีทำให้ใช้ระยะเวลามากในการบังคับคดี ได้แก่

(๑) คำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาออกโฉนดที่ดิน แต่การที่จะออกโฉนดที่ดินได้นั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายก่อนถึงจะพิจารณาออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ เช่น คำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาออกโฉนดที่ดินในส่วนที่ไม่ต้องห้ามการออกโฉนดที่ดินตามหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวจะต้องมีการตรวจสอบพื้นที่พิพาทนอกเขตเขาที่มีความลาดชันที่อาจออกเอกสารสิทธิได้ หรือกรณีที่ศาลมีคำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีนำเรื่องการขออนุญาตออกโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดีเสนอต่อคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) เพื่อทำการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์สิทธิ

(๒) คำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำขอเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐหรือการถอนสภาพที่ดินตามกฎหมาย ในการดำเนินการดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งไม่ใช่คู่กรณี และหลักเกณฑ์ขั้นตอนในการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงหลายขั้นตอนซึ่งต้องใช้เวลาในการตรวจสอบ

(๓) คำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รुकล้ำที่สาธารณะ/คลองสาธารณะ ต้องมีการตรวจสอบแนวเขตที่สาธารณะ/คลองสาธารณะก่อน ถึงจะพิจารณาได้ว่ามีสิ่งปลูกสร้างรुकล้ำและต้องรื้อถอนตามคำพิพากษา ทำให้ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ เช่น กรณีที่ศาลมีคำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รुकล้ำคลองสาธารณะตลอดแนว หรือบางกรณีมีกลุ่มผู้รुकล้ำรวมตัวกันขัดขวางมิให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง

(๔) คำบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้อำนาจตามกฎหมายเข้าไปดำเนินการรื้อถอนอาคารพบปัญหาและอุปสรรค โดยสรุปดังนี้

๑) กรณีที่เจ้าของอาคารไม่ยอมรื้อถอนอาคาร หน่วยงานทางปกครองจะใช้วิธีการหาผู้รับจ้างเพื่อเข้าไปดำเนินการรื้อถอนแทน ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประมาณการราคาค่ารื้อถอนและดำเนินการจัดจ้างตามหนังสือสั่งการ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ผู้รับจ้าง จึงต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ

๒) เจ้าของอาคารไม่ให้ความร่วมมือในการรื้อถอนอาคาร

๓) สภาพของอาคารหากต้องรื้อถอนจะกระทบต่อโครงสร้างอาคาร

๒.๑.๒ กรณีศาลมีคำบังคับให้หน่วยงานทางปกครองชดใช้เงิน

พบปัญหาอุปสรรคในการบังคับคดี โดยสรุปดังนี้

(๑) หน่วยงานทางปกครองไม่ได้เตรียมการหรือจัดสรรงบประมาณสำหรับนำมาใช้ในการคดีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับของศาล ทำให้ต้องไปดำเนินการจัดหางบประมาณเพื่อนำมาจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ต้องไปดำเนินการขอใช้เงินจากเงินงบประมาณเหลือจ่ายจากการจัดซื้อจัดจ้างปีงบประมาณเพื่อขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือต้องไปดำเนินการจัดสรรเงินโดยตั้งงบประมาณในปีถัดไปเพื่อนำมาชำระหนี้ ซึ่งอาจใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ

เรื่องงบประมาณอย่างน้อย ๖ - ๑๒ เดือน ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายภายในเวลาที่ศาลกำหนดหรือภายในเวลาอันสมควร

(๒) เกิดจากปัจจัยเฉพาะกรณีของคดีนั้นๆ ได้แก่ ลูกหนี้ตามคำพิพากษานำเงินมาวางชำระหนี้ตามคำพิพากษาแล้วแต่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่มารับเงิน หรือกรณีที่ศาลมีคำบังคับให้หน่วยงานทางปกครองจ่ายค่าทดแทนที่ดินจากการถูกเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในชั้นบังคับคดีข้อเท็จจริงปรากฏว่า การวางเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษามีการหักเงินจำนวนที่จ่ายค่าทดแทนที่ดินในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา ค่าทดแทนที่ดิน ทำให้เกิดข้อโต้แย้งและจะต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการดำเนินการพิจารณาและมีความเห็นในเรื่องดังกล่าว

๒.๒ กรณีที่จะต้องออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี

คดีที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี และได้ดำเนินการบังคับคดี มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับคดี เนื่องจากหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีได้ดำเนินการตั้งเรื่องเพื่อบังคับคดีซึ่งอาจมีสาเหตุจากเจ้าหน้าที่หรือนิติกรที่เป็นผู้ปฏิบัติในหน่วยงานของรัฐดังกล่าวขาดความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการบังคับคดี หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้รับความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจากธนาคาร หรือหน่วยงานซึ่งเป็นนายทะเบียนของทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่มีทรัพย์สินหรือมีทรัพย์สินน้อยกว่าจำนวนหนี้ตามคำพิพากษา แม้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ดำเนินการบังคับคดีแล้วแต่ยังไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ หรือละเลยการติดตามสืบหาทรัพย์สิน จนพ้นระยะเวลาการบังคับคดี ๑๐ ปี เป็นผลให้ไม่สามารถดำเนินการบังคับกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา

๓) แนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการบังคับคดี

(๑) ฝ่ายบริหารควรกำกับและเร่งรัดให้หน่วยงานทางปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองให้ความสำคัญและปฏิบัติตามคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองเพื่อแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ประชาชน และควรกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติในการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครอง และการจัดสรรงบประมาณสำหรับหน่วยงานของรัฐที่ต้องชดเชยเงินตามคำพิพากษา

(๒) ฝ่ายบริหารควรกำหนดมาตรการโดยอกระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทางในการสืบทรัพย์สิน ยึดอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้สามารถบังคับคดีได้ตามกฎหมายในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เป็นฝ่ายชนะคดีละเลยไม่ดำเนินการในการบังคับคดีตามกฎหมาย

(๓) ฝ่ายบริหารควรจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบ สืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ให้การบังคับคดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๔) ฝ่ายบริหารควรกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการบังคับคดีที่ถึงที่สุดให้ผู้บังคับบัญชาและกรมบัญชีกลางทราบทุกปี

๔. ตัวอย่างคดีที่ได้ดำเนินการบังคับคดีเสร็จสิ้น ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๔.๑ คำบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด

คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๑๔๔๐/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้แก้ไขปัญหารางระบายน้ำบริเวณอาคารที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเช่าที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อประกอบการค้าและอยู่อาศัย เนื่องจากการระบายน้ำไหลไม่สะดวก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบแล้วพบว่า รางระบายน้ำด้านหลังอาคารมีสภาพอุดตันจากการที่ผู้พักอาศัยบริเวณใกล้เคียงเทปูนปิดทับทางระบายน้ำ ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำออกได้ จึงมีหนังสือแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ดำเนินการต่อไป ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าปัญหารางระบายน้ำเสียดังกล่าว ยังไม่ได้รับการแก้ไข จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อแก้ไขปัญหารางระบายน้ำทั้งอุดตันในอาคารที่พิพาทให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี สำนักบังคับคดีปกครองได้ติดตามผลการปฏิบัติตามคำพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยได้มีหนังสือติดตามผลการดำเนินการไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และได้มีการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบการดำเนินการตามคำพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการแก้ไขปัญหารางระบายน้ำทั้งอุดตันในอาคารที่พิพาทแล้ว ประกอบกับผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ยืนยันว่า น้ำในรางระบายน้ำด้านหลังอาคารของผู้ฟ้องคดีทั้งสองไหลผ่านได้ตามปกติ และไม่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหารางระบายน้ำอุดตันแล้ว และศาลได้มีคำสั่งถอนดำเนินการบังคับคดีแล้ว

๔.๒ คำบังคับให้ใช้เงิน

๔.๒.๑ คำบังคับให้หน่วยงานทางปกครองใช้เงิน

(๑) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๓๐/๒๕๖๔

ผู้ร้องฟ้องว่า ผู้ร้องรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษารถโดยสารปรับอากาศของผู้คัดค้าน แต่ผู้คัดค้านไม่ชำระค่าจ้างตามสัญญาและหักค่าจ้างของผู้ร้อง ผู้ร้องจึงเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อชี้ขาด ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ผู้คัดค้านชำระค่าจ้างให้แก่ผู้ร้อง แต่ผู้คัดค้านยังคงไม่ชำระ ผู้ร้องจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

ศาลปกครองกลางพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการข้อพิพาท หมายเลขดำที่ ๕/๒๕๕๗ ข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ ๑๔๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยให้ผู้คัดค้านดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี สำนักบังคับคดีปกครองได้ติดตามการปฏิบัติตามคำพิพากษาของผู้คัดค้าน ต่อมา ผู้คัดค้านได้นำเงินที่จะต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๖๑๓,๓๘๔,๔๖๖.๘๑ บาท มาวางต่อศาล และผู้ร้องได้รับเงินจำนวนดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

(๒) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๔๙๑/๒๕๖๔

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างบริการระบบเกมสลาก จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติตามสัญญาและชำระค่าเสียหาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๙๔๕,๖๔๙,๖๕๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑,๖๕๔,๖๐๔,๖๒๗.๕๔ บาท แก่ผู้ฟ้องคดี พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ จนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา

ในชั้นบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีปกครองได้ติดตามผลการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาดังกล่าวไปยังผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว ปรากฏว่าคู่กรณีได้ร่วมกันเจรจาไกล่เกลี่ยจนได้ข้อยุติและดำเนินการทำสัญญาประนีประนอมยอมความในการแบ่งจ่ายเงินตามคำพิพากษา และผู้ถูกฟ้องคดีได้ชำระเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีเรียบร้อยแล้ว

(๓) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๑๐๐๖/๒๕๖๔

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงสนามบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ และตัดสินใจเลือกพื้นที่บริเวณหนองเหินในพื้นที่ตำบลบางไผ่ลง ตำบลราชาเทวะ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นสถานที่ก่อสร้างท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ ๒ หรือสนามบินสุวรรณภูมิ โดยบ้านของผู้ฟ้องคดีตั้งอยู่เขตลาดกระบัง ซึ่งการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและที่กำหนดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่อันตรายต่อสุขภาพของประชาชน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนและเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งหกร่วมกันชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับซื้อที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดี พร้อมบ้านและสิ่งปลูกสร้างอื่นรวมทั้งไม้ยืนต้น ในราคา ๖,๐๙๗,๒๖๑ บาท รวมทั้งชดเชยค่าเสียหายทางจิตใจเป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาลงถึงที่สุด ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและไม้ยืนต้นดังกล่าว

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับซื้อที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ฟ้องคดีพร้อมบ้านและสิ่งปลูกสร้างอื่นรวมทั้งไม้ยืนต้น ในราคา ๖,๐๙๗,๒๖๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องคดีจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และชำระดอกเบี้ย

ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ จนกว่าจะชำระเสร็จ นอกจากนี้เพื่อให้เป็นไปตาม คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี สำนักบังคับคดีปกครองได้ติดตามผลการปฏิบัติตามคำพิพากษาของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีหนังสือติดตามผลการดำเนินการไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จนกระทั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการ จดทะเบียนซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และนำเงินจำนวน ๖,๐๙๗,๒๖๑ บาท ชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีเรียบร้อยแล้ว พร้อมนำเงินดอกเบี้ยตามคำพิพากษาจำนวน ๕,๑๔๓,๔๑๕.๕๑ บาท มาวางชำระหนี้ต่อสำนักบังคับคดีปกครอง ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับเงินวางชำระหนี้ตามคำพิพากษาจำนวนดังกล่าวแล้ว

๔.๒.๒ คำบังคับให้เอกชนใช้เงิน

กรณีมีการวางเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษากรณีที่ศาลจะมีหมายบังคับคดี

(๑) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๑๗๔๕/๒๕๖๔

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตาม สัญญานำรถตู้ปรับอากาศเข้าร่วมเป็นรถตู้โดยสารปรับอากาศ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑,๕๖๗.๗๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๘๐๒.๘๑ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป ถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลัง ปรับเปลี่ยนโดยพระราชกฤษฎีกาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ นับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ จนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี สำนักบังคับคดีปกครองได้ติดตามผลการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตาม คำพิพากษา ผู้ถูกฟ้องคดีได้นำเงินจำนวน ๑,๖๔๔.๓๕ บาท มาวางชำระหนี้ต่อสำนักบังคับคดีปกครอง และผู้ฟ้องคดี ได้รับเงินวางชำระหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว สำนักบังคับคดีปกครองจึงเสนอศาลเพื่อมีคำสั่งถอนการบังคับคดี ตามข้อ ๑๓๓ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีได้ดำเนินการบังคับตามคำบังคับของศาลถูกต้องครบถ้วนแล้วและศาลได้มีคำสั่งถอน การบังคับคดีแล้ว

(๒) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๑๒๔๔/๒๕๖๔

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีตกลงทำสัญญานำรถตู้ปรับอากาศเข้าร่วมเดินรถ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชำระค่าตอบแทน ภาษีมูลค่าเพิ่ม และดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี จึงบอกเลิกสัญญาและเรียกให้ชำระหนี้ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาล มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๖๘,๑๔๒.๒๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๖๔,๗๑๒.๒๙ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระเสร็จ โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี สำนักบังคับคดีปกครองได้ติดตามผลการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษา ผู้ถูกฟ้องคดีได้นำเงินจำนวน ๙๒,๔๔๙.๒๙ บาท มาวางชำระหนี้ต่อสำนักบังคับคดีปกครอง และผู้ฟ้องคดีได้มารับเงินวางชำระหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว สำนักบังคับคดีปกครองจึงเสนอศาลเพื่อมีคำสั่งถอนการบังคับคดีตามข้อ ๑๓๓ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีได้ดำเนินการบังคับตามคำบังคับของศาลถูกต้องครบถ้วนแล้ว และศาลได้มีคำสั่งถอนการบังคับคดีแล้ว

กรณีมีการบังคับคดีตามหมายบังคับคดี

(๑) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๔๔๘/๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนจากผู้ฟ้องคดีเพื่อดำเนินโครงการ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจกระทำการแทนคณะบุคคลศูนย์พัฒนาเพื่อสังคมและเป็นผู้ดำเนินโครงการดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินและส่งรายงานการเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทราบผลการดำเนินงานตามกำหนดเวลา ต่อมาปรากฏว่า คณะบุคคลศูนย์อาสาสมัครเพื่อสังคมไม่ได้ส่งรายงานผลการดำเนินโครงการและเอกสารต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทราบตามกำหนดเวลาจึงเป็นการปฏิบัติผิดข้อตกลงกับผู้ฟ้องคดีและทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือแจ้งบอกเลิกข้อตกลงไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามและให้คืนเงินทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ฟ้องคดี และนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามรับผิดชอบร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน ๑๑๔,๑๗๘.๐๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ศาลปกครองกลางได้มีหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้แถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีว่า ได้รับชำระหนี้จากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท และวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ทำการอายัดสิทธิเรียกร้องเงินฝากธนาคารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเงินจำนวน ๕,๒๖๑.๖๗ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ขอร้องเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเงินจำนวน ๕๐,๐๓๖.๒๗ บาท และคำร้องลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ขอร้องเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษาเพิ่มเติมเป็นเงินจำนวน ๖,๕๓๓.๑๗ บาท เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงได้รายงานศาลถอนการบังคับคดีตามข้อ ๑๓๓ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาคืบจนแล้ว และศาลได้มีคำสั่งถอนการบังคับคดีแล้ว

(๒) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๙๒๔/๒๕๖๒

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ปฏิบัติตามสัญญาให้ประกอบการรถโดยสารประจำทางรถตู้โดยสารปรับอากาศ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๓๓,๕๘๗.๐๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑๙,๙๖๗.๘๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ศาลปกครองชั้นต้นได้มีหมายบังคับคดีและต่อมาเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดี หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีว่า ได้รับชำระหนี้ภายนอกครบถ้วนเป็นที่พอใจแล้ว จึงไม่ประสงค์ที่จะบังคับคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีต่อไป โดยขอถอนการยึดทรัพย์และถอนการบังคับคดีในคดีนี้ และวางค่าธรรมเนียมกรณียึดทรัพย์สินซึ่งไม่ใช่ตัวเงินแล้วไม่มีการขายหรือจำหน่ายต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีครบถ้วนแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รายงานศาลถอนการบังคับคดีตามข้อ ๑๓๓ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาคืบถ้วนแล้ว และศาลได้มีคำสั่งถอนการบังคับคดีแล้ว

๔.๓ คำบังคับให้กระทำการ

คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๑๑๘๓/๒๕๕๕

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉยการใช้อำนาจหน้าที่เด็ดขาดกับผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบข้อบังคับให้เป็นไปตามสัญญาการกำหนดให้เส้นทางเดินรถตู้โดยสารประจำทางปรับอากาศ สาย ต.๙๗ ทำให้รถตู้สายดังกล่าววิ่งทับซ้อนเส้นทางเดินรถของรถตู้โดยสารประจำทางสาย ๑๕๐ ของผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกถอน ยกเลิก หรือหยุดเส้นทางเดินรถตู้โดยสารประจำทางปรับอากาศ สาย ต. ๙๗ และเพิกถอนคำสั่งเกี่ยวกับเรื่องการปรับปรุงเส้นทางเดินรถตู้โดยสารประจำทางปรับอากาศสาย ต. ๙๗ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งเพิกถอน ยกเลิก หรือหยุดสัญญาสัมปทานการเดินรถตู้โดยสารประจำทางปรับอากาศ หมวดที่ ๑ สาย ต. ๙๗

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาลงโทษผู้ประกอบการรถตู้โดยสารปรับอากาศประจำทาง สาย ต. ๙๗ ที่กระทำความผิดเดินรถออกนอกเส้นทางไปทับซ้อนเส้นทางเดินรถของรถตู้โดยสารประจำทาง สาย ๑๕๐ ของผู้ฟ้องคดี ด้วยการพักการเดินรถ ปรับ สั่งงดปฏิบัติหน้าที่ผู้ประจำรถ หรือทำทัณฑ์บน และเพิกถอนรถที่กระทำความผิดตามความเหมาะสมกับการกระทำความผิด เพื่อให้มีผลเป็นการควบคุมดูแลและระงับการกระทำความผิดของรถตู้โดยสารประจำทางปรับอากาศ สาย ต. ๙๗ ที่เดินรถออกนอกเส้นทางไปทับซ้อนเส้นทางเดินรถของผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และหากมีการกระทำผิดซ้ำหลายครั้งก็ให้ดำเนินการบอกเลิกสัญญาต่อไป และให้รายงานผลการดำเนินการตามคำพิพากษาดังกล่าวเกี่ยวกับการดำเนินการกรณีผิดสัญญาให้ศาลทราบทุก ๆ ๖ เดือน จนกว่าจะไม่มีผู้ฝ่าฝืนสัญญาจนถึงขั้นต้องบอกเลิกสัญญา หรือจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ในชั้นบังคับคดี สำนักบังคับคดีปกครองได้ติดตามผลการปฏิบัติตามคำพิพากษา โดยมีหนังสือติดตามผลการดำเนินการไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบการดำเนินการตามคำพิพากษาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พบว่ารถตู้โดยสารปรับอากาศประจำทาง สาย ต. ๙๗ ที่กระทำความผิดเดินรถออกนอกเส้นทางไปทับซ้อนเส้นทางเดินรถของรถตู้โดยสารประจำทางของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ลงโทษทัณฑ์บน พักการเดินรถลงโทษปรับ บอกเลิกสัญญา และถอนออกจากบัญชี เรื่อยมา และเมื่อครบกำหนดสัญญาการกำหนดให้เส้นทางเดินรถตู้โดยสารประจำทางปรับอากาศ สาย ต.๙๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ไม่ได้ต่อสัญญาร่วมเดินรถของรถตู้โดยสารปรับอากาศประจำทาง สาย ต.๙๗ และบอกเลิกสัญญาแล้ว และศาลได้มีคำสั่งถอนการบังคับคดีแล้ว

๕. การขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครองชั้นต้นก่อนคดีจะถึงที่สุด

ตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้กรณีที่เป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีการอุทธรณ์และเป็นคดีที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด คู่กรณีฝ่ายชนะคดีอาจยื่นคำขอต่อศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี โดยชี้แจงเหตุผลอันสมควรที่ขอให้มีการปฏิบัติตามคำบังคับ และให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาคำขอและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งต่อมาก็ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้ออกระเบียบ ว่าด้วยการกำหนดคดี หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดคดี หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นโดยไม่ต้องรอนจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ซึ่งภายหลังจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว คู่กรณีฝ่ายชนะคดีได้ยื่นคำขอให้มีการบังคับคดีก่อนคดีถึงที่สุด และศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นก่อนคดีจะถึงที่สุดแล้ว จำนวน ๒๒ คดี ซึ่งได้บังคับคดีแล้วเสร็จจำนวน ๑๖ คดี

๖. การเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีปกครอง

สำนักงานศาลปกครองยังคงให้ความสำคัญการจัดทำโครงการและงานที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีปกครอง ได้แก่ การอบรมให้ความรู้แก่ตุลาการศาลปกครอง เจ้าพนักงานบังคับคดีและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีปกครองเกี่ยวกับกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ขั้นตอนและวิธีการในการบังคับคดีปกครองซึ่งเดิมไม่มีกำหนดไว้ เช่น โครงการสัมมนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีปกครองเกี่ยวกับปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบที่แก้ไขใหม่ รวมถึงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตุลาการศาลปกครองเกี่ยวกับการบังคับคดีปกครอง คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับคดีปกครอง และการพัฒนาระบบบังคับคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถทำงานเชื่อมโยงกับระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานศาลปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิชาการคดีปกครอง: การวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง การวางหลักกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติราชการทางปกครอง และคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

รายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๗๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

การวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขหรือป้องกันเหตุแห่งการฟ้องคดีที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครอง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางปกครอง หรือความบกพร่องของตัวบทกฎหมาย ที่ทำให้มีข้อพิพาทมาสู่ศาลปกครองภารกิจของการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองจึงเป็นไปเพื่อศึกษาถึงต้นเหตุของข้อพิพาททางปกครองในเรื่องต่าง ๆ และศึกษาถึงแนวปฏิบัติราชการทางปกครองที่ศาลปกครองได้วางมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำวินิจฉัยของศาลปกครอง อันจะทำให้ส่วนราชการสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปเป็นแนวปฏิบัติราชการที่ดี และลดปริมาณข้อพิพาทในเรื่องดังกล่าวที่จะเข้าสู่ศาลปกครองในอนาคต กับทั้งทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในการปฏิบัติราชการในภาพรวม

จากข้างต้น เพื่อให้เป็นประโยชน์อันเกิดจากการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีอันได้มาจากคำพิพากษาของศาลปกครอง จึงขอเสนอตัวอย่างของการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี (๑) และแนวปฏิบัติราชการทางปกครอง (๒) กับทั้งคำพิพากษา คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ (๓) ตามลำดับ

๑. วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศาลปกครองขอเสนอตัวอย่างเหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองที่น่าสนใจ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๑. วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับองค์รววิชาชีพแพทย์ กรณีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

๒. วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

๓. วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่องที่ ๑ วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับองค์วิชาชีพแพทย์ กรณีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

คดีพิพาทอันเกิดจากการดำเนินงานที่ผิดพลาดของวิชาชีพแพทย์ยังมีการฟ้องคดีอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่มีคณะกรรมการแพทยสภาเป็นผู้รับเรื่องร้องเรียนตรวจสอบและวินิจฉัยลงโทษแล้ว ทั้งนี้ เป็นเพราะเมื่อคณะกรรมการแพทยสภาได้มีคำวินิจฉัย แต่ผู้ร้องเรียนก็ยังอาจไม่พอใจคำวินิจฉัยดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งการฟ้องคดีประเภทนี้ศาลปกครองจะวินิจฉัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการแพทยสภาว่าได้ใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายในการวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนหรือไม่ โดยศาลจะไม่ได้เข้าไปตรวจสอบถึงขั้นตอนหรือวิธีการรักษาว่าควรจะเป็นการรักษาแบบใด ซึ่งสามารถวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีประเภทนี้ได้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๕๗/๒๕๖๕

๑. สรุปข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดีเป็นมารดาของนาย ข. ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล จ. ด้วยอาการแน่นหน้าอก คลื่นไส้ อาเจียน โดยนายแพทย์ ข. วินิจฉัยตามใบรับรองแพทย์ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ว่าเป็นโรคกระเพาะอาหารอักเสบและได้ทำการรักษาด้วยการฉีดยา หลังจากฉีดยาได้ให้ผู้ป่วยนอนบนเตียงเพื่อสังเกตอาการเป็นเวลา ๓๐ นาที เมื่อครบ ๓๐ นาที นายแพทย์ ข. ได้สอบถามอาการและตรวจร่างกายอีกครั้ง ผู้ป่วยบอกอาการดีขึ้น จึงอนุญาตให้กลับบ้านได้และให้ปรับยา แต่ปรากฏว่าขณะรอรับยาผู้ป่วยหมดสติ นายแพทย์ ข. จึงตัดสินใจใส่ท่อช่วยหายใจ ปั่นหัวใจ และใช้ไฟฟ้ากระตุ้นหัวใจเป็นเวลา ๔๕ นาที แต่ในที่สุดผู้ป่วยเสียชีวิต ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการเสียชีวิตของบุตรชายผิดปกติจากการประมาทของนายแพทย์ ข. จนเป็นเหตุให้ผู้ป่วยเสียชีวิต หลังจากการรับการรักษาหรือรับยาเข้าไป จึงได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังแพทยสภา ต่อมา แพทยสภาได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าแพทยสภาได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเสร็จสิ้นแล้วตามคำสั่งแพทยสภา คดีหมายเลขดำที่ ๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการแพทยสภา) ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ พิจารณาแล้วเห็นว่า นายแพทย์ ข. ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และแพทย์หญิง พ. ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๒ มิได้ประพฤติดัดข้อ ๑๕ หมวด ๔ ของข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงได้มีมติว่าคดีไม่มีมูล ยกข้อกล่าวหาผู้ถูกร้องเรียนทั้งสอง กรณีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งแพทยสภาดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้พิจารณาประเด็นประมาทเลินเล่อและวินิจฉัยโรคผิด จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งแพทยสภาดังกล่าว

๒. สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

กรณีเรื่องร้องเรียนนายแพทย์ ข. ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ รับฟังได้ว่า คณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่สอง อ้างว่า ได้ทำการรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและทำการพิจารณาประกอบกับความเห็นจากราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยแล้ว จึงได้ทำรายงานและความเห็น ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า นายแพทย์ ข. ได้ทำการตรวจร่างกายนาย ข. ผู้ป่วย แล้วพบว่าผู้ป่วยมีอาการคลื่นไส้อาเจียนมาก ให้การวินิจฉัยว่าผู้ป่วยเป็นโรคกระเพาะอาหาร ได้อธิบายถึงทางเลือกในการรักษา ซึ่งผู้ป่วยตัดสินใจรับการรักษาโดยการฉีดยา นายแพทย์ ข. จึงได้สอบถามผู้ป่วยถึงอาการแพ้ยาและประวัติโรคประจำตัว ซึ่งได้รับคำตอบว่าผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัวและประวัติการแพ้ยา นายแพทย์ ข. จึงได้เขียนใบสั่งการรักษาให้ฉีดยาแก้อาเจียน Plasil (metoclopramide) ให้แก่ผู้ป่วย ซึ่งยา Plasil เป็นยาฉีดลดอาการอาเจียน

ชนิดเดียวที่ปรากฏอยู่ในรายการยาบัญชี ก. ของบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งถือเป็นยาสามัญที่สามารถใช้ได้ทั่วไป จึงเป็นยาชนิดเดียวที่แพทย์ทั่วไปใช้ได้ ส่วนยาชนิดลดอาการชนิดอื่น ๆ ที่มีอยู่ในรายการยาบัญชี ง. มีข้อบ่งชี้สำหรับอาการคลื่นไส้ อาเจียนในผู้ป่วยที่เกิดผลข้างเคียงจากการใช้ยาเคมีบำบัดซึ่งใช้ได้โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น ดังนั้น ในกรณีนี้ยา Plasil จึงเป็นยาที่ไม่มียาอื่น ๆ ทดแทนได้ การให้การรักษาดังกล่าวของนายแพทย์ ช. ถือได้ว่าแพทย์ตัดสินใจรักษาเหมาะสมแล้ว เนื่องจากผู้ป่วยรับประทานยาไม่ได้ โดยจากบันทึกการรักษาพบว่า แพทย์ได้ตรวจสอบประวัติแพ้ยาและโรคประจำตัวของผู้ป่วยแล้ว ประกอบกับหลังฉีดยาได้ให้ผู้ป่วยนอนสังเกตอาการเป็นเวลาครึ่งชั่วโมงและมีรถวางอุปกรณ์ช่วยชีวิตวางใกล้ผู้ป่วย อีกทั้ง แพทย์และพยาบาลได้เฝ้าผู้ป่วยด้วย นอกจากนี้ ยังมีการยืนยันจากปากคำผู้ร้องเรียนว่า เพื่อนร่วมงานที่นำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลได้รับแจ้งจากพยาบาลว่าต้องรอดูอาการสักพัก จึงเชื่อได้ว่านายแพทย์ ช. ได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาผู้ป่วยรายนี้ อย่างเพียงพอแล้ว ถือได้ว่านายแพทย์ ช. ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยรายนี้ได้เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัย และเหตุการณ์ที่มีอยู่แล้ว คณะอนุกรรมการฯ จึงมีความเห็นว่า นายแพทย์ ช. มิได้ประพฤติดื้อ ๑๕^๑ หมวด ๔ ของข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ กรณีมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรม จึงมีมติคดีไม่มีมูล ผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ พิจารณาแล้วเห็นพ้องกับคณะอนุกรรมการฯ จึงมีมติคดีไม่มีมูล ยกข้อกล่าวหานายแพทย์ ช.

เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานสำคัญต่าง ๆ ในสำนวนคดีแล้วปรากฏว่า เวชระเบียนบันทึกการรักษา นาย ช. ผู้ป่วย เวลา ๒๐.๐๓.๒๔ นาฬิกา มีบันทึกขั้นตอนการรักษาโดยนายแพทย์ ช. ระบุว่า ผู้ป่วยมีอาการแน่นหน้าอกตรงกลาง ไม่ร้าว มีลมดันขึ้น ปวดศีรษะ ไม่มีเหงื่อแตก ใจสั่น ให้การรักษาเบื้องต้นด้วยการฉีดยา Plasil ๑ amp.iv., Losec ๔๐ mg และออกใบรับรองแพทย์ระบุว่า ผู้ป่วยมีอาการแน่นหน้าอก คลื่นไส้ อาเจียน วินิจฉัยโรคว่ากระเพาะอาหารอักเสบ ให้หยุดพักรักษา ๑ วัน และปรากฏตามใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล ๘๖๐ บาท ระยะเวลาเดียวกัน จากพยานหลักฐานดังกล่าวเห็นได้ว่า ในเวลา ๒๐.๐๓.๒๔ นาฬิกา ผู้ป่วยได้รับการรักษาจากนายแพทย์ ช. โดยการฉีดยา Plasil แล้วไปรอรับยาและชำระค่ารักษาพยาบาลแล้ว จากนั้น ปรากฏตามเวชระเบียน เวลา ๒๐.๕๑.๐๗ นาฬิกา ซึ่งบันทึกโดยแพทย์หญิง พ. ระบุว่า ได้ร่วมรักษาผู้ป่วยในทีม CPR บันทึกขั้นตอนการกู้ชีวิต ทำการชอร์ตไฟฟ้าและให้ยาต่าง ๆ ประมาณ ๔๕ นาที เมื่อผู้ป่วยเสียชีวิตจึงหยุดการกู้ชีวิต โดยปรากฏใบรับรองแพทย์ ระยะเวลา ๒๐.๕๑.๐๗ นาฬิกา ออกโดยนายแพทย์ ช. ระบุว่า ผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน หดสติ ระบบไหลเวียนโลหิตล้มเหลว และปรากฏใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล ๘,๐๖๙ บาท ระยะเวลาเดียวกัน จากพยานหลักฐานดังกล่าวเห็นว่า ในเวลา ๒๐.๕๑.๐๗ นาฬิกา ได้สิ้นสุดขั้นตอนการรักษาโดยแพทย์ที่ทำการรักษาได้บันทึกขั้นตอนการรักษาในเวชระเบียน ออกใบรับรองแพทย์ และโรงพยาบาลได้สรุปค่าใช้จ่ายในการรักษาโดยออกใบเสร็จรับเงินแล้ว จึงรับฟังได้ว่า ในเวลา ๒๐.๕๑.๐๗ นาฬิกา ผู้ป่วยได้เสียชีวิต ซึ่งสอดคล้องกันกับใบมรณบัตรนาย ช. ที่ออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอบางพลี ระบุว่านาย ช. ตาย เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เวลา ๒๐.๕๐ นาฬิกา และเมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาที่ผู้ป่วยได้เข้ารับการรักษาดังกล่าว ในช่วงแรกจากนายแพทย์ ช. แล้วเสร็จจนสามารถออกใบรับรองแพทย์ ในเวลา ๒๐.๐๓.๒๔ นาฬิกา จนผู้ป่วยเสียชีวิต อย่างช้าที่สุดในเวลา ๒๐.๕๑.๐๗ นาฬิกา มีระยะเวลาห่างกันประมาณ ๔๘ นาที ดังนั้น คำชี้แจงของนายแพทย์ ช. ที่ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการฯ ที่สรุปคำชี้แจงได้ว่า เวลา ๒๐.๐๓ นาฬิกา นายแพทย์ ช. ได้พบนาย ช. (ผู้ป่วย) เป็นครั้งแรก เมื่อซักประวัติ ตรวจร่างกายและวินิจฉัยโรคแล้ว จึงได้เขียนใบสั่งยาให้พยาบาลฉีดยา

^๑ ข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๑๕ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องรักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัย และเหตุการณ์ที่มีอยู่

ลดกรด (Losec) และยาแก้คลื่นไส้อาเจียน (Plasil) เมื่อเวลาประมาณ ๒๐.๑๑ นาฬิกา หลังจากฉีดยาได้ให้ผู้ป่วยนอนพักบนเตียงเพื่อสังเกตอาการแพ้ยาและผลข้างเคียงของยาเป็นเวลา ๓๐ นาที ตั้งแต่เวลา ๒๐.๑๕ ถึง ๒๐.๔๕ นาฬิกา เมื่อครบ ๓๐ นาที นายแพทย์ ช. ได้เข้าไปสอบถามอาการผู้ป่วยและตรวจร่างกายอีกครั้ง ผู้ป่วยบอกว่าอาการดีขึ้น จึงอนุญาตให้ไปรับประทาน ระหว่างรอรับยาได้รับแจ้งว่าผู้ป่วยหมดสติ เจ้าหน้าที่จึงได้นำผู้ป่วยเข้าห้องฉุกเฉินอีกครั้งในเวลา ๒๐.๕๑ นาฬิกา และแพทย์หญิง พ. ทำการกู้ชีพอีกประมาณ ๔๕ นาที จึงเสียชีวิตในเวลา ๒๑.๓๖ นาฬิกา จึงขัดแย้งกับพยานเอกสารอื่นหลายรายการ คือ เวชระเบียนบันทึกการรักษานาย ช. เมื่อเวลา ๒๐.๕๑.๐๗ นาฬิกา บันทึกโดยแพทย์หญิง พ. ใบบรรองแพทย์ที่ออกโดยนายแพทย์ ช. เอง เมื่อเวลา ๒๐.๕๑.๐๗ นาฬิกา และใบมรณบัตรนาย ช. ที่ออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอบางพลี โดยที่ในขั้นตอนการรักษาดังกล่าวมีเพียงคำชี้แจงของนายแพทย์ ช. เพียงฝ่ายเดียว เพราะไม่มีพยานบุคคลฝ่ายผู้ป่วยที่รู้เห็นขั้นตอนการรักษา จึงมีกรณีที่น่าสงสัยว่านายแพทย์ ช. ได้ดำเนินการรักษานาย ช. ตามขั้นตอนที่ได้ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการฯ จริงหรือไม่ โดยเฉพาะในประเด็นว่า ภายหลังจากที่ได้ฉีดยาลดอาเจียน Plasil ให้ผู้ป่วยแล้ว ได้มีการเฝ้าระวังสังเกตอาการผู้ป่วยเพื่อรอดูอาการกับผลกระทบจากการแพ้ยาและผลข้างเคียงของยาตามมาตรฐานการรักษายาบาลหรือไม่ ซึ่งในประเด็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่คลาดเคลื่อนระหว่างคำชี้แจงของนายแพทย์ ช. กับพยานเอกสารหลักฐานสำคัญอื่น ๆ ที่กล่าวมานี้ ฝ่ายผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างมาในคำคัดค้านคำให้การในการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น และได้กล่าวอ้างมาในคำอุทธรณ์แล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้โต้แย้งคัดค้านแสดงพยานหลักฐานให้เห็นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามคำชี้แจงของนายแพทย์ ช. แต่ประการใด จึงเห็นว่า พฤติการณ์และการกระทำของนายแพทย์ ช. ยังมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจมีการกระทำตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และมีมูลอันควรสงสัยว่านายแพทย์ ช. ไม่ได้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้อำนาจและความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัย และพฤติการณ์ที่มีอยู่ตามข้อ ๑๕ ของข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งสมควรให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในมูลดังกล่าวต่อไปตามมาตรา ๓๕ (๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

^๒ พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

มาตรา ๓๕ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความคิดเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

๑.ล๑

๑.ล๑

การที่คณะอนุกรรมการฯ ทำรายงานและความเห็น ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีในส่วนที่ระบุว่า หลังจดยาได้ให้ผู้พยานอนสังเกตอาการเป็นเวลาครึ่งชั่วโมงและมีรวางอุปกรณ์ช่วยชีวิตวางใกล้ผู้ป่วย อีกทั้ง แพทย์และพยาบาลได้เฝ้าผู้ป่วยด้วย จึงเชื่อได้ว่านายแพทย์ ช. ได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาผู้ป่วยรายนี้อย่างเพียงพอแล้ว ถือได้ว่านายแพทย์ ช. ให้การดูแลรักษาผู้ป่วยรายนี้ได้เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ภายได้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะ วัสดุ และพฤติการณ์ที่มีอยู่แล้ว จึงมีมติว่าคดีไม่มีมูล จึงเป็นการมีมติจากการพิจารณาโดยรับฟังข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของนายแพทย์ ช. ซึ่งขัดแย้งกับพยานเอกสารสำคัญหลายรายการดังที่กล่าวมาแล้ว จึงยังมีมูลอันควรสงสัยและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ร้องเรียน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ พิจารณาแล้วเห็นพ้องกับคณะอนุกรรมการฯ แล้วมีมติว่าคดีไม่มีมูลยกข้อกล่าวหานายแพทย์ ช. ตามคำสั่งแพทยสภา คดีหมายเลขดำที่ ๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สมควรที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้มีการสอบสวนเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกร้องเรียนต่อไป พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เกิดอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ตามคำสั่งแพทยสภา คดีหมายเลขดำที่ ๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่ยกข้อกล่าวหานายแพทย์ ช.

๓. บทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

๓.๑ บทวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาพยานหลักฐานในคดีอย่างละเอียดจึงพบความขัดแย้งในพยานหลักฐานที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้นำมาประกอบการวินิจฉัย กล่าวคือ เวชระเบียนบันทึกการรักษานาย ช. ผู้ป่วยซึ่งนายแพทย์ ช. เป็นผู้บันทึกด้วยตัวเอง บันทึกขั้นตอนการกู้ชีวิตซึ่งบันทึกโดยแพทย์หญิง พ. ใบรับรองแพทย์ออกโดยนายแพทย์ ช. ใบมรณบัตรนาย ช. ที่ออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอบางพลี คำชี้แจงของนายแพทย์ ช. ที่ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่สอง ทำให้เห็นประเด็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เกิดคลาดเคลื่อนระหว่างคำชี้แจงของนายแพทย์ ช. กับพยานเอกสารหลักฐานสำคัญอื่น ๆ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้โต้แย้งคัดค้านแสดงพยานหลักฐานให้เห็นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามคำชี้แจงของนายแพทย์ ช. แต่ประการใด จึงเป็นเหตุอันควรสงสัยว่าอาจมีการกระทำตามคำร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี และมีมูลอันควรสงสัยว่านายแพทย์ ช. ไม่ได้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ภายได้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะ วัสดุ และพฤติการณ์ที่มีอยู่ ตามข้อ ๑๕ ของข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ การวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการรับฟังและชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน^๓ อย่างล้นข้อสงสัยตามสมควร เพื่อพิสูจน์การกระทำของนายแพทย์ ช. การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการพิสูจน์พยานหลักฐานให้ครบถ้วนทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการวินิจฉัย และเป็นเหตุให้คำสั่งแพทยสภา คดีหมายเลขดำที่ ๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

^๓ การรับฟังและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน

ในชั้นดำเนินการพิจารณาทางปกครองนั้น การรับฟังและการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง อันเนื่องมาจากกฎหมายได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงในแต่ละเรื่องได้ตามความเหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องผูกพันอยู่กับพยานหลักฐานของคู่กรณี หากเห็นว่าพยานหลักฐานนั้นจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงแล้ว รวมถึงการแสวงหาพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่ก่อนการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องทางปกครองมีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่คู่กรณีอย่างแท้จริง

๓.๒ บทวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

ข้อพิพาทในคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นมารดาของนาย ช. ได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า นายแพทย์ ช. รักษาอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ของนาย ช. ทำให้นาย ช. ถึงแก่ความตาย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการวินิจฉัยข้อร้องเรียนดังกล่าวโดยรับฟังเพียงแค่คำชี้แจงของนายแพทย์ ช. ที่ชี้แจงต่อคณะกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่สอง เท่านั้น โดยไม่ได้พิจารณาถึงพยานหลักฐานเอกสารที่มีความขัดแย้งกันกับคำชี้แจงของนายแพทย์ ช. ซึ่งหากนำพยานหลักฐานเหล่านั้นมาพิจารณาก็จะเห็นถึงความขัดแย้งกันในเรื่องช่วงเวลาที่ทำกรรักษาและการกู้ชีวิต อีกทั้ง หากผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งในประเด็นที่ขัดแย้งนั้น ย่อมสามารถคลี่คลายการตั้งข้อสงสัยของผู้ฟ้องคดีเพื่อความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย นอกจากนี้ โดยที่ผลข้างเคียงของยา metoclopramide (Plasil)^๔ ที่พบได้บ่อย คือ ง่วงนอน มึนงง รู้สึกสับสน อ่อนเพลีย อิดโรย เหนื่อยล้า กระวนกระวาย กระสับกระส่าย และยังอาจพบอาการปวดศีรษะ เวียนศีรษะ นอนไม่หลับ มีอารมณ์ซึมเศร้า ความดันโลหิตสูง ความดันโลหิตต่ำ มีอาการใจสั่น หัวใจเต้นช้าหรือเร็วผิดปกติ อาจเกิดภาวะหัวใจล้มเหลว คลื่นไส้ ท้องผูกหรือท้องเสีย ... ดังนั้น เมื่อพิจารณาผลข้างเคียงของยาดังกล่าวแล้ว การตรวจสอบข้อเท็จจริงจึงควรมุ่งเน้นไปที่การระงับป้องกันผลข้างเคียงของยาเป็นสำคัญด้วย ซึ่งอาจจะต้องมีการเรียกพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กัดองวงจรูปิด เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับพฤติการณ์ของแพทย์และพยาบาลผู้ทำการรักษามากยิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลพยานหลักฐานในคดีไม่ครบถ้วน นำมาซึ่งการใช้ดุลพินิจที่คลาดเคลื่อน เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลปกครอง

๓.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. เห็นควรให้แพทยสภาเผยแพร่แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับองค์กรวิชาชีพแพทย์

๒. แพทยสภาควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน สอบสวน ให้แก่บุคลากรที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวน สอบสวน เกี่ยวกับการร้องเรียนในเรื่องจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมของผู้ที่ประกอบอาชีพเวชกรรม

สำหรับการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองอีกจำนวน ๒ เรื่อง สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ใน QR Code ได้แก่

๑. วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

๒. วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

<http://bit.ly/42jmArC>

“วิเคราะห์เหตุฯ”

^๔ <https://medthai.com/เมโทโคลพราไมด์/>

๒. แนวทางการปฏิบัติราชการทางปกครอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

แนวทางการปฏิบัติราชการทางปกครอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่น่าสนใจ จำนวน ๕ คดี ซึ่งจำแนกตามประเภทคดีได้ดังต่อไปนี้

๑. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทการบริหารงานบุคคลภาครัฐ
  - แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการเปิดสอบบรรจุพนักงานส่วนตำบล (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๓๒๙/๒๕๖๕) (ประชุมใหญ่)
๒. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน
  - ๒.๑ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการประเมินและจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๙/๒๕๖๕)
  - ๒.๒ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่น (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๒๒/๒๕๖๕)
๓. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทสัญญาทางปกครอง
  - แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๖๐/๒๕๖๕) (ประชุมใหญ่)
๔. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทสิทธิประโยชน์และสวัสดิการข้าราชการ
  - แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิเบิกค่าเช่าที่พักในการเดินทางไปราชการ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๙๗/๒๕๖๕)

๑. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทการบริหารงานบุคคลภาครัฐ

แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการเปิดสอบบรรจุพนักงานส่วนตำบล (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๓๒๙/๒๕๖๕) (ประชุมใหญ่) ขั้นตอนการสอบแข่งขันเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญอย่างยิ่งในการสรรหาบุคคลเพื่อเป็นพนักงานส่วนตำบล หากปรากฏว่า การจัดสอบไม่ได้มาตรฐานตั้งแต่ขั้นตอนการออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ และการประมวลผลคะแนน โดยมีบุคคลในฐานะส่วนตัวเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดซึ่งเป็นการขัดกับมาตรฐานทั่วไปที่กำหนดให้มีหน่วยงานกลางเป็นผู้ดำเนินการ อันเป็นการจัดสอบโดยทุจริตและผิดกฎหมายอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง การประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ย่อมเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะผิดพลาดอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง โดยทางกฎหมายถือเสมือนว่าไม่มีการออกคำสั่งทางปกครองนั้น

สรุปคดี : คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ อนุมัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุแต่งตั้งบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล และเห็นชอบให้โรงเรียน ล. เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการสอบแข่งขัน โดยเป็นสถาบันการผลิตข้อสอบ ตรวจข้อสอบ และประมวลผลคะแนน และหน้าที่อื่นตามที่หลักเกณฑ์กำหนด ต่อมา นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล จำนวน ๗ คน โดยตนเองเป็นประธานกรรมการ และนาย ส. ผู้อำนวยการโรงเรียน ล. เป็นกรรมการ ในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีประกาศรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๗ อัตรา โดยมีการสอบแข่งขันภาคความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) ส่วนภาคความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง (ภาค ข) กำหนดให้ทดสอบความรู้ในการปฏิบัติงาน ผลการสอบแข่งขันปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเป็นผู้สอบแข่งขันได้ตามประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๗ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้มีคำสั่งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด บรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเป็นพนักงานส่วนตำบล ต่อมา มีการร้องเรียนว่าการสอบแข่งขันดังกล่าวไม่โปร่งใส คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลจึงได้มีประกาศลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบกระบวนการสอบแข่งขันขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ การดำเนินการของโรงเรียน ล. ซึ่งเป็นหน่วยงานกลาง รับผิดชอบการสอบแข่งขันขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๔ แห่ง เป็นการดำเนินการในลักษณะส่วนตัวของ นาย ส. ผู้อำนวยการโรงเรียน ล. และการจัดสอบไม่ได้มาตรฐานและไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั่วไปของการสอบแข่งขันในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ มีผลทำให้ประกาศผลสอบแข่งขันดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในการดำเนินการสอบไม่มีครูในโรงเรียนเข้ามาดำเนินการด้วย มีนาย ส. ผู้เดียวเป็นผู้ดำเนินการ โดยการออกข้อสอบนั้น มีนาย ส. กับผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตอำเภอ จำนวน ๓ ถึง ๕ คน เป็นผู้ออกข้อสอบ ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานท้องถิ่น หรือมีประสบการณ์สูงสำหรับการบริหารงานท้องถิ่นและใช้วิธีคัดเลือกข้อสอบตามความเข้าใจของตน ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางวิชาการ ต่อมา คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ให้เพิกถอนมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดที่เห็นชอบการบรรจุและแต่งตั้งดังกล่าว และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลที่ ๙๔๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้พนักงานส่วนตำบล จำนวน ๒๒ คน รวมทั้งผู้ฟ้องคดีทั้งแปดออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุด โดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อการดำเนินการสอบแข่งขันดังกล่าวได้กระทำโดย ผู้อำนวยการโรงเรียน ล. ร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตอำเภออีกจำนวนหนึ่ง อันเป็นการดำเนินการของ

ผู้อำนวยการโรงเรียน ล. ในฐานะส่วนตัว มิใช่การดำเนินการของโรงเรียน ล. ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในการสอบแข่งขัน การดำเนินการจัดสอบแข่งขันดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อขั้นตอนการสอบแข่งขันซึ่งเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญอย่างยิ่งในการสรรหาบุคคลเพื่อเป็นพนักงานส่วนตำบล เป็นการจัดสอบที่ไม่ได้มาตรฐานตั้งแต่ขั้นตอนการออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ และการประมวลผลคะแนนโดยมีบุคคลในฐานะส่วนตัวเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดขัดกับมาตรฐานทั่วไป ที่กำหนดให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดคัดเลือกเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบแข่งขัน อันเป็นการจัดสอบโดยทุจริตและผิดกฎหมายอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง ดังนั้น การประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลและคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งแปด จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะผิดพลาดอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง การที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมาย

แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัย :

ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุแต่งตั้งบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลของราชการส่วนท้องถิ่นว่า ต้องเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนั้น ๆ ในเรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล โดยขั้นตอนการสอบแข่งขันถือเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญอย่างยิ่งในการสรรหาบุคคลเพื่อเป็นพนักงานส่วนตำบล หากการจัดสอบไม่ได้มาตรฐานตั้งแต่ขั้นตอนการออกข้อสอบการตรวจข้อสอบ และการประมวลผลคะแนน โดยมีพฤติการณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดสอบโดยทุจริตและผิดกฎหมายอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง ย่อมมีผลทำให้การประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้และคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้จะมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะผิดพลาดอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง โดยทางกฎหมายถือเสมือนว่าไม่มีการออกคำสั่งทางปกครองนั้น ทั้งนี้ แม้ในปัจจุบันจะได้มีการประกาศใช้ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยข้อ ๓^๕ ของประกาศดังกล่าวกำหนดไม่ให้นำประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลเรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ มาใช้บังคับ แต่แนวทางตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๓๒๙/๒๕๖๕ นี้ ก็ยังคงสามารถนำไปเป็นกรณีศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาพฤติการณ์ที่มีสภาพร้ายแรงที่อาจส่งผลกระทบต่อความชอบของประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้และคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ โดยทางกฎหมายถือเสมือนว่าไม่มีการออกคำสั่งทางปกครองนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงไม่จำเป็นต้องเพิกถอนคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีทั้งแปด และไม่ต้องนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ในส่วนที่ว่าด้วยการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่จะต้องคำนึงถึงหลักความเชื่อโดยสุจริตของ

^๕ ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ ในระหว่างประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ไม่ให้นำประกาศดังต่อไปนี้มาใช้บังคับ

(๑) ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ผู้ฟ้องคดีทั้งแปด หรือต้องมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดพ้นจากตำแหน่งพนักงานส่วนตำบลภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๔๙ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับแต่อย่างใด การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมาย

แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัย :

ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุแต่งตั้งบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลของราชการส่วนท้องถิ่นว่า ต้องเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนั้น ๆ ในเรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล โดยขั้นตอนการสอบแข่งขันถือเป็นขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญอย่างยิ่งในการสรรหาบุคคลเพื่อเป็นพนักงานส่วนตำบล หากการจัดสอบไม่ได้มาตรฐานตั้งแต่ขั้นตอนการออกข้อสอบ การตรวจข้อสอบ และการประมวลผลคะแนน โดยมีพฤติการณ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดสอบโดยทุจริตและผิดกฎหมายอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง ย่อมมีผลทำให้การประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้และคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้จะมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะผิดพลาดอย่างชัดแจ้งและร้ายแรง โดยทางกฎหมายถือเสมือนว่าไม่มีการออกคำสั่งทางปกครองนั้น ทั้งนี้ แม้ในปัจจุบันจะได้รับการประกาศใช้ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยข้อ ๓^๗ ของประกาศดังกล่าวกำหนดไม่ให้นำประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลเรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบคัดเลือกโดย

^๖ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๔๙ เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓ ไม่ว่า

จะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือให้โต้แย้งตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้วหรือไม่

การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ได้รับเหตุที่จะให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่คำสั่งทางปกครองจะได้ทำขึ้นเพราะการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือการข่มขู่หรือการชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่มีชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๕๐ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ให้คำวินิจฉัยความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน

ความเชื่อโดยสุจริตตามวรรคหนึ่งจะได้รับความคุ้มครองต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้วโดยไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกินควรแก่กรณี

ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อโดยสุจริตไม่ได้

(๑) ผู้นั้นได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือข่มขู่ หรือชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์อื่นใดที่มีชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ผู้นั้นได้ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ

(๓) ผู้นั้นได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะได้รับคำสั่งทางปกครองหรือการไม่รู้นั้นเป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ในกรณีที่เพิกถอนโดยให้มีผลย้อนหลัง การคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ไป ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลากลมิกควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยถ้าเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองหรือควรได้รู้เช่นนั้น หากผู้นั้นมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ถือว่าผู้นั้นตกอยู่ในฐานะไม่สุจริตตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป และในกรณีตามวรรคสาม ผู้นั้นต้องรับผิดชอบในการคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับไปเต็มจำนวน

^๗ ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ ในระหว่างประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ไม่ให้นำประกาศดังต่อไปนี้มาใช้บังคับ

(๑) ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๕ มาใช้บังคับ แต่แนวทางตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๓๒๙/๒๕๖๕ นี้ ก็ยังคงสามารถนำไปเป็นกรณีศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาพฤติการณ์ที่มีสภาพร้ายแรงที่อาจส่งผลกระทบต่อความชอบของประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้และคำสั่งบรรจุแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้

เกร็ดความรู้: คดีปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

คดีปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เป็นคดีที่ฟ้องในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. การฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การโอน การย้าย การพัฒนา การลงโทษทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และคำสั่งเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ
๒. การฟ้องขอให้ชดเชยใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากคำสั่งตามข้อ ๑
๓. การฟ้องขอให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด หรือฟ้องขอให้ชดเชยใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการละเลยหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร
๔. การฟ้องเกี่ยวกับสัญญาจ้างปฏิบัติหน้าที่

นอกจากนี้ มีแนวปฏิบัติราชการทางปกครอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔ เรื่อง สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ใน QR Code

๒. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๑ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการประเมินและจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๙/๒๕๖๕) การที่องค์การบริหารส่วนตำบลให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจตราห้องเช่าของผู้รับประเมินชำระภาษีเพื่อประโยชน์ในการประเมินเพื่อเรียกเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นประจำทุกเดือน อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้รับประเมินชำระภาษีต้องกรอกแบบคำร้องขอยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามแบบ ภ.ร.ด. ๔ ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกเดือน ทั้งที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ดำเนินการเช่นนี้ กรณีนี้ย่อมถือเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และเป็นการสร้างภาระให้เกิดแก่ผู้รับประเมินชำระภาษีจนเกินสมควร

๒.๒ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่น (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๒๒/๒๕๖๕) เมื่อระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้กำหนดไว้ว่าการเปลี่ยนแปลงหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของเลขานุการสภาท้องถิ่นต้องดำเนินการอย่างไร จึงต้องนำวิธีการในการแต่งตั้งเลขานุการสภาท้องถิ่นตามระเบียบดังกล่าวมาใช้สำหรับกรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่นโดยอนุโลม

๓. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทสัญญาทางปกครอง

แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๖๐/๒๕๖๕) (ประชุมใหญ่) การที่หนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดหน้าที่ของคู่สัญญา ๓ ฝ่าย คือ หน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุ ผู้มีสิทธิเสนอราคา และผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดแยกหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไว้จากกันอย่างชัดเจน ก็เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการให้บริการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อและการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์จึงมีเจตนารมณ์ให้คู่สัญญาทั้ง ๓ ฝ่ายได้ตกลงยินยอมรับเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติในการเข้าร่วมการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกัน หนังสือดังกล่าวจึงเป็นข้อตกลงที่ต้องประกอบด้วยคู่สัญญา ๓ ฝ่าย ดังนั้น หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ให้บริการตลาดกลางทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมบัญชีกลาง จึงไม่มีสิทธิให้บริการเสนอราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดหาพัสดุทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานในสังกัดของตนเอง

๔. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีประเภทสิทธิประโยชน์และสวัสดิการข้าราชการ

แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับสิทธิเบิกค่าเช่าที่พักในการเดินทางไปราชการ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อร. ๙๗/๒๕๖๕) การย้ายข้าราชการโดยมีสาเหตุสำคัญมาจากปัญหาความขัดแย้งของเจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานพื้นที่ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการมีความจำเป็นต้องใช้อำนาจทั่วไปของการเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งให้ข้าราชการรายดังกล่าวไปปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานแห่งอื่นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยยังคงปรากฏว่าข้าราชการรายดังกล่าวดำรงตำแหน่งในสำนักงานพื้นที่แห่งเดิม กรณีนี้ย่อมมิใช่เป็นการเดินทางไปประจำต่างสำนักงานเพื่อดำรงตำแหน่งใหม่ ณ สำนักงานแห่งใหม่ หากแต่เป็นการเดินทางไปราชการชั่วคราว หรือเป็นการไปช่วยราชการ ข้าราชการรายดังกล่าวจึงมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นค่าเช่าที่พักลักษณะเหมาจ่ายได้ตามมาตรา ๑๔ (๒) และมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖

๓. คำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐ เรื่อง ได้แก่

๑. คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑-๘๓/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) กรณีการขอพิจารณาคดีใหม่
๒. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๖/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ กรณีค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์
๓. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. ๑๓๓/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การบรรจุเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจ : ผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี กรณีเคยกระทำความผิดฐานผลิตยาเสพติด
๔. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๓๙-๑๔๐/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) ให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ กรณีสัญญาโครงการออกแบบรวมก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียคลองด่าน และยกคำขอให้พิจารณาคดีใหม่
๕. คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๐๖-๓๐๗/๒๕๖๕ การร้องสอดเข้ามาในคดีพิพาทเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
๖. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๕๖/๒๕๖๕ กรณีการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม
๗. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๖๔/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การมีหนังสือบอกกล่าวให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้
๘. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๖๐/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การจัดทำประกาศจัดซื้อหรือจัดจ้าง กรณีหน่วยงานที่จะจัดหาพัสดุและผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์เป็นนิติบุคคลรายเดียวกัน
๙. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๒๔/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) การเลิกสัญญาจ้างเหมาปรับปรุงสนามกีฬาโรงเรียนพร้อมอุปกรณ์ กรณีสำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลซึ่งเป็นคู่สัญญา
๑๐. คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๒๕/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่) สัญญาจ้างเหมาทำความสะอาดภายในอาคารโรงพยาบาลของรัฐ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑-๘๓/๒๕๖๕ (ประชุมใหญ่)

กรณีการขอพิจารณาคดีใหม่

กรณีในคดีนี้สืบเนื่องมาจากศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๒๒๑-๒๒๓/๒๕๖๒ ให้ยกคำร้องของกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่ให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย ร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าตอบแทนตามสัญญาสัมปทานจำนวน ๒,๘๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท คืนหนังสือค้ำประกัน และค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกัน จำนวน ๓๘,๗๔๙,๘๐๐ บาท กับเงินที่บริษัท ไฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ใช้ในการก่อสร้างโครงการ จำนวน ๙,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่บริษัท ไฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ศาลปกครองสูงสุดโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า แม้ว่าที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เคยมีมติในคราวประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่า “ในกรณีนี้เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการ แต่ผู้ฟ้องคดีมีได้นำคดีไปฟ้องต่อศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในขณะนั้น ต่อมา หลังจากศาลปกครองเปิดทำการเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยขณะที่ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง อายุความฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมยังไม่ครบกำหนด แต่การนำคดีดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลปกครองนั้น จะเป็นการฟ้องคดีปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วแต่กรณี ในกรณีเช่นนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้เริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ศาลปกครองเปิดทำการเป็นต้นไป” ก็ตาม และต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาคดีนี้ โดยวินิจฉัยว่าบริษัท ไฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด รู้ว่ามีข้อพิพาทเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ อันเป็นวันที่ได้รับหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาจากกระทรวงคมนาคม เมื่อสัญญาระหว่างคู่พิพาทไม่ได้กำหนดเรื่องระยะเวลาการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการไว้โดยเฉพาะ การเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการจึงกระทำได้ภายในอายุความการฟ้องคดีต่อศาล เมื่อข้อพิพาทได้เกิดขึ้นก่อนที่ศาลปกครองเปิดทำการ การนับอายุความการฟ้องคดีต่อศาลปกครองจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการ คือ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ เมื่อบริษัท ไฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ อันเป็นการยื่นภายในกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ข้อพิพาทได้เกิดขึ้นเกี่ยวกับสัญญาข้อพิพาทนี้จึงเป็นข้อพิพาทที่เสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการภายในระยะเวลาโดยชอบแล้ว

จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว เห็นได้ว่า เป็นกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาโดยอาศัยข้อกฎหมายกรณีการเริ่มนับระยะเวลาการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ได้เริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่เริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ แม้คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวจะไม่ได้ระบุถึงมติที่ประชุมใหญ่ฯ ชำต้นโดยตรง แต่ก็เริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการตามที่กำหนดในมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ต่อมา ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยว่า มติของที่ประชุมใหญ่ฯ ดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มติที่ประชุมใหญ่ฯ เกี่ยวกับการเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และโดยที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญย่อมเป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ดังนั้น การที่ศาลปกครองสูงสุดในคดีดังกล่าวมีคำพิพากษา โดยเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตามแนวทางที่กำหนด โดยมติที่ประชุมใหญ่ฯ แล้วต่อมาศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติที่ประชุมใหญ่ฯ ข้างต้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงเป็นกรณีข้อกฎหมายที่ศาลปกครองสูงสุดใช้ในการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ซึ่งทำให้ผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งขัดกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงขอที่จะขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

แม้ว่ามาตรา ๒๑๒ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะบัญญัติไว้ว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบต่อคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว เว้นแต่ในคดีอาญาให้ถือว่าผู้ซึ่งเคยถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าไม่ชอบด้วยมาตรา ๕ นั้น เป็นผู้ไม่เคยกระทำความผิดดังกล่าว หรือถ้าผู้นั้นยังรับโทษอยู่ก็ให้ปล่อยตัวไป แต่ทั้งนี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยหรือค่าเสียหายใด ๆ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญข้างต้น คงมีความหมายแต่เพียงว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยว่าบทบัญญัติใดของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่มีผลทำให้คำพิพากษาของศาลที่ถึงที่สุดแล้วซึ่งทำขึ้นโดยอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายนั้นเป็นคำพิพากษาที่ใช้บังคับมิได้หรือต้องสิ้นผลบังคับผูกพันลงเท่านั้น ดังนั้น คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่วินิจฉัยว่า มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่มีผลทำให้คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขคำที่ อ. ๔๑๐-๔๑๒/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๒๑-๒๒๓/๒๕๖๒ ซึ่งทำขึ้นโดยอาศัยมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว ใช้บังคับมิได้หรือต้องสิ้นผลบังคับผูกพันลง บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญข้างต้นมิได้มีผลเป็นการห้ามมิให้คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในคดีตามคำพิพากษาศาลปกครองคดีหมายเลขคำที่ อ. ๔๑๐-๔๑๒/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๒๑-๒๒๓/๒๕๖๒ นำผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ มาใช้เป็นข้ออ้างในการขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีนี้ใหม่ ตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่อย่างไรก็ดี ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้รับคำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ของกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยไว้พิจารณา

นอกจากนี้ มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๙ เรื่อง สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ใน QR Code

<http://bit.ly/3JKgxp1>
“คำพิพากษา”

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์ ผลการดำเนินงาน

๑. ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. ผลสัมฤทธิ์จากการประชุมที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานศาลปกครองได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๔๐,๘๙๘,๑๐๐ บาท ประกอบด้วย

- (๑) แผนงานบุคลากรภาครัฐ ๑,๔๔๒,๔๓๐,๖๐๐ บาท
- (๒) แผนงานพื้นฐาน ๕๗๔,๒๘๘,๕๐๐ บาท
- (๓) แผนงานยุทธศาสตร์ ๒๓,๑๗๙,๐๐๐ บาท

๑. ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานศาลปกครอง

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
แผนงานพื้นฐาน รวมจำนวน ๖ ตัวชี้วัด	
๑. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด	
(๑) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง	ร้อยละ ๙๐.๓๗ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๐)
(๒) ร้อยละของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่นำคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปใช้เป็นแนวปฏิบัติราชการ	ร้อยละ ๙๗.๙๘ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๐)
(๓) ร้อยละของคดีที่ดำเนินการบังคับแล้วเสร็จ	ร้อยละ ๕๖.๗๙ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๐)
(๔) ร้อยละของจำนวนหน่วยงานทางปกครองที่มีความรู้ความเข้าใจตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ ๙๘.๐๔ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๐)
(๕) ร้อยละของหน่วยงานที่นำหลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการ	ร้อยละ ๙๗.๙๘ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๐)

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
๒. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จำนวน ๑ ตัวชี้วัด	
(๖) จำนวนคดีที่ศาลปกครองพิจารณาแล้วเสร็จ	๑๓,๐๗๘ คดี (ค่าเป้าหมาย ๑๗,๕๐๐ คดี)
แผนงานยุทธศาสตร์ รวมจำนวน ๘ ตัวชี้วัด	
๑. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ จำนวน ๖ ตัวชี้วัด	
(๗) ร้อยละของประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง	ร้อยละ ๙๘.๗๓ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐)
(๘) ร้อยละของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัย	ร้อยละ ๙๓.๖๖ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐)
(๙) ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกด้านสิ่งแวดล้อมของศาลปกครอง	ร้อยละ ๘๙.๔ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๗๕)
(๑๐) ร้อยละของบุคลากรศาลปกครองที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงและการขับเคลื่อนศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ ๙๓.๙๘ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐)
(๑๑) ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสิ่งแวดล้อมของศาลปกครองมีความรู้ความเข้าใจผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ ๑๐๐ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐)
(๑๒) ร้อยละของบุคลากรศาลปกครองที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะที่จำเป็นตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ ๙๘.๓๔ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๗๕)
๒. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จำนวน ๒ ตัวชี้วัด	
(๑๓) ศูนย์การเรียนรู้ศาลปกครองออนไลน์ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	๑ ระบบ (ค่าเป้าหมาย ๑ ระบบ)
(๑๔) จำนวนห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtroom) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จในศาลปกครองภูมิภาค	๕ แห่ง (ค่าเป้าหมาย ๕ แห่ง)

ผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดด้านงบประมาณ มีตัวชี้วัดทั้งหมด ๑๔ ตัวชี้วัด แบ่งเป็น ๒ แผนงานสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. **แผนงานพื้นฐาน** มีตัวชี้วัดทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด แบ่งเป็น ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จำนวน ๑ ตัวชี้วัด โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการดำเนินงานบรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๔ ตัวชี้วัด ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

๑) **ตัวชี้วัดที่ ๓** ร้อยละของคดีที่ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จ ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐ ดำเนินการได้ ร้อยละ ๕๖.๗๙ ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๒๓.๒๑

๒) **ตัวชี้วัดที่ ๖** จำนวนคดีที่ศาลปกครองพิจารณาแล้วเสร็จ ค่าเป้าหมาย ๑๗,๕๐๐ คดี ดำเนินการได้ ๑๓,๐๗๘ คดี ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย จำนวน ๔,๔๒๒ คดี

๒. **แผนงานยุทธศาสตร์** มีตัวชี้วัดทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด แบ่งเป็น ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ จำนวน ๖ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดเชิงปริมาณ จำนวน ๒ ตัวชี้วัด โดยทั้ง ๘ ตัวชี้วัดสามารถดำเนินการได้บรรลุค่าเป้าหมายทั้งหมด

กล่าวโดยสรุป ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ สำนักงานศาลปกครอง ได้ดำเนินกิจกรรมและดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเห็นได้จากผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดงบประมาณ จำนวนทั้งหมด ๑๔ ตัวชี้วัด สามารถดำเนินการ ได้บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด และไม่บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ซึ่งตัวชี้วัดที่บรรลุ ค่าเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่าสำนักงานศาลปกครองสามารถดำเนินการได้ตอบสนองต่อภารกิจของศาลปกครอง เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกทางปกครอง เช่น **ตัวชี้วัดที่ ๒** ร้อยละของหน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่นำคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปใช้เป็นแนวปฏิบัติราชการ ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๗.๙๘ สูงกว่าค่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๘ **ตัวชี้วัดที่ ๗** ร้อยละของประชาชน ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๙๘.๗๓ สูงกว่าค่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๓ และ**ตัวชี้วัดที่ ๑๑** ร้อยละ ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสิ่งแวดล้อมของศาลปกครองมีความรู้ ความเข้าใจผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๘๐ มีผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๑๐๐ สูงกว่าค่าเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๐

๒. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

๒.๑ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดที่ไม่บรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละของคดีที่ดำเนินการ บังคับคดีแล้วเสร็จ และ ๒) ตัวชี้วัดที่ ๖ จำนวนคดีที่ศาลปกครองพิจารณาแล้วเสร็จ เป็นตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการบังคับคดีปกครอง ซึ่งมีผลการดำเนินงานไม่บรรลุค่าเป้าหมาย อาจมีสาเหตุมาจาก

(๑) ปัญหาของกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่มีหลายขั้นตอนและใช้เวลานาน เนื่องจาก ศาลปกครองใช้ระบบไต่สวนในการพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งในการแสวงหาข้อเท็จจริงใช้เวลาค่อนข้างนาน หน่วยงาน เอกชนอาจส่งข้อมูลล่าช้า และขอขยายระยะเวลา

(๒) อัตรากำลังของตุลาการศาลปกครองไม่สอดคล้องกับปริมาณคดีปกครองที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

(๓) ลักษณะของคดีปกครองที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น

๒.๒ แนวทางการแก้ไข

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้มีการแก้ไขปัญหาคาดพิจารณาพิพากษาคดีที่ล่าช้า โดยมีการพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรศาลปกครอง มีการดำเนินงานเชิงรุกด้วยการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนเพื่อลดปริมาณการฟ้องคดีที่จะเข้ามาสู่ศาล และนำเอาเทคโนโลยี สารสนเทศมาช่วยเสริมการดำเนินงานให้รวดเร็วยิ่งขึ้น สรุปการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การพัฒนาความรู้ความชำนาญของตุลาการ โดยการพัฒนาศักยภาพผ่านโครงการอบรม เสริมสร้างสมรรถนะในหลักสูตรต่าง ๆ

(๒) การบริหารจัดการคดี โดยนำกลไกต่าง ๆ มาปรับใช้ในการดำเนินงาน

(๓) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารศาลปกครองศึกษาแนวทางเร่งรัดการพิจารณาคดีปกครอง

(๔) การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดได้ออกคำแนะนำประธาน ศาลปกครองสูงสุดในการทำงาน

(๕) การพัฒนาด้านเทคโนโลยี และจัดทำระบบสนับสนุนการดำเนินคดี

(๖) การป้องกันเชิงรุก เช่น จัดทำการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง และการวางแผนปฏิบัติราชการที่ดีจากคำพิพากษาศาลปกครอง

(๗) การพัฒนาระบบต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน เช่น ระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Litigation) ระบบห้องพิจารณาคดีและไต่สวนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtrooms) และแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Admincourt Mobile Application)

(๘) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้แก่ประชาชน และบริการข้อมูลข่าวสารของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองแก่ผู้มาติดต่อขอรับบริการ ณ เคา์นเตอร์ศูนย์บริการประชาชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นปีที่สิ้นสุดแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)) จึงได้มีการจัดทำแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และประธานศาลปกครองสูงสุด (นายวรพจน์ วิชาญพิชญ์) ได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ศาลปกครองได้ก้าวเข้าสู่การพัฒนาในช่วงแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาว่า “เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ศาลปกครองเป็นระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Admincourt) และมีมาตรฐานการบริหารจัดการคดีที่เป็นสากล” ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาศาลปกครองขับเคลื่อนไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายดังกล่าว จึงได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการคดีดังนี้

๑) เร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีที่ยังคงค้างการพิจารณาในศาลปกครอง

๒) บริหารจัดการคดีรับเข้าใหม่ให้แล้วเสร็จในกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้สามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้แล้วเสร็จในเวลาอันสมควรและมีคุณภาพ

๓) ส่งเสริมให้นำกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองมาเป็นทางเลือกในการยุติข้อพิพาท

๔) พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองให้ครบวงจร

๕) ปรับปรุงกฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องของศาลปกครองให้อนุวัติการตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ผลสัมฤทธิ์จากการประชุมที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าประธานศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรจะให้มีการวินิจฉัยปัญหาใดหรือคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ หรือมีกฎหมายหรือระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้วินิจฉัยปัญหาใด หรือคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ ก็ให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ วรรคสอง ภายใต้บังคับมาตรา ๖๓ ที่ประชุมใหญ่นั้นให้ประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และให้ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานที่ประชุมใหญ่ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๙๔ ประกอบข้อ ๑๑๖ หรือข้อ ๙๘ กำหนดให้ คดีที่มีลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังต่อไปนี้ จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาหรือคดีใดโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้ (๑) คดีที่เกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นจำนวนมากหรือประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ (๒) คดีที่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองที่สำคัญ (๓) คดีที่อาจมีผลเป็นการกลับหรือแก้ไขแนวคำพิพากษาเดิมของศาลปกครองชั้นต้นหรือศาลปกครองสูงสุด (๔) คดีที่มีทุนทรัพย์สูง

การประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด คือ การประชุมของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทุกคนที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนด โดยมีประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานที่ประชุมใหญ่ เดิมมีการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดใน ๒ ลักษณะ คือ

- การพิจารณาคดีปกครอง เป็นการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัยคดีปกครองหรือปัญหาแห่งคดี ซึ่งคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด
- ด้านการบริหาร เป็นการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งมีใช้การประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคดีปกครอง แต่เป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับการพิจารณาโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเพื่อมีมติหรือให้ความเห็นชอบ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - พ.ศ. ๒๕๖๔ ทำให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการชะลอการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ส่งผลให้ในต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔) มีคดีที่ค้างการพิจารณาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๐๓ คดี ประธานศาลปกครองสูงสุด (นายชาญชัย แสวงศักดิ์) จึงมีนโยบายเร่งรัดให้นำคดีดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีคดีที่ได้รับการพิจารณาให้นำเข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเพิ่มอีก

จำนวน ๑๖๓ คดี รวมคดีที่เข้าสู่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ทั้งหมด ๒๖๗ คดี นอกจากนี้ ประธานศาลปกครองสูงสุด (นายชาญชัย แสวงศักดิ์) มีนโยบายให้มีการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด “การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย” โดยนำประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่ศาลปกครองสูงสุดได้เคยมีคำวินิจฉัยคดีปกครองที่มีลักษณะอย่างเดียวกันหรือคดีปกครองที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีเดียวกัน แต่วินิจฉัยขัดแย้งกันเป็นหลายแนวทาง เข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้ได้ข้อยุติเป็นบรรทัดฐาน เพื่อวางแนวปฏิบัติในการพิจารณาวินิจฉัยคดีปกครองที่มีลักษณะอย่างเดียวกันหรือคดีปกครองที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีเดียวกัน ให้มีแนวคำวินิจฉัยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการจัดให้มีการประชุมของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๓๘ ครั้ง ซึ่งมากกว่าระเบียบ ก.บ.ศป. ว่าด้วยเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กำหนดให้เบิกค่าเบี้ยประชุม ได้เดือนละ ๒ ครั้ง หรือปีงบประมาณละ ๒๔ ครั้ง แสดงให้เห็นว่ามีการจัดประชุมของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ได้เป็นจำนวนมากกว่าที่ระเบียบ ก.บ.ศป. ว่าด้วยเบี้ยประชุมในการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดถึง ๑๔ ครั้ง ผลจากการจัดให้มีการประชุมใหญ่ฯ จำนวน ๓๘ ครั้งดังกล่าว มีประเด็นปัญหาเข้าสู่กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจนแล้วเสร็จ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๘ ประเด็น

ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครอง
สูงสุดจนแล้วเสร็จ รวมทั้งสิ้น
จำนวน ๑๐๘ ประเด็น

๑

การพิจารณาคดีปกครอง จำนวน ๘๗ ประเด็น
(คดีแล้วเสร็จ จำนวน ๒๕๑ คดี)

๒

การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย จำนวน ๑๗ ประเด็น

๓

ด้านการบริหาร จำนวน ๔ ประเด็น

ทั้งนี้ ในการพิจารณาคดีปกครอง ประเด็นปัญหาที่เข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจนแล้วเสร็จ จำนวน ๘๗ ประเด็น (๒๕๑ คดี) นั้น ประเด็นปัญหาที่ได้รับการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว ส่งผลต่อคดีที่เกี่ยวข้องที่มีประเด็นปัญหาเดียวกัน (คดีพ้องหรือคดีชุด) เป็นจำนวนมาก เช่น ๑) ประเด็นเกี่ยวกับการจัดสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้มาตรฐาน จำนวน ๔๔ คดี ๒) ประเด็นเกี่ยวกับกลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน ๕๖ คดี และ ๓) ประเด็นเกี่ยวกับเงินเพิ่มบำนาญของข้าราชการกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐ คดี เป็นต้น

สำหรับการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายมีประเด็นปัญหาที่เข้าสู่การพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๗ ประเด็น เช่น ๑) ปัญหาความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัยข้าราชการอยู่หลายขั้นตอน

๒) กรณีที่กฎหมายเฉพาะมิได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวันที่การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองโดยวิธีการส่งทางไปรษณีย์มีผลไว้ จะถือว่าวันที่เจ้าหน้าที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่ยื่นทางไปรษณีย์เป็นวันที่การอุทธรณ์มีผล หรือถือว่าวันที่ส่งหนังสืออุทธรณ์คำสั่งทางปกครองทางไปรษณีย์เป็นวันที่การอุทธรณ์มีผล

๓) ข้อพิพาทเกี่ยวกับการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ จะถือว่าเป็นคดีพิพาททางปกครองประเภทใดตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๔) ปัญหาการฟ้องคดีพิพาทตามสัญญาจ้างพนักงานของหน่วยงานทางปกครอง กรณีเงื่อนไขการฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อโต้แย้งในการบริหารงานบุคคล และ ๕) ปัญหาที่ว่าด้วยสิทธิในการนำข้อพิพาทยื่นฟ้องต่อศาล เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองอันเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่หน่วยงานของรัฐได้ลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างแล้ว เป็นต้น ซึ่งสามารถนำมาเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาวินิจฉัยคดีปกครองที่มีลักษณะอย่างเดียวกันหรือคดีที่มีเหตุแห่งการฟ้องคดีเดียวกันต่อไป

นอกจากนี้ ได้มีการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวกับด้านการบริหาร ซึ่งเป็นการพิจารณาที่ไม่ได้มีการเบิกค่าเบี้ยประชุม เช่น ๑) การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ ก.ศ.ป. ว่าด้วยวิธีการคัดเลือกตุลาการศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ประธานแผนกคดีในศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด และประธานศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒) การกำหนดให้ศาลปกครองนครสวรรค์มีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดใกล้เคียง

ภายหลังจากการมีมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยเฉพาะการพิจารณาคดีปกครอง และการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการรวบรวมมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดโดยนำมาจัดทำเป็นแนวบรรทัดฐานของการจัดทำคำวินิจฉัยของตุลาการศาลปกครอง เผยแพร่มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้ประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านทางเว็บไซต์ศาลปกครอง (www.admincourt.go.th) โดยนำมาเรียบเรียงในหัวข้อการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง และสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ซึ่งในส่วนนี้ได้มีการเผยแพร่เอกสารดังกล่าวในรูปแบบ e-Book ให้กับหน่วยงานทางปกครองประมาณ ๙,๐๐๐ แห่ง ต่อปีงบประมาณ นอกจากนี้ ได้เผยแพร่มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้กับบุคลากรศาลปกครองรับทราบผ่านทางระบบ Intranet ศาลปกครอง ในหัวข้อหลักกฎหมายจากมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

ส่วนที่ ๔

รายงานการเงิน
ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	4,926,596,172.54	5,215,026,314.79
ลูกหนี้ระยะสั้น	5	2,331,621.30	2,435,146.78
วัสดุคงเหลือ		12,415,923.36	9,912,790.53
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6	2,722,928.39	2,358,799.64
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		4,944,066,645.59	5,229,733,051.74
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว		5,480,016.41	6,123,850.21
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	7	2,865,174,664.94	2,870,241,563.36
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	8	23,861,952.37	19,046,249.23
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		2,894,516,633.72	2,895,411,662.80
รวมสินทรัพย์		7,838,583,279.31	8,125,144,714.54

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสุภาวดี จันทร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน

(นางสมฤดี รัญญศิริ)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	9	121,332,791.35	104,193,953.69
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	10	197,222,209.62	83,609,630.16
เงินรับฝากกระยะสั้น	11	2,352,947.70	2,249,221.89
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	12	1,232,909.62	1,239,474.86
รวมหนี้สินหมุนเวียน		322,140,858.29	191,292,280.60
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	13	3,444,024.25	9,477,788.94
เงินรับฝากกระยะยาว	14	3,275,551,600.28	3,408,681,979.22
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		5,480,016.41	6,123,850.21
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		3,284,475,640.94	3,424,283,618.37
รวมหนี้สิน		3,606,616,499.23	3,615,575,898.97
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		36,516,048.42	36,516,048.42
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		4,195,450,731.66	4,473,052,767.15
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		4,231,966,780.08	4,509,568,815.57
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		7,838,583,279.31	8,125,144,714.54

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสุภาวดี จันทอร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน

(นางสมณฤดี ธัญญศิริ)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	17	2,881,101,405.31	2,765,610,934.15
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	18	9,605,608.39	35,862,757.33
รายได้อื่น	19	346,261.00	950,246.60
รวมรายได้		2,891,053,274.70	2,802,423,938.08
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	20	2,351,220,982.19	2,185,268,650.21
ค่าบำเหน็จบำนาญ	21	171,203,799.86	145,577,975.68
ค่าตอบแทน	22	3,658,875.50	2,420,310.00
ค่าใช้สอย	23	193,708,327.41	185,857,062.31
ค่าวัสดุ		26,137,192.08	44,942,122.55
ค่าสาธารณูปโภค	24	94,474,676.42	84,340,158.35
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	25	323,116,422.37	303,024,808.16
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	26	2,297,658.04	1,374,936.63
ค่าใช้จ่ายอื่น		6,953.97	-
รวมค่าใช้จ่าย		3,165,824,887.84	2,952,806,023.89
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(274,771,613.14)	(150,382,085.81)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสุภาวดี จันทร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน

(นางสมฤดี รัญญศิริ)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - ตามที่รายงาน ไว้เดิม	36,516,048.42	4,624,155,025.94	-	4,660,671,074.36
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด ปีก่อน	-	(720,172.98)	-	(720,172.98)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลง นโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - หลังการ ปรับปรุง	36,516,048.42	4,623,434,852.96	-	4,659,950,901.38
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2564				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(150,382,085.81)	-	(150,382,085.81)
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่า เงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564	36,516,048.42	4,473,052,767.15	-	4,509,568,815.57

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 - ตามที่ รายงานไว้เดิม	36,516,048.42	4,473,052,767.15	-	4,509,568,815.57
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด ปีก่อน	-	(2,830,422.35)	-	(2,830,422.35)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลง นโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 - หลังการ ปรับปรุง	36,516,048.42	4,470,222,344.80	-	4,506,738,393.22
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2565				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(274,771,613.14)	-	(274,771,613.14)
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่า เงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565	36,516,048.42	4,195,450,731.66	-	4,231,966,780.08

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสุภาวดี จันทร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน

(นางสมฤดี รัญญศิริ)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง หมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานศาลปกครองเป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มีอำนาจหน้าที่และบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและพัฒนาให้งานอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนและหน่วยงานราชการ

สำนักงานศาลปกครองตั้งอยู่ที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบเงินอุดหนุน จำนวน 2,540,898,100.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบเงินอุดหนุน จำนวน 2,471,285,100.00 บาท) จำนวน 3 แผนงาน 2 ผลผลิต 1 โครงการ จำแนกตามแผนงานบุคลากรภาครัฐ จำนวน 1,942,930,600.00 บาท แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 574,288,500.00 บาท และแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จำนวน 23,679,000.00 บาท โดยแยกเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร จำนวน 1,906,664,000.00 บาท ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน 360,977,700.00 บาท และค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง จำนวน 273,256,400.00 บาท

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของสำนักงานศาลปกครองฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รายงานการเงินของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐรวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลางและหน่วยงานในส่วนภูมิภาค รวม 15 หน่วยเบิกจ่าย ไม่ว่ารายการดังกล่าวจะเป็นรายการที่เกิดจากเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณทุกประเภทที่หน่วยงานมีอำนาจในการบริหารจัดการตามกฎหมาย รายการที่ปรากฏในรายงานการเงิน รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาลและอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ

ในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาลภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของรายงานการเงินซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

รอบระยะเวลาบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึงสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดย่อย เป็นวงเงินงบประมาณที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นเงินยืมและค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินฝากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย เงินฝากธนาคารในงบประมาณเพื่อรับเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง เงินฝากธนาคารนอกงบประมาณเพื่อรับเงินนอกงบประมาณไว้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์

3.2 ลูกหนี้ระยะสั้น

ลูกหนี้เงินยืม รับรู้ตามจำนวนเงินในสัญญาการยืมเงิน ไม่ว่าจะจ่ายให้ยืมจากเงินงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณ โดยรับรู้ตั้งแต่วันที่จ่ายเงินยืม

3.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูง และไม่มีลักษณะคงทนถาวร หน่วยงานวัดมูลค่าวัสดุคงเหลือในราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน

3.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารอยู่ระหว่างการก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 - 2545 รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000.00 บาท ขึ้นไป ครุภัณฑ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2562 รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป ครุภัณฑ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 เป็นต้นไปรับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของอาคารและอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคามันหักเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)	อัตราร้อยละ
อาคารถาวร	20	5
อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	10	10
ค่าตกแต่งอาคาร (ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า)	5	20
สิ่งก่อสร้าง		
- ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	20	5
- ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	10	10
ครุภัณฑ์สำนักงาน	10	10
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	20
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้มีอายุใช้งาน 15 ปี)	5	20
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	20
ครุภัณฑ์สำรวจ	5	20
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	5	20
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	5	20
ครุภัณฑ์อื่น	5	20

3.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงระบบงานต่าง ๆ และต้นทุนเว็บไซต์ ทั้งที่ได้มาจากการจัดซื้อ และการจ้างพัฒนาขึ้น โดยหน่วยงานมีสิทธิ์ควบคุมการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น และคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้นเกินกว่าหนึ่งปี หน่วยงานแสดงรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 4 ปี

3.6 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ๆ ซึ่งได้มาก่อนงวดปี 2564 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสินทรัพย์รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งหน่วยงานยังไม่อาจรับรู้รายได้ หน่วยงานจะทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค จนกว่าจะหมดอายุการใช้งานของสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคตั้งแต่งวดปี 2564 เป็นต้นไป หน่วยงานรับรู้เป็นรายได้ทันทีเมื่อได้รับสินทรัพย์รับโอนที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน

3.7 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1) กรณีที่เบิกจ่ายเงินเข้าบัญชีของหน่วยงานเพื่อนำไปจ่ายต่อให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงาน รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้ส่งคำขอเบิกเงินกับคลัง
- 2) กรณีที่เบิกหักผลส่งหรือเบิกจ่ายตรงจากรัฐบาลให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินของหน่วยงาน โดยหน่วยงาน ไม่ได้รับตัวเงิน รับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากคลัง

3.8 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ของรัฐบาลที่หน่วยงานได้รับและจะต้องนำส่งคลัง หน่วยงานรับรู้เงินรายได้แผ่นดินเมื่อได้รับรายได้ และเนื่องจากรายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ ดังนั้น ณ วันสิ้นสุดรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานจะปิดบัญชีรายได้แผ่นดินและบัญชีรายได้แผ่นดิน นำส่งคลังไปเข้าบัญชีรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง เพื่อแสดงภาระผูกพันที่หน่วยงานจะต้องนำเงินส่งคลังในงวดบัญชีต่อไป

3.9 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค เป็นส่วนหนึ่งของรายการโอนตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน คือ การโอนทรัพยากรจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยไม่ได้ให้สิ่งตอบแทนที่มีมูลค่าใกล้เคียงกันเป็นการแลกเปลี่ยน และไม่ใช้รายการทางภาษี

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน รับรู้เป็นรายได้รอการรับรู้เมื่อได้รับเงินและทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ทำตามเงื่อนไขที่กำหนด สำหรับรายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่ไม่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมียกข้อจำกัดของสินทรัพย์ที่โอนหรือไม่ รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับสินทรัพย์รับโอนที่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์

หมายเหตุ 4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
เงินสด	83.00	197.00
เงินสดย่อย	1,700,000.00	1,700,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	4,922,201,608.79	5,210,088,287.06
เงินฝากคลัง	2,694,480.75	3,237,830.73
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,926,596,172.54	5,215,026,314.79

เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 4,922,201,608.79 บาท เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย เงินในงบประมาณ จำนวน 1,449,602,731.04 บาท (มีแผนงานโครงการรองรับไว้แล้ว) เงินนอกงบประมาณ จำนวน 392,491.38 บาท และเงินค่าธรรมเนียมศาล เงินกลาง เงินจากการบังคับคดี รวมจำนวน 3,472,206,386.37 บาท (เป็นเงินที่สำนักงานศาลปกครองต้องรับฝากไว้จนกว่าการพิจารณาคดีจะสิ้นสุดลง และนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานปกติได้)

หมายเหตุ 5 ลูกหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	823,401.68	900,998.70
ลูกหนี้อื่น	1,508,219.62	1,534,148.08
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	2,331,621.30	2,435,146.78

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	เกินกำหนดชำระไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดชำระเกินกว่า 15 วัน	รวม
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ				
2565	823,401.68	-	-	823,401.68
2564	896,705.00	4,293.70	-	900,998.70

หมายเหตุ 6 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า	262,086.73	230,039.38
ค่าบริการระบบเครือข่ายสื่อสารและประชุมทางไกลจ่ายล่วงหน้า	1,763,120.55	1,438,760.26
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคมจ่ายล่วงหน้า	7,421.11	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าอื่น	300.00	-
เงินประกันสัญญาเช่าอาคาร	690,000.00	690,000.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,722,928.39	2,358,799.64

หมายเหตุ 7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,582,887,474.77	3,577,232,243.37
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	1,504,389,421.34	1,304,899,269.62
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง - สุทธิ	2,078,498,053.43	2,272,332,973.75
ครุภัณฑ์	1,682,858,716.56	1,694,401,530.84
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	1,346,269,156.99	1,282,980,433.00
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	336,589,559.57	411,421,097.84
งานระหว่างก่อสร้าง	450,087,051.94	186,487,491.77
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	2,865,174,664.94	2,870,241,563.36

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	168,293,862.74	171,711,979.34
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	154,661,910.37	161,354,691.61
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - สุทธิ	13,631,952.37	10,357,287.73
โปรแกรมระหว่างพัฒนา	10,230,000.00	8,688,961.50
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	23,861,952.37	19,046,249.23

หมายเหตุ 9 เจ้าหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
เจ้าหนี้การค้า	50,554,176.69	38,859,520.50
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	19,756,536.27	19,784,907.95
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	12,080,179.87	7,880,110.81
ใบสำคัญค้างจ่าย	38,941,898.52	37,669,414.43
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น	121,332,791.35	104,193,953.69

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	197,222,209.62	83,609,630.16
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	<u>197,222,209.62</u>	<u>83,609,630.16</u>

หมายเหตุ 11 เงินรับฝากระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
เงินรับฝากค่าโทรศัพท์และค่าไฟฟ้าสมทบจ่าย	53,825.15	4,627.91
เงินประกันสัญญา	2,078,389.00	2,018,772.98
เงินรับฝากอื่น	220,733.55	225,821.00
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	<u>2,352,947.70</u>	<u>2,249,221.89</u>

หมายเหตุ 12 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,232,909.62	1,239,474.86
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,232,909.62</u>	<u>1,239,474.86</u>

หมายเหตุ 13 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

สำนักงานศาลปกครองได้รับบริจาคทรัพย์สินและเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่นเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
รายได้จากการรับบริจาคการรับรู้ (ครุภัณฑ์)	3,124,574.95	7,273,267.72
รายได้จากเงินช่วยเหลือการรับรู้		
- มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์	38,469.30	713,564.69
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)	280,980.00	280,980.00

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	-	1,209,976.53
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	3,444,024.25	9,477,788.94

หมายเหตุ 14 เงินรับฝากระยะยาว

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
เงินรับฝาก - เงินค่าธรรมเนียมศาลและค่าปรับ	2,986,333,643.79	3,004,852,680.04
เงินรับฝาก - เงินกลาง	279,512,244.65	390,946,208.80
เงินรับฝาก - จากการบังคับคดี	8,589,370.04	10,785,636.98
เงินรับฝากอื่น	834,930.05	1,451,975.65
เงินประกันสัญญา	215,411.75	579,477.75
เงินประกันอื่น	66,000.00	66,000.00
รวมเงินรับฝากระยะยาว	3,275,551,600.28	3,408,681,979.22

เงินรับฝากประเภทเงินค่าธรรมเนียมศาลและค่าปรับ เงินกลาง และเงินจากการบังคับคดี เป็นเงินซึ่งสำนักงานศาลปกครองต้องรับฝากไว้จนกว่าการพิจารณาคดีจะสิ้นสุด

เงินรับฝาก - เงินค่าธรรมเนียมศาลและค่าปรับ จำนวน 2,986,333,643.79 บาท ได้รวมเงินค่าธรรมเนียมศาลค้างจ่ายของคดีที่ถึงที่สุดและอยู่ระหว่างการดำเนินการนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน จำนวน 615 คดี และคดีที่ถึงที่สุดที่อยู่ระหว่างตรวจสอบเงินค่าธรรมเนียมศาลค้างจ่ายในคดี จำนวน 10,734 คดี

หมายเหตุ 15 ภาระผูกพัน

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้		
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	468,788,301.21	633,071,878.66
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	28,781,100.00	17,186,720.50
รวม	497,569,401.21	650,258,599.16

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาทรัพย์สิน

- ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 และ 2564 หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญา ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
ไม่เกิน 1 ปี	324,068.70	416,754.25
รวม	324,068.70	416,754.25

หมายเหตุ 16 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 สำนักงานศาลปกครองมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องคดี กรณีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง จำนวน 1 คดี จำนวนทุนทรัพย์ 91,255,488.46 บาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด และกรณีเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จำนวน 1 คดี จำนวนทุนทรัพย์ 6,300,000.00 บาท ซึ่งคดีนี้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2565 อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

กรณีดังกล่าวคดียังไม่ถึงที่สุด โดยศาลอาจจะพิพากษาเป็นอย่างอื่นได้ เช่น พิพากษายกฟ้องหรือให้ผู้ถูกฟ้องชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่าที่โจทก์ฟ้องมาก็ได้ ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องแล้ว และเชื่อมั่นว่าเมื่อคดีถึงที่สุดจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างมีสาระสำคัญ

หมายเหตุ 17 รายได้จากงบประมาณ

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบเงินอุดหนุน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,906,664,000.00	1,894,273,300.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	360,977,700.00	381,041,000.00
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	273,256,400.00	195,970,800.00
รายได้จากงบกลาง	340,203,305.31	294,325,834.15
รวมรายได้จากงบประมาณ	2,881,101,405.31	2,765,610,934.15

หมายเหตุ 18 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากแหล่งอื่น	2,297,658.04	1,374,936.63
รายได้จากการบริจาค	7,307,950.35	34,487,820.70
รวมรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	9,605,608.39	35,862,757.33

หมายเหตุ 19 รายได้อื่น

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
รายได้ค่าธรรมเนียมการสอบแข่งขันบุคคลเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	343,650.00	948,306.60
รายได้ค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ	2,611.00	1,940.00
รวมรายได้อื่น	346,261.00	950,246.60

หมายเหตุ 20 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
เงินเดือน	1,139,429,318.88	1,099,608,030.79
ค่าล่วงเวลา	523,440.00	402,720.00
เงินประจำตำแหน่ง	149,799,378.67	147,060,092.58
ค่าจ้าง	5,166,683.77	6,279,122.16
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	148,798,598.79	136,743,129.59
เงินช่วยค่าครองชีพ	3,860,595.46	4,659,581.50
เงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงาน คดีปกครอง	138,312,588.92	134,440,335.87
เงินส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการที่ดีของ ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง	735,462.42	228,313,233.30
เงินค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง	355,146,100.40	58,951,419.35
ค่ารักษาพยาบาล	110,638,549.25	94,983,162.06
เงินช่วยการศึกษาบุตร	7,452,720.50	5,149,218.75
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	203,820.00	422,880.00

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
เงินชดเชย กบข.	20,228,978.91	19,223,423.39
เงินสมทบ กบข.	30,343,467.78	28,835,135.47
เงินสมทบ กสจ.	131,969.01	134,038.80
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	4,771,566.00	4,032,601.00
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	358,051.00	347,464.00
ค่าเช่าบ้าน	21,123,282.63	25,855,451.37
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	214,196,409.80	189,827,610.23
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	2,351,220,982.19	2,185,268,650.21

หมายเหตุ 21 ค่าบำเหน็จบำนาญ

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
บำนาญ	132,014,146.83	111,237,176.56
เงินช่วยค่าครองชีพ	2,578,119.43	2,622,214.85
บำเหน็จ	1,129,992.50	295,408.00
บำเหน็จตกทอด	5,762,593.80	5,943,759.25
บำเหน็จดำรงชีพ	13,877,999.65	12,390,182.45
บำเหน็จรายเดือน	181,632.00	181,632.00
ค่ารักษาพยาบาล	15,246,395.01	12,418,907.69
เงินช่วยการศึกษาบุตร	218,590.00	158,221.00
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	194,330.64	330,473.88
รวมค่าบำเหน็จบำนาญ	171,203,799.86	145,577,975.68

หมายเหตุ 22 ค่าตอบแทน

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	1,763,585.00	850,850.00
ค่าตอบแทนอื่น	1,895,290.50	1,569,460.00
รวมค่าตอบแทน	3,658,875.50	2,420,310.00

หมายเหตุ 23 ค่าใช้สอย

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	3,527,375.76	4,205,913.79
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	5,174,840.16	5,268,892.37
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	27,093,955.71	24,702,958.71
ค่าจ้างเหมาบริการ	74,532,872.69	72,782,493.32
ค่าจ้างที่ปรึกษา	1,118,387.10	175,000.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	24,075,240.00	13,296,242.00
ค่าเช่า	49,583,788.73	51,474,970.94
ค่าประชาสัมพันธ์	-	1,229,430.00
ค่าใช้สอยอื่น	8,601,867.26	12,721,161.18
รวมค่าใช้สอย	193,708,327.41	185,857,062.31

หมายเหตุ 24 ค่าสาธารณูปโภค

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
ค่าไฟฟ้า	50,479,416.37	44,414,457.10
ค่าน้ำประปา	1,729,883.99	1,999,286.70
ค่าโทรศัพท์	16,831,120.36	15,972,530.81
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	17,389,420.20	14,541,768.74
ค่าบริการไปรษณีย์	7,486,295.50	6,853,575.00
ค่าสาธารณูปโภคอื่น	558,540.00	558,540.00
รวมค่าสาธารณูปโภค	94,474,676.42	84,340,158.35

หมายเหตุ 25 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	198,879,515.79	182,473,822.85
ครุภัณฑ์	118,537,442.22	116,885,962.08
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	5,699,464.36	3,665,023.23
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	323,116,422.37	303,024,808.16

หมายเหตุ 26 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น		
- มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์	2,262,058.04	1,146,630.00
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	35,600.00	228,306.63
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	2,297,658.04	1,374,936.63

หมายเหตุ 27 อื่น ๆ

สำนักงานศาลปกครอง ได้ทำบันทึกข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 (โครงการศูนย์ราชการบริเวณถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร) กับบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ตามบันทึกฉบับที่ 6/2551 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2551 โดยมีพื้นที่การใช้ประโยชน์ภายในอาคาร จำนวน 56,540 ตารางเมตร วงเงิน 9,592,416,731.04 บาท ประกอบด้วย ค่าเช่าอาคาร จำนวน 3,769,118,556.72 บาท ค่าบริการ จำนวน 5,653,678,174.32 บาท มีกำหนดเวลา 30 ปี นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2581 และค่าเช่าเฟอร์นิเจอร์ จำนวน 169,620,000.00 บาท มีกำหนดเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2556 เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าว กรรมสิทธิ์ในอาคารและเฟอร์นิเจอร์ตามสัญญาจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์ กรณีครบกำหนดเวลาของการเช่าเฟอร์นิเจอร์ กรมธนารักษ์จะส่งมอบให้สำนักงานศาลปกครองเป็นผู้ดูแลรักษาเฟอร์นิเจอร์ในพื้นที่ใช้ประโยชน์เอง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้รับมอบเฟอร์นิเจอร์แล้วเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 การจ่ายเงินตามข้อตกลงดังกล่าว กรมธนารักษ์ดำเนินการตั้งเบิกเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง และนำเงินจ่ายให้กับบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด แทนสำนักงานศาลปกครอง ตลอดอายุของบันทึกข้อตกลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมธนารักษ์ดำเนินการตั้งเบิกเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลางไปแล้วเป็นเงิน 295,545,888.00 บาท ประกอบด้วย ค่าเช่าอาคาร จำนวน 118,218,355.20 บาท และค่าบริการ จำนวน 177,327,532.80 บาท

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รายการ	งบสุทธิ หลังโอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่ง ซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ผลผลิต : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ การจัดการของรัฐสภา ศาล และหน่วยงานอิสระของรัฐ					
- ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,906,664,000.00	-	-	1,906,664,000.00	-
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	36,266,600.00	-	-	36,266,600.00	-
แผนงาน : แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ผลผลิต : ผลงานด้านการอำนวยความสะดวกทางปกครอง					
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	324,711,100.00	-	-	324,711,100.00	-
- ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง	249,577,400.00	-	-	249,577,400.00	-
แผนงาน : แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม					
โครงการ : โครงการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง					
- ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง	23,679,000.00	-	-	23,679,000.00	-
รวม	2,540,898,100.00	-	-	2,540,898,100.00	-

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

รายการ	งบสุทธิ หลังโอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่ง ซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
แผนงาน : แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ผลผลิต : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ การจัดการของรัฐสภา ศาล และหน่วยงานอิสระของรัฐ					
- ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,894,273,300.00	-	-	1,894,273,300.00	-
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	32,959,100.00	-	-	32,959,100.00	-
แผนงาน : แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ผลผลิต : ผลงานด้านการอำนวยความสะดวกทางปกครอง					
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	348,081,900.00	-	-	348,081,900.00	-
- ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง	195,970,800.00	-	-	195,970,800.00	-
รวม	2,471,285,100.00	-	-	2,471,285,100.00	-

สำนักงานศาลปกครอง
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	2565	2564
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	223,087,969.53	103,192,268.46
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	223,087,969.53	103,192,268.46
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	25,865,759.91	19,582,638.30
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	197,222,209.62	83,609,630.16
ปรับ รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	197,222,209.62	83,609,630.16
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	-	-

รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี จำนวน 223,087,969.53 บาท ประกอบด้วย

	2565	2564
รายได้แผ่นดินค่าคัดสำเนาและรับรองสำเนา	970,485.00	951,565.00
รายได้ค่าธรรมเนียมศาลและค่าปรับ	202,252,675.80	75,634,566.95
รายได้ค่าธรรมเนียมบังคับคดี	468,890.33	326,800.90
รายได้ค่าปรับผิดสัญญา	773,784.45	1,657,532.14
รายได้จากการขายทรัพย์สิน	2,172,400.80	2,410,000.00
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	13,966,197.83	14,836,284.71
รายได้เงินเหลือจ่ายปีเก่า	2,110,649.43	5,444,626.27
รายได้อื่น	372,885.89	1,815,892.49
รายได้ค่าซื้อเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง	-	115,000.00
รวมรายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	223,087,969.53	103,192,268.46

ภาคผนวก

ที่ตั้งและเขตอำนาจศาลปกครอง

๑. ศาลปกครองกลาง
๒. ศาลปกครองเชียงใหม่
๓. ศาลปกครองสงขลา
๔. ศาลปกครองนครราชสีมา
๕. ศาลปกครองขอนแก่น
๖. ศาลปกครองพิษณุโลก
๗. ศาลปกครองระยอง
๘. ศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๙. ศาลปกครองอุดรธานี
๑๐. ศาลปกครองอุบลราชธานี
๑๑. ศาลปกครองเพชรบุรี
๑๒. ศาลปกครองนครสวรรค์
๑๓. ศาลปกครองสุพรรณบุรี
๑๔. ศาลปกครองภูเก็ต
๑๕. ศาลปกครองยะลา

๑

ศาลปกครองกลาง

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ (เปิดทำการวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๙๓ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งจังหวัดที่มีได้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองในภูมิภาค คือ จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระบุรี

๒

ศาลปกครองเชียงใหม่

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓ ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๕ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่

๓

ศาลปกครองสงขลา

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๑๑๑ หมู่ที่ ๒ ถนนสงขลา - เกะยอ ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๑๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๔) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๗ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล

๔

ศาลปกครองนครราชสีมา

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๔๕ หมู่ที่ ๖ ถนนมิตรภาพ - เลี้ยวเมือง ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๔) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์

๕

ศาลปกครองขอนแก่น

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๒ ถนนเหล่านาดิ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๙ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดมุกดาหาร

๖

ศาลปกครองพิษณุโลก

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๘ ถนนพิษณุโลก - นครสวรรค์ ตำบลท่าทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๘ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดพิจิตร จังหวัดสุโขทัย และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดอุดรธานี

๗

ศาลปกครองระยอง

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๗๗ ถนนสุขุมวิท ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ๒๑๑๕๐ (เปิดทำการวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

๘

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๔๕ อาคาร ซี.พี. ทาวเวอร์ นครศรีธรรมราช ถนนพัฒนาการคูขวาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๘ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดชุมพร

๙

ศาลปกครองอุดรธานี

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๙๙๙ หมู่ที่ ๗ ถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ตำบลบ้านขาว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๓) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๗ คน

มีเขตอำนาจท้องที่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดสกลนคร

๑๐

ศาลปกครองอุบลราชธานี

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๔๔๔ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๙ คน

มีเขตอำนาจท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอำนาจเจริญ

๑๑

ศาลปกครองเพชรบุรี

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๙๙๐/๙๙ ถนนเพชรเกษม ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๒๐ (เปิดทำการวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๕ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม

๑๒

ศาลปกครองนครสวรรค์

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๙/๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลกลางแดด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๕ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดชัยนาท จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุทัยธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดลพบุรี

๑๓

ศาลปกครองสุพรรณบุรี

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓ ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๕ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง

๑๔

ศาลปกครองภูเก็ต

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓/๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ๘๓๑๑๐ (เปิดทำการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๕ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา และจังหวัดระนอง

๑๕

ศาลปกครองยะลา

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๙๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าสาป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐ (เปิดทำการวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒) มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๕ คน

มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา :	นางสมฤดี ธัญญศิริ	เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
	นายยุทธนา ศรีตระกูล	รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
คณะผู้จัดทำ :	นางสาวระดาภัทร จงธรรมคุณ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารยุทธศาสตร์
	นางเกศรา ศิริผลสมสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล
	นางสาวนพพร ยรรยง	เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
	นางสาวเสาวภา อักษรเนียม	เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
	นายฉันทชัย กาญจนลักษณ์	เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
	นางสาวพิชยา อุดมจิรภาส	เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ
จัดทำโดย :	นางสาวลลิตา ธนินกุลจิรา	พนักงานธุรการ
	สำนักบริหารยุทธศาสตร์ สำนักงานศาลปกครอง เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๐๗๔๖ - ๙	
พิมพ์ที่ :	บริษัท อมรินทร์ คอร์เปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๔๒๒ ๙๐๐๐ และ ๐ ๒๔๔๒ ๑๐๑๐ โทรสาร ๐ ๒๔๓๓ ๒๗๔๒ และ ๐ ๒๔๓๔ ๑๓๘๕	

สำนักงานศาลปกครอง

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๑๑๑๑

www.admncourt.go.th

สำนักงานศาลปกครอง

สายด่วนศาลปกครอง

๑๓๕๕